

Съдържание

II *Незаконодателни актове*

РЕГЛАМЕНТИ

- ★ Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/791 на Комисията от 31 май 2018 година за изменение на Регламент (ЕО) № 690/2008 относно признаване на защитени зони в Общността, изложени на специфични фитосанитарни рискове 1

РЕШЕНИЯ

- ★ Решение (ЕС) 2018/792 на Съвета от 28 май 2018 година за назначаване на член, предложен от Кралство Швеция, в Комитета на регионите 9
- ★ Решение за изпълнение (ЕС) 2018/793 на Комисията от 28 май 2018 година относно уравниването на сметките на разплащателните агенции на държавите членки във връзка с разходите, финансирани от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) за бюджетната 2017 година (нотифицирано под номер C(2018) 3174) 10
- ★ Решение за изпълнение (ЕС) 2018/794 на Комисията от 28 май 2018 година относно уравниването на сметките на разплащателните агенции на държавите членки във връзка с разходите, финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) за бюджетната 2017 година (нотифицирано под номер C(2018) 3194) 21
- ★ Решение (ЕС) 2018/795 на Европейския орган за ценни книжа и пазари от 22 май 2018 година за временна забрана на пускането на пазара, разпространението или продажбата на бинарни опции на непрофесионални клиенти в Съюза съгласно член 40 от Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета 31
- ★ Решение (ЕС) 2018/796 на Европейския орган за ценни книжа и пазари от 22 май 2018 година за временно ограничаване на договорите за разлики в съответствие с член 40 от Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета 50

НАСОКИ

- ★ Насоки (ЕС) 2018/797 на Европейската централна банка от 3 май 2018 година относно предоставянето на услуги за управление на резерви в евро от Евросистемата на централни банки и държави извън еврозоната и на международни организации (ЕЦБ/2018/14) 81
-

Поправки

- ★ Поправка на Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/1825 на Комисията от 6 септември 2016 г. за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) № 901/2014 по отношение на административните изисквания за одобряването и надзора на пазара на дву-, три- и четириколесни превозни средства (ОВ L 279, 15.10.2016 г.) 88

II

(Незаконодателни актове)

РЕГЛАМЕНТИ

РЕГЛАМЕНТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2018/791 НА КОМИСИЯТА

от 31 май 2018 година

за изменение на Регламент (ЕО) № 690/2008 относно признаване на защитени зони в Общността, изложени на специфични фитосанитарни рискове

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Директива 2000/29/ЕО на Съвета от 8 май 2000 г. относно защитните мерки срещу въвеждането в Общността на вредители по растенията или растителните продукти и срещу тяхното разпространение в Общността ⁽¹⁾, и по-специално член 2, параграф 1, буква з) от нея,

като взе предвид исканията, представени от Финландия, Гърция, Ирландия, Италия, Литва, Малта, Португалия, Словакия, Словения, Швеция и Обединеното кралство,

като има предвид, че:

- (1) С Регламент (ЕО) № 690/2008 на Комисията ⁽²⁾ някои държави членки и определени области в държави членки бяха признати за защитени зони по отношение на някои вредители. В някои случаи признаването имаше временен характер, за да може съответната държава членка да предостави цялата необходима информация, с която да удостовери отсъствието на въпросните вредители на своя територия или в съответния регион, или за да довърши предприетите мерки по ликвидирането им. Оттогава са настъпили значителни промени във фитосанитарното състояние на определени защитени зони в някои държави членки.
- (2) Територията на Финландия беше призната за постоянна защитена зона по отношение на *Bemisia tabaci* Genn. (европейски популации). Финландия поиска отмяна на статута на защитена зона поради недостатъчното ниво на трайни икономически ползи и ползи за здравето на растенията. Поради това Финландия следва вече да не бъде призната за защитена зона по отношение на *Bemisia tabaci* (европейски популации).
- (3) Територията на Азорските острови в Португалия беше призната до 30 април 2018 г. за защитена зона по отношение на *Globodera pallida* (Stone) Behrens, *Globodera rostochiensis* (Wollenweber) Behrens и *Rhynchophorus ferrugineus* (Olivier). Предоставената от Португалия допълнителна информация сочи, че територията на Азорските острови продължава да бъде свободна от тези вредители. Поради това Азорските острови следва да бъдат признати за защитена зона по отношение на тези вредители без ограничения във времето.
- (4) Ирландия и Обединеното кралство поискаха териториите съответно на Ирландия и Северна Ирландия да бъдат признати за защитена зона по отношение на *Liriomyza huidobrensis* (Blanchard) и *Liriomyza trifolii* (Burgess). Въз основа на проверките, проведени след 2011 г. в Ирландия и след 2012 г. в Северна Ирландия в Обединеното кралство, Ирландия и Обединеното кралство представиха доказателства, че посочените вредители не се срещат на съответните територии въпреки благоприятните условия за тяхното установяване там. Необходимо е обаче да бъдат извършени допълнителни проверки. Тези проверки следва да бъдат наблюдавани от експерти под ръководството на Комисията. Поради това Ирландия и Северна Ирландия в Обединеното кралство следва да бъдат признати за защитена зона по отношение на *Liriomyza huidobrensis* и *Liriomyza trifolii* до 30 април 2020 г.

⁽¹⁾ OBL 169, 10.7.2000 г., стр. 1.

⁽²⁾ Регламент (ЕО) № 690/2008 на Комисията от 4 юли 2008 г. относно признаване на защитени зони в Общността, изложени на специфични фитосанитарни рискове (OBL 193, 22.7.2008 г., стр. 1).

- (5) Териториите на Ирландия, Малта на Обединеното кралство бяха признати за защитена зона по отношение на *Paysandisia archon* (Burmeister) до 30 април 2018 г. Предоставената от Ирландия, Малта и Обединеното кралство допълнителна информация сочи, че територията им продължава да бъде свободна от този вредител. Поради това Ирландия, Малта и Обединеното кралство следва да бъдат признати за защитена зона по отношение на *Paysandisia archon* без ограничение във времето.
- (6) Териториите на Ирландия и на Обединеното кралство бяха признати за защитена зона по отношение на *Rhynchophorus ferrugineus* (Olivier) до 30 април 2018 г. Предоставената от Ирландия и Обединеното кралство допълнителна информация сочи, че територията им продължава да бъде свободна от този вредител. Поради това Ирландия и Обединеното кралство следва да бъдат признати за защитена зона по отношение на *Rhynchophorus ferrugineus* без ограничение във времето.
- (7) Територията на Обединеното кралство беше призната до 30 април 2018 г. за защитена зона по отношение на *Thaumetopoea pityocampa* Denis & Schiffermüller и *Candidatus Phytoplasma ulmi*. Предоставената от Обединеното кралство допълнителна информация сочи, че неговата територия продължава да бъде свободна от тези вредители. Поради това Обединеното кралство следва да бъде признато за защитена зона по отношение на *Thaumetopoea pityocampa* Denis & Schiffermüller и *Candidatus Phytoplasma ulmi* без ограничения във времето.
- (8) Територията на Обединеното кралство, с изключение на някои общини, беше призната за защитена зона по отношение на *Thaumetopoea processionea* L. до 30 април 2018 г. Обединеното кралство предостави информация, според която понастоящем *Thaumetopoea processionea* L. е установен в общините Barking и Dagenham; Basildon; Basingstoke и Dene; Bexley; Bracknell Forest; Brentwood; Broxbourne; Castle Point; Chelmsford; Chiltern; Crawley; Dacorum; Dartford; East Hertfordshire; Enfield; Epping Forest; Gravesham; Greenwich; Harlow; Hart; Havering; Hertsmere; Horsham; Littleford; Medway; Mid Sussex; Mole Valley; Newham; North Hertfordshire; Redbridge; Reigate и Banstead; Rushmoor; Sevenoaks; South Bedfordshire; South Bucks; St Albans; Surrey Heath; Tandridge; Three Rivers; Thurrock; Tonbridge и Malling; Waltham Forest; Watford; Waverley; Welwyn Hatfield; Windsor и Maidenhead, Wokingham и Wycombe. Поради това тези области следва вече да не бъдат признати за част от защитената зона в Обединеното кралство и да бъдат добавени към списъка на местните общини, изключени от защитената зона. Същата информация сочи, че останалата част от територията на Обединеното кралство, която беше призната за защитена зона по отношение на *Thaumetopoea processionea* L., продължава да бъде свободна от този вредител. Необходимо е обаче да бъдат извършени допълнителни проверки. Тези проверки следва да бъдат наблюдавани от експерти под ръководството на Комисията. Поради това Обединеното кралство, с изключение на някои общини, следва да продължи да бъде признато за защитена зона по отношение на *Thaumetopoea processionea* L. до 30 април 2020 г.
- (9) Територията на Сицилия в Италия беше призната за постоянна защитена зона по отношение на *Erwinia amylovora* (Burr.) Winsl. et al. Италия предостави информация, според която понастоящем *Erwinia amylovora* (Burr.) Winsl. et al. е установен в общините Cesarò (провинция Messina), Maniace, Bronte, Adrano (провинция Catania) и Centuripe, Regalbuto и Troina (провинция Enna) в Сицилия. Поради това общините Cesarò (провинция Messina), Maniace, Bronte, Adrano (провинция Catania) и Centuripe, Regalbuto и Troina (провинция Enna) следва вече да не бъдат признати за част от защитената зона в Италия в Сицилия по отношение на *Erwinia amylovora* (Burr.) Winsl. et al.
- (10) Освен това някои части от територията на Италия бяха признати за защитена зона по отношение на *Erwinia amylovora* (Burr.) Winsl. et al. до 30 април 2018 г. Италия предостави информация, според която понастоящем *Erwinia amylovora* (Burr.) Winsl. et al. е установен в провинции Parma и Piacenza, които са единствените останали части от Emilia-Romagna, които са признати за защитена зона по отношение на *Erwinia amylovora* (Burr.) Winsl. et al. Поради това Emilia-Romagna следва вече да не бъде призната за част от защитената зона в Италия. Според същата информация останалата част от територията на Италия, която беше призната за защитена зона по отношение на *Erwinia amylovora* Winsl. et al. до 30 април 2018 г., продължава да бъде свободна от този вредител. Необходимо е обаче да бъдат извършени допълнителни проверки. Тези проверки следва да бъдат наблюдавани от експерти под ръководството на Комисията. Поради това територията на Италия, която беше призната за защитена зона по отношение на *Erwinia amylovora* (Burr.) Winsl. et al. до 30 април 2018 г., с изключение на някои провинции, в т.ч. Parma и Piacenza в Emilia-Romagna, следва да бъде призната за защитена зона по отношение на *Erwinia amylovora* (Burr.) Winsl. et al. до 30 април 2020 г.
- (11) Територията на Северна Ирландия, с изключение на някои територии, беше призната за част от защитената зона в Обединеното кралство по отношение на *Erwinia amylovora* (Burr.) Winsl. et al. Обединеното кралство предостави информация, според която понастоящем *Erwinia amylovora* (Burr.) Winsl. et al. е установен и в други части на Северна Ирландия, и поиска отмяна на статута на защитена зона за цялата територия на Северна Ирландия. Поради това Северна Ирландия следва вече да не бъде призната за част от защитената зона в Обединеното кралство по отношение на *Erwinia amylovora* (Burr.) Winsl. et al.

- (12) Териториите на Ирландия, Литва, Словения и Словакия, с изключение на някои области, бяха признати за защитени зони по отношение на *Erwinia amylovora* (Burr.) Winsl. et al. до 30 април 2018 г. Предоставената от Ирландия, Литва, Словения и Словакия информация сочи, че спорадичните и изолирани огнища на посочения вредител в някои части от защитената зона са били ликвидирани или са в процес на ликвидиране, и че останалата част от техните територии, освен някои области, продължава да е свободна от този вредител. От тази информация също така е видно, че при всички досегашни случаи ликвидирането на огнищата не е отнемало повече от две години. Необходимо е обаче да бъдат извършени допълнителни проверки. Тези проверки следва да бъдат наблюдавани от експерти под ръководството на Комисията. Поради това териториите на Ирландия, Литва, Словения и Словакия, с изключение на някои области, следва да бъдат признати за защитени зони по отношение на *Erwinia amylovora* (Burr.) Winsl. et al. до 30 април 2020 г.
- (13) Територията на Обединеното кралство беше призната до 30 април 2018 г. за защитена зона по отношение на *Xanthomonas arboricola* pv. *pruni* (Smith) Vauterin et al. Предоставената от Обединеното кралство допълнителна информация сочи, че спорадичните и изолирани огнища на посочения вредител в някои части от защитената зона са били ликвидирани или са в процес на ликвидиране, и че останалата част от нейната територия продължава да е свободна от този вредител. От тази информация също така е видно, че при всички досегашни случаи ликвидирането на огнищата не е отнемало повече от две години. Необходимо е обаче усилията по ликвидирането да продължат и да бъдат извършени допълнителни проверки. Тези проверки следва да бъдат наблюдавани от експерти под ръководството на Комисията. Поради това признаването на Обединеното кралство за защитена зона по отношение на *Xanthomonas arboricola* pv. *pruni* (Smith) Vauterin et al. следва да бъде удължено до 30 април 2020 г.
- (14) Ирландия беше призната до 30 април 2018 г. за защитена зона по отношение на *Ceratocystis platani* (J.M. Walter) Engelbr. & T.C. Harr. Предоставената от Ирландия допълнителна информация сочи, че нейната територия продължава да бъде свободна от този вредител. Поради това Ирландия следва да бъде призната за защитена зона по отношение на този вредител без ограничения във времето.
- (15) Територията на Северна Ирландия в Обединеното кралство беше призната за защитена зона по отношение на *Gremmeniella abietina* (Lag.) Morelet. Обединеното кралство предостави информация, според която понастоящем *Gremmeniella abietina* (Lag.) Morelet е установен в Северна Ирландия. Поради това Северна Ирландия следва вече да не бъде призната за защитена зона по отношение на *Gremmeniella abietina* (Lag.) Morelet.
- (16) Територията на Гърция, с изключение на някои регионални единици, беше призната за защитена зона по отношение на вируса *Citrus tristeza* (европейски шамове). Гърция предостави информация, според която понастоящем вирусът *Citrus tristeza* (европейски шамове) е установен и в регионалните единици Arta и Lakonia. Поради това регионалните единици Arta и Lakonia следва вече да не бъдат признати за част от защитената зона в Гърция по отношение на вируса *Citrus tristeza* (европейски шамове).
- (17) Швеция беше призната за защитена зона по отношение на вируса на петнистото изсъхване по доматите. Швеция поиска отмяна на статута на защитена зона поради недостатъчното ниво на трайни икономически ползи. Поради това Швеция следва вече да не бъде призната за защитена зона по отношение на вируса на петнистото изсъхване по доматите.
- (18) В интерес на яснотата цялото приложение към Регламент (ЕО) № 690/2008 следва да бъде заменено.
- (19) Поради това Регламент (ЕО) № 690/2008 следва да бъде съответно изменен.
- (20) Тъй като някои области са признати за защитени зони по смисъла на Регламент (ЕО) № 690/2008 до 30 април 2018 г., настоящият регламент следва да се прилага от 1 май 2018 г., за да се гарантира правната приемственост и да не се нарушава нормалният ход на търговията.
- (21) Мерките, предвидени в настоящия регламент, са в съответствие със становището на Постоянния комитет по растенията, животните, храните и фуражите,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Приложение I към Регламент (ЕО) № 690/2008 се заменя с приложението към настоящия регламент.

Член 2

Настоящият регламент влиза в сила в деня след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от 1 май 2018 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 31 май 2018 година.

За Комисията
Председател
Jean-Claude JUNCKER

ПРИЛОЖЕНИЕ

Приложение I към Регламент (ЕО) № 690/2008 се заменя със следното:

„ПРИЛОЖЕНИЕ I

Зони в Общността, признати за „защитени зони“ по отношение на вредител или вредители, отбелязани срещу имената им

Вредители	Защитени зони: територия на
а) Насекоми, акари и нематоди на всички етапи от тяхното развитие	
1. <i>Anthonomus grandis</i> (Boh.)	Гърция, Испания (Andalusia, Catalonia, Extremadura, Murcia, Valencia)
2. <i>Bemisia tabaci</i> Genn. (европейски популации)	Ирландия, Португалия (Азорски острови, Beira Interior, Beira Litoral, Entre Douro e Minho и Trás-os-Montes), Швеция, Обединено кралство
3. <i>Cephalcia lariciphila</i> (Klug.)	Ирландия, Обединено кралство (Северна Ирландия, островите Ман и Джърси)
3.1. <i>Daktulosphaira vitifoliae</i> (Fitch)	Кипър
4. <i>Dendroctonus micans</i> Kugelan	Ирландия, Гърция, Обединено кралство (Северна Ирландия, островите Ман и Джърси)
4.1. <i>Dryocosmus kuriphilus</i> Yasumatsu	Ирландия, Обединено кралство
5. <i>Gilpinia hercyniae</i> (Hartig)	Ирландия, Гърция, Обединено кралство (Северна Ирландия, островите Ман и Джърси)
6. <i>Globodera pallida</i> (Stone) Behrens	Латвия, Португалия (Азорски острови), Словения, Словакия, Финландия
6.1. <i>Globodera rostochienis</i> (Wollenweber) Behrens,	Португалия (Азорски острови)
7. <i>Gonipterus scutellatus</i> Gyll.	Гърция, Португалия (Азорски острови)
8. <i>Ips amitinus</i> Eichhof	Ирландия, Гърция, Обединено кралство
9. <i>Ips cembrae</i> Heer	Ирландия, Гърция, Обединено кралство (Северна Ирландия и остров Ман)
10. <i>Ips duplicatus</i> Sahlberg	Ирландия, Гърция, Обединено кралство
11. <i>Ips sexdentatus</i> Börner	Ирландия, Кипър, Обединено кралство (Северна Ирландия и остров Ман)
12. <i>Ips typographus</i> Heer	Ирландия, Обединено кралство

Вредители	Защитени зони: територия на
13. <i>Leptinotarsa decemlineata</i> Say	Ирландия, Испания (Ibiza и Menorca), Кипър, Малта, Португалия (Азорски острови и Мадейра), Финландия (областите Åland, Häme, Kymi, Pirkanmaa, Satakunta, Turku, Uusimaa), Швеция (окръзите Blekinge, Gotland, Halland, Kalmar и Skåne), Обединено кралство
14. <i>Liriomyza bryoniae</i> (Kaltenbach)	Ирландия, Обединено кралство (Северна Ирландия)
14.01. <i>Liriomyza huidobrensis</i> (Blanchard)	Ирландия (до 30 април 2020 г.), Обединено кралство (Северна Ирландия) (до 30 април 2020 г.)
14.02 <i>Liriomyza trifolii</i> (Burgess)	Ирландия (до 30 април 2020 г.), Обединено кралство (Северна Ирландия) (до 30 април 2020 г.)
14.1. <i>Paysandisia archon</i> (Burmeister)	Ирландия, Малта, Обединено кралство
14.2. <i>Rhynchophorus ferrugineus</i> (Olivier)	Ирландия, Португалия (Азорски острови), Обединено кралство
15. <i>Sternochetus mangiferae</i> Fabricius	Испания (Granada и Malaga), Португалия (Alentejo, Algarve и Madeira)
15.1. <i>Thaumetopoea pityocampa</i> Denis & Schiffermüller	Обединено кралство
16. <i>Thaumetopoea processionea</i> L.	Ирландия, Обединено кралство (с изключение на общините Barking и Dagenham; Barnet; Basildon; Basingstoke и Dene; Bexley; Bracknell Forest; Brent; Brentwood; Bromley; Broxbourne; Camden; Castle Point; Chelmsford; Chiltern; City of London; City of Westminster; Crawley; Croydon; Dacorum; Dartford; Ealing; East Hertfordshire; Elmbridge District; Enfield; Epping Forest; Epsom и Ewell District; Gravesham; Greenwich; Guildford; Hackney; Hammersmith & Fulham; Haringey; Harlow; Harrow; Hart; Havering; Hertsmere; Hillingdon; Horsham; Hounslow; Islington; Kensington & Chelsea; Kingston upon Thames; Lambeth; Lewisham; Littleford; Medway; Merton; Mid Sussex; Mole Valley; Newham; North Hertfordshire; Reading; Redbridge; Reigate и Banstead; Richmond Upon Thames; Runnymede District; Rushmoor; Sevenoaks; Slough; South Bedfordshire; South Bucks; South Oxfordshire; Southwark; Spelthorne District; St Albans; Sutton; Surrey Heath; Tandridge; Three Rivers; Thurrock; Tonbridge и Malling; Tower Hamlets; Waltham Forest; Wandsworth; Watford; Waverley; Welwyn Hatfield; West Berkshire; Windsor и Maidenhead; Woking, Wokingham и Wycombe) (до 30 април 2020 г.)
б) Бактерии	
01. „ <i>Candidatus Phytoplasma ulmi</i> “	Обединено кралство
1. <i>Curtobacterium flaccumfaciens</i> pv. <i>flaccumfaciens</i> (Hedges) Col.	Гърция, Испания

Вредители	Защитени зони: територия на
2. <i>Erwinia amylovora</i> (Burrill) Winslow et al.	— Естония, Испания (с изключение на автономните области Andalucía, Aragón, Castilla la Mancha, Castilla y León, Extremadura, автономна област Мадрид, Murcia, Navarra и La Rioja, провинция Guipuzcoa (Страна на баските), окръзите (комарки) Garrigues, Noguera, Pla d'Urgell, Segrià и Urgell в провинция Lleida (автономна област Каталония); и общини Alborache и Turís в провинция Valencia и окръзите L'Alt Vinalopó и El Vinalopó Mitjà в провинция Alicante (Comunidad Valenciana), Франция (Корсика), Италия (Abruzzo, Basilicata, Calabria, Campania, Lazio, Liguria, Marche, Molise, Piedmont (с изключение на общините Busca, Centallo и Tarantasca в провинция Cuneo), Сардиния, Сицилия (с изключение на общините Cesaò (провинция Messina), Maniace, Bronte, Adrano (провинция Catania) и Centuripe, Regalbuto и Troina (провинция Enna), Тоскана, Umbria, Valle d'Aosta), Латвия, Португалия, Финландия, Обединеното кралство (остров Ман; Англо-нормандските острови), — и, до 30 април 2020 г., Ирландия (с изключение на Galway city), Италия (Apuilia, Lombardia (с изключение на провинции Милано, Mantua, Sondrio и Вареze), Veneto (с изключение на провинции Rovigo и Венеция, общините Barbona, Voara Pisani, Castelbaldo, Masi, Piacenza d'Adige, S. Urbano и Vescovana в провинция Padova и областта, разположена южно от магистрала А4 в провинция Верона), Литва (с изключение на общините Babtai и Kėdainiai (регион Kaunas), Словения (с изключение на регионите Gorenjska, Koroška, Maribor и Notranjska, и общините Lendava и Renče-Vogrsko (южно от магистрала Н4), Словакия (с изключение на окръзите Dunajská Streda, Hronovce и Hronské Kláčanu (окръг Levice), Dvory nad Žitavou (окръг Nové Zámky), Málínec (окръг Poltár), Hrhov (окръг Rožňava), Velké Ripňany (окръг Topoľčany), Kazimír, Luhyňa, Malý Horeš, Svätušе и Zatín (окръг Trebišov)
3. <i>Xanthomonas arboricola</i> pv. <i>pruni</i> (Smith) Vauterin et al.	Обединено кралство (до 30 април 2020 г.)
в) Гъби	
01. <i>Ceratocystis platani</i> (J.M.Walter) Engelbr. & T.C.Harr.	Ирландия, Обединено кралство
02. <i>Cryphonectria parasitica</i> (Murrill) Barr.	Чешка република, Ирландия, Швеция, Обединено кралство
1. <i>Glomerella gossypii</i> Edgerton	Гърция
2. <i>Gremmeniella abietina</i> (Lag.) Morelet	Ирландия
3. <i>Huroxylon mammatum</i> (Wahlenberg) J. Miller	Ирландия, Обединено кралство (Северна Ирландия)

Вредители	Защитени зони: територия на
г) Вируси и вирусоподобни организми	
1. Вирус на жилкова некроза по цвеклото	Ирландия, Франция (Бретан), Португалия (Азорски острови), Финландия, Обединено кралство (Северна Ирландия)
3. Вирус <i>Citrus tristeza</i> (европейски шамове)	Гърция (с изключение на регионалните единици Arta, Chania и Lakonia), Малта, Португалия (с изключение на Madeira и Odemira в Alentejo)
4. Златисто пожълтяване на лозата (Grapevine flavescence dorée MLO)	Чешка република, Франция (Alsace, Champagne-Ardenne, Picardie (département de l'Aisne), Ile de France (общини Citry, Nanteuil-sur-Marne и Saâcy-sur-Marne) и Lorraine), Италия (Apulia, Sardinia и Basilicata)

РЕШЕНИЯ

РЕШЕНИЕ (ЕС) 2018/792 НА СЪВЕТА

от 28 май 2018 година

за назначаване на член, предложен от Кралство Швеция, в Комитета на регионите

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 305 от него,

като взе предвид предложението на правителството на Швеция,

като има предвид, че:

- (1) На 26 януари 2015 г., 5 февруари 2015 г. и 23 юни 2015 г. Съветът прие решения (ЕС) 2015/116 ⁽¹⁾, (ЕС) 2015/190 ⁽²⁾ и (ЕС) 2015/994 ⁽³⁾ за назначаване на членовете и заместник-членовете на Комитета на регионите за периода от 26 януари 2015 г. до 25 януари 2020 г. На 30 ноември 2017 г. с Решение (ЕС) 2017/2237 на Съвета ⁽⁴⁾ г-жа Katrin STJERNFELDT JAMMEN замени г-жа Heléne FRITZON в качеството ѝ на член.
- (2) След изтичането на мандата на г-жа Katrin STJERNFELDT JAMMEN, член на Комитета на регионите, се освободи едно място за член на Комитета на регионите,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Назначава се за член в Комитета на регионите за остатък от мандата, а именно до 25 януари 2020 г.:

— г-жа Carina NILSSON, *Ledamot i kommunfullmäktige, Malmö kommun.*

Член 2

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

Съставено в Брюксел на 28 май 2018 година.

За Съвета
Председател
Е. КАРАНИКОЛОВ

⁽¹⁾ Решение (ЕС) 2015/116 на Съвета от 26 януари 2015 г. за назначаване на членовете и заместник-членовете на Комитета на регионите за периода от 26 януари 2015 г. до 25 януари 2020 г. (ОВ L 20, 27.1.2015 г., стр. 42).

⁽²⁾ Решение (ЕС) 2015/190 на Съвета от 5 февруари 2015 г. за назначаване на членовете и заместник-членовете на Комитета на регионите за периода от 26 януари 2015 г. до 25 януари 2020 г. (ОВ L 31, 7.2.2015 г., стр. 25).

⁽³⁾ Решение (ЕС) 2015/994 на Съвета от 23 юни 2015 г. за назначаване на членовете и заместник-членовете на Комитета на регионите за периода от 26 януари 2015 г. до 25 януари 2020 г. (ОВ L 159, 25.6.2015 г., стр. 70).

⁽⁴⁾ Решение (ЕС) 2017/2237 на Съвета от 30 ноември 2017 г. за назначаване на двама членове, предложени от Кралство Швеция, в Комитета на регионите (ОВ L 320, 6.12.2017 г., стр. 10).

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2018/793 НА КОМИСИЯТА**от 28 май 2018 година****относно уравниването на сметките на разплащателните агенции на държавите членки във връзка с разходите, финансирани от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) за бюджетната 2017 година**

(нотифицирано под номер C(2018) 3174)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 352/78, (ЕО) № 165/94, (ЕО) № 2799/98, (ЕО) № 814/2000, (ЕО) № 1290/2005 и (ЕО) № 485/2008 на Съвета ⁽¹⁾, и по-специално член 51 от него,

след консултации с Комитета по земеделските фондове,

като има предвид, че:

- (1) Съгласно член 51 от Регламент (ЕС) № 1306/2013 Комисията трябва да уравни сметките на разплащателните агенции, посочени в член 7 от същия регламент, въз основа на годишните отчети, подадени от държавите членки и придружени от информацията, изисквана за уравниването на сметките, както и от одитно становище за пълнотата, точността и достоверността на счетоводните отчети и докладите, изготвени от сертифициращите органи.
- (2) В съответствие с член 39 от Регламент (ЕС) № 1306/2013 селскостопанската бюджетна година започва на 16 октомври на година N – 1 и завършва на 15 октомври на година N. Когато се уравниват сметки за бюджетната 2017 година, за целите на уеднаквяването на базовия период за разходите по Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) с този по Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ), следва да се вземат предвид разходите, извършени от държавите членки между 16 октомври 2016 г. и 15 октомври 2017 г., както е предвидено в член 11, параграф 1 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 908/2014 на Комисията ⁽²⁾.
- (3) В член 33, параграф 2, втора алинея от Регламент за изпълнение (ЕС) № 908/2014 се посочва, че сумите, които подлежат на възстановяване от отделните държави членки или следва да им бъдат изплатени в съответствие с решението за уравниване на сметките, посочено в член 33, параграф 1, първа алинея от същия регламент, трябва да се определят, като извършените междинни плащания за съответната бюджетна година се приспаднат от признатите разходи за същата година съгласно член 33, параграф 1. Комисията трябва да приспадне посочената сума от следващото междинно плащане или да я добави към него.
- (4) Комисията провери подадената от държавите членки информация и преди 30 април 2018 г. изпрати до държавите членки резултатите от своите проверки заедно с необходимите изменения.
- (5) За някои разплащателни агенции годишните счетоводни отчети и придружаващите документи позволяват на Комисията да вземе решение относно пълнотата, точността и достоверността на предадените годишни счетоводни отчети.
- (6) Информацията, подадена от някои други разплащателни агенции, налага да бъдат направени допълнителни проучвания, поради което техните сметки не могат да бъдат уравниени в настоящото решение.
- (7) В съответствие с член 83 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾ срокът за извършване на междинни плащания, като този, установен в член 36, параграф 5 от Регламент (ЕС) № 1306/2013, може да бъде прекъснат за период, не по-дълъг от шест месеца, за да се извършат допълнителни проверки, след

⁽¹⁾ ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 549.

⁽²⁾ Регламент за изпълнение (ЕС) № 908/2014 на Комисията от 6 август 2014 г. за определяне на правила за прилагането на Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на разплащателните агенции и други органи, финансовото управление, уравниването на сметките, правилата за проверките, обезпеченията и прозрачността (ОВ L 255, 28.8.2014 г., стр. 59).

⁽³⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

като е получена информация, че тези плащания са свързани с нередност със сериозни финансови последици. При приемането на настоящото решение Комисията следва да вземе предвид сумите, чието изплащане е прекъснато, за да се предотвратят всякакви необосновани или ненавременни плащания.

- (8) Съгласно член 54, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1306/2013, ако сумата не е възстановена в рамките на четири години след датата на искането за възстановяване на неправомерно изплатени суми или в рамките на осем години, ако възстановяването е поискано чрез националните съдилища, 50 % от финансовите последици от невъзстановяването следва да се поемат от съответната държава членка. Съгласно член 54, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 1306/2013 държавите членки трябва да прилагат към годишните счетоводни отчети, които те трябва да представят на Комисията съгласно член 29 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 908/2014, заверена таблица със сумите, които трябва да бъдат поети от тях по силата на член 54, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1306/2013. Правилата за прилагане на задължението на държавите членки да докладват за подлежащите на възстановяване суми са определени в Регламент за изпълнение (ЕС) № 908/2014. В приложение II към Регламент за изпълнение (ЕС) № 908/2014 се съдържа образец на таблицата, която държавите членки трябва да използват, за да предоставят информацията относно сумите, подлежащи на възстановяване. Въз основа на попълнените от държавите членки таблици Комисията следва да вземе решение относно финансовите последици от невъзстановяването на свързани с нередности суми, които датират съответно от преди повече от четири или осем години.
- (9) По силата на член 54, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1306/2013 по надлежно обосновани съображения държавите членки могат да вземат решение да не изискват възстановяване на сумите. Такова решение може да бъде взето единствено ако вече направените и евентуалните бъдещи разходи надхвърлят размера на подлежащата на възстановяване сума или ако възстановяването се окаже невъзможно поради констатирана и призната съгласно националното законодателство неплатежоспособност на длъжника или на лицата, носещи юридическа отговорност за нередността. Ако решението е взето в рамките на четири години след датата на искането за възстановяване, или в рамките на осем години, ако възстановяването е поискано чрез националните съдилища, 100 % от финансовите последици от невъзстановяването следва да се поемат от бюджета на Съюза. Сумите, за които дадена държава членка е решила да не изисква възстановяване, както и основанията за това решение се представят в обобщения отчет, посочен в член 54, параграф 4 във връзка с член 102, параграф 1, буква в), подточка iv) от Регламент (ЕС) № 1306/2013. Поради това тези суми не следва да се начисляват на съответните държави членки и следователно се поемат от бюджета на Съюза.
- (10) Все още има суми, които трябва да бъдат начислени на държавите членки в резултат от прилагането на член 54, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1306/2013 по отношение на програмния период 2007—2013 г. за ЕЗФРСР. Тези суми са представени в приложение III.
- (11) В член 36, параграф 3, буква б) от Регламент (ЕС) № 1306/2013 е предвидено, че междинните плащания не трябва да превишават общия размер на планираното финансово участие на ЕЗФРСР. В член 23, параграф 2 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 908/2014 е предвидено, че когато натрупаните деклариран разходи надхвърлят общото планирано финансово участие за дадена програма за развитие на селските райони, сумата за изплащане се ограничава до тавана на планираната сума, без да се засяга таванът, предвиден в член 34, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1306/2013. Ограничената до определен таван сума ще бъде изплатена от Комисията по-късно, след приемането на изменения финансов план или при приключването на програмния период.
- (12) В съответствие с член 41 от Регламент (ЕС) № 1306/2013 Комисията вече намали или спря редица междинни плащания за бюджетната 2017 година, тъй като разходите не са били извършени в съответствие с правилата на Съюза. При приемането на настоящото решение Комисията следва да вземе предвид сумите, които са намалени или чието изплащане е спряно в съответствие с член 41 от Регламент (ЕС) № 1306/2013, за да се предотвратят всякакви необосновани или ненавременни плащания или възстановяването на суми, които на по-късен етап биха могли да бъдат предмет на финансова корекция.
- (13) В съответствие с член 51 от Регламент (ЕС) № 1306/2013 настоящото решение не засяга евентуалните бъдещи решения, които Комисията може да вземе за изключване от финансиране от Съюза на разходи, които не са били извършени в съответствие с правилата на Съюза,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

С настоящото решение се уравниват сметките на разплащателните агенции на държавите членки във връзка с разходите, финансирани от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) за бюджетната 2017 година и свързани с програмния период 2014—2020 г., с изключение на сметките на разплащателните агенции, посочени в член 2.

Сумите, които подлежат на възстановяване от отделните държави членки или следва да им бъдат изплатени по всяка програма за развитие на селските райони по силата на настоящото решение, са посочени в приложение I.

Член 2

За бюджетната 2017 година посочените в приложение II сметки на разплащателните агенции на държавите членки по отношение на разходите по програмите за развитие на селските райони, финансирани от ЕЗФРСР във връзка с програмния период 2014—2020 г., не са обхванати от настоящото решение и са предмет на бъдещо решение за уравниване на сметките.

Член 3

В приложение III към настоящото решение са посочени сумите, които трябва да бъдат начислени на държавите членки в резултат от прилагането на член 54, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1306/2013 по отношение на програмния период 2014—2020 г. и програмния период 2007—2013 г. за Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР).

Член 4

Настоящото решение не засяга евентуалните бъдещи решения за уравниване по съответствие, които Комисията може да вземе в съответствие с член 52 от Регламент (ЕС) № 1306/2013 за изключване от финансиране от Съюза на разходи, които не са били извършени в съответствие с правилата на Съюза.

Член 5

Адресати на настоящото решение са държавите членки.

Съставено в Брюксел на 28 май 2018 година.

За Комисията
Phil HOGAN
Член на Комисията

ПРИЛОЖЕНИЕ I

УРАВНЕНИ РАЗХОДИ ПО ЛИНИЯ НА ЕЗФРСР ПО ПРОГРАМИ ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ЗА БЮДЖЕТНАТА 2017 ГОДИНА

СУМА, КОЯТО ПОДЛЕЖИ НА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ ОТ ДЪРЖАВАТА ЧЛЕНКА ИЛИ СЛЕДВА ДА ѝ БЪДЕ ИЗПЛАТЕНА ПО ПРОГРАМИ

Одобрени програми с деклариран разход по ЕЗФРСР за периода 2014 — 2020 г.

(EUR)

ДЧ	CCI	Разходи за 2017 г.	Корекции	Общо	Суми, които не може да бъдат използвани повторно	Приета и уравнена сума за бюджетната 2017 година	Междинни плащания, възстановени на държавата членка за бюджетната година	Сума, която подлежи на възстановяване от държавата членка (-) или следва да ѝ бъде изплатена (+)
		i	ii	iii = i + ii	iv	v = iii - iv	vi	vii = v - vi
AT	2014AT06RDNP001	478 397 731,67		478 397 731,67		478 397 731,67	478 484 312,41	- 86 580,74
BE	2014BE06RDRP001	14 116 035,12		14 116 035,12		14 116 035,12	14 116 020,99	14,13
BE	2014BE06RDRP002	23 185 996,14		23 185 996,14		23 185 996,14	22 924 377,26	261 618,88
BG	2014BG06RDNP001	194 155 360,31		194 155 360,31		194 155 360,31	194 514 061,71	- 358 701,40
CY	2014CY06RDNP001	14 583 607,33		14 583 607,33		14 583 607,33	14 601 650,41	- 18 043,08
CZ	2014CZ06RDNP001	260 439 728,70		260 439 728,70		260 439 728,70	259 405 974,77	1 033 753,93
DE	2014DE06RDRN001	847 676,47		847 676,47		847 676,47	847 676,48	- 0,01
DE	2014DE06RDRP003	84 033 821,64		84 033 821,64		84 033 821,64	84 034 786,45	- 964,81
DE	2014DE06RDRP004	202 106 079,18		202 106 079,18		202 106 079,18	202 106 079,18	0,00
DE	2014DE06RDRP007	87 240 337,67		87 240 337,67		87 240 337,67	87 240 388,46	- 50,79
DE	2014DE06RDRP010	40 262 191,26		40 262 191,26		40 262 191,26	40 262 191,26	0,00
DE	2014DE06RDRP011	89 292 124,14		89 292 124,14		89 292 124,14	89 292 124,14	0,00
DE	2014DE06RDRP012	85 047 512,95		85 047 512,95		85 047 512,95	85 047 512,95	0,00
DE	2014DE06RDRP015	64 552 926,48		64 552 926,48		64 552 926,48	64 552 926,48	0,00
DE	2014DE06RDRP017	19 829 188,13		19 829 188,13		19 829 188,13	19 829 188,13	0,00

(EUR)

ДЧ	CCI	Разходи за 2017 г.	Корекции	Общо	Суми, които не може да бъдат използвани повторно	Приета и уравниена сума за бюджетната 2017 година	Междинни плащания, възстановени на държавата членка за бюджетната година	Сума, която подлежи на възстановяване от държавата членка (-) или следва да ѝ бъде изплатена (+)
		i	ii	iii = i + ii	iv	v = iii - iv	vi	vii = v - vi
DE	2014DE06RDRP018	3 683 036,58		3 683 036,58		3 683 036,58	3 683 036,58	0,00
DE	2014DE06RDRP019	77 775 501,44		77 775 501,44		77 775 501,44	77 774 863,41	638,03
DE	2014DE06RDRP020	57 136 841,47		57 136 841,47		57 136 841,47	57 136 841,47	0,00
DE	2014DE06RDRP021	44 501 423,11		44 501 423,11		44 501 423,11	44 500 563,13	859,98
DE	2014DE06RDRP023	94 645 203,69		94 645 203,69		94 645 203,69	94 645 203,76	- 0,07
EE	2014EE06RDNP001	99 400 399,57		99 400 399,57		99 400 399,57	99 412 908,03	- 12 508,46
ES	2014ES06RDNP001	11 130 468,90		11 130 468,90		11 130 468,90	11 427 505,14	- 297 036,24
ES	2014ES06RDRP001	133 362 972,15		133 362 972,15		133 362 972,15	133 362 895,71	76,44
ES	2014ES06RDRP002	54 019 842,33		54 019 842,33		54 019 842,33	54 021 889,24	- 2 046,91
ES	2014ES06RDRP003	24 059 289,70		24 059 289,70		24 059 289,70	24 058 133,46	1 156,24
ES	2014ES06RDRP004	7 438 202,41		7 438 202,41		7 438 202,41	7 438 202,28	0,13
ES	2014ES06RDRP006	15 454 254,68		15 454 254,68		15 454 254,68	15 454 254,26	0,42
ES	2014ES06RDRP007	72 883 605,94		72 883 605,94		72 883 605,94	72 881 227,26	2 378,68
ES	2014ES06RDRP008	89 312 043,14		89 312 043,14		89 312 043,14	89 305 608,68	6 434,46
ES	2014ES06RDRP009	39 910 753,58		39 910 753,58		39 910 753,58	39 910 751,94	1,64
ES	2014ES06RDRP010	62 017 455,91		62 017 455,91		62 017 455,91	62 017 430,94	24,97
ES	2014ES06RDRP011	103 801 455,51		103 801 455,51		103 801 455,51	103 801 425,09	30,42
ES	2014ES06RDRP012	1 060 083,85		1 060 083,85		1 060 083,85	1 060 083,85	0,00
ES	2014ES06RDRP013	24 966 783,83		24 966 783,83		24 966 783,83	24 966 780,75	3,08
ES	2014ES06RDRP014	12 760 386,72		12 760 386,72		12 760 386,72	12 760 386,67	0,05

L 136/14

BG

Официален вестник на Европейския съюз

1.6.2018 г.

(EUR)

ДЧ	CCI	Разходи за 2017 г.	Корекции	Общо	Суми, които не може да бъдат използвани повторно	Приета и уравниена сума за бюджетната 2017 година	Междинни плащания, възстановени на държавата членка за бюджетната година	Сума, която подлежи на възстановяване от държавата членка (-) или следва да ѝ бъде изплатена (+)
		i	ii	iii = i + ii	iv	v = iii - iv	vi	vii = v - vi
ES	2014ES06RDRP015	18 088 437,72		18 088 437,72		18 088 437,72	18 088 449,94	- 12,22
ES	2014ES06RDRP016	8 991 760,03		8 991 760,03		8 991 760,03	8 991 757,28	2,75
ES	2014ES06RDRP017	13 777 646,10		13 777 646,10		13 777 646,10	13 777 644,71	1,39
FI	2014FI06RDRP001	315 496 116,90		315 496 116,90		315 496 116,90	315 496 174,40	- 57,50
FI	2014FI06RDRP002	3 712 306,45		3 712 306,45		3 712 306,45	3 712 306,45	0,00
FR	2014FR06RDNP001	100 121 898,44		100 121 898,44		100 121 898,44	100 121 898,44	0,00
FR	2014FR06RDRN001	300 373,57		300 373,57		300 373,57	300 373,57	0,00
FR	2014FR06RDRP001	2 363 536,33		2 363 536,33		2 363 536,33	2 363 536,33	0,00
FR	2014FR06RDRP002	3 369 301,72		3 369 301,72		3 369 301,72	3 369 301,70	0,02
FR	2014FR06RDRP003	4 661 378,08		4 661 378,08		4 661 378,08	4 661 378,08	0,00
FR	2014FR06RDRP004	22 077 591,68		22 077 591,68		22 077 591,68	22 077 591,68	0,00
FR	2014FR06RDRP006	1 556 396,94		1 556 396,94		1 556 396,94	1 556 396,94	0,00
FR	2014FR06RDRP011	1 410 258,78		1 410 258,78		1 410 258,78	1 410 258,78	0,00
FR	2014FR06RDRP021	14 971 960,69		14 971 960,69		14 971 960,69	14 971 960,69	0,00
FR	2014FR06RDRP022	3 132 461,41		3 132 461,41		3 132 461,41	3 132 461,40	0,01
FR	2014FR06RDRP023	3 239 902,32		3 239 902,32		3 239 902,32	3 239 902,32	0,00
FR	2014FR06RDRP024	36 629 807,86		36 629 807,86		36 629 807,86	36 629 807,85	0,01
FR	2014FR06RDRP025	26 364 953,09		26 364 953,09		26 364 953,09	26 364 953,07	0,02
FR	2014FR06RDRP026	91 192 470,84		91 192 470,84		91 192 470,84	91 192 470,83	0,01
FR	2014FR06RDRP031	3 974 536,66		3 974 536,66		3 974 536,66	3 974 536,67	- 0,01

1.6.2018 г.

BG

Официален вестник на Европейския съюз

L 136/15

(EUR)

ДЧ	CCI	Разходи за 2017 г.	Корекции	Общо	Суми, които не може да бъдат използвани повторно	Приета и уравниена сума за бюджетната 2017 година	Междинни плащания, възстановени на държавата членка за бюджетната година	Сума, която подлежи на възстановяване от държавата членка (-) или следва да ѝ бъде изплатена (+)
		i	ii	iii = i + ii	iv	v = iii - iv	vi	vii = v - vi
FR	2014FR06RDRP041	36 233 518,95		36 233 518,95		36 233 518,95	36 233 518,94	0,01
FR	2014FR06RDRP042	7 728 741,09		7 728 741,09		7 728 741,09	7 728 741,09	0,00
FR	2014FR06RDRP043	82 691 430,20		82 691 430,20		82 691 430,20	82 691 430,20	0,00
FR	2014FR06RDRP052	21 113 755,92		21 113 755,92		21 113 755,92	21 113 755,89	0,03
FR	2014FR06RDRP053	14 629 279,53		14 629 279,53		14 629 279,53	14 629 279,52	0,01
FR	2014FR06RDRP054	40 044 044,76		40 044 044,76		40 044 044,76	40 044 044,78	- 0,02
FR	2014FR06RDRP072	99 246 766,05		99 246 766,05		99 246 766,05	99 246 766,07	- 0,02
FR	2014FR06RDRP073	299 144 894,30		299 144 894,30		299 144 894,30	299 144 894,32	- 0,02
FR	2014FR06RDRP074	131 740 730,76		131 740 730,76		131 740 730,76	131 740 730,75	0,01
FR	2014FR06RDRP082	211 700 551,52		211 700 551,52		211 700 551,52	211 700 551,49	0,03
FR	2014FR06RDRP083	275 379 990,89		275 379 990,89		275 379 990,89	275 379 990,89	0,00
FR	2014FR06RDRP091	100 704 933,82		100 704 933,82		100 704 933,82	100 704 933,84	- 0,02
FR	2014FR06RDRP093	93 815 042,46		93 815 042,46		93 815 042,46	93 815 042,46	0,00
EL	2014GR06RDNP001	704 894 686,51		704 894 686,51		704 894 686,51	704 894 534,74	151,77
HR	2014HR06RDNP001	149 952 582,49		149 952 582,49		149 952 582,49	150 169 700,88	- 217 118,39
HU	2014HU06RDNP001	196 592 489,13		196 592 489,13		196 592 489,13	196 592 509,26	- 20,13
IE	2014IE06RDNP001	254 483 447,08		254 483 447,08		254 483 447,08	254 477 770,89	5 676,19
IT	2014IT06RDNP001	40 564 508,43		40 564 508,43		40 564 508,43	40 564 552,40	- 43,97
IT	2014IT06RDRN001	977,28		977,28		977,28	977,28	0,00
IT	2014IT06RDRP001	8 874 305,75		8 874 305,75		8 874 305,75	8 874 567,78	- 262,03

L 136/16

BG

Официален вестник на Европейския съюз

1.6.2018 г.

(EUR)

ДЧ	CCI	Разходи за 2017 г.	Корекции	Общо	Суми, които не може да бъдат използвани повторно	Приета и уравниена сума за бюджетната 2017 година	Междинни плащания, възстановени на държавата членка за бюджетната година	Сума, която подлежи на възстановяване от държавата членка (-) или следва да ѝ бъде изплатена (+)
		i	ii	iii = i + ii	iv	v = iii - iv	vi	vii = v - vi
IT	2014IT06RDRP002	23 788 928,02		23 788 928,02		23 788 928,02	23 788 927,94	0,08
IT	2014IT06RDRP003	46 200 832,29		46 200 832,29		46 200 832,29	46 200 788,50	43,79
IT	2014IT06RDRP004	2 806 426,92		2 806 426,92		2 806 426,92	2 806 697,30	- 270,38
IT	2014IT06RDRP005	18 865 941,92		18 865 941,92		18 865 941,92	18 868 840,76	- 2 898,84
IT	2014IT06RDRP006	1 534 285,21		1 534 285,21		1 534 285,21	1 534 667,84	- 382,63
IT	2014IT06RDRP007	28 727 343,78		28 727 343,78		28 727 343,78	28 764 913,04	- 37 569,26
IT	2014IT06RDRP008	15 287 214,93		15 287 214,93		15 287 214,93	15 287 416,95	- 202,02
IT	2014IT06RDRP009	33 120 912,73		33 120 912,73		33 120 912,73	33 121 036,06	- 123,33
IT	2014IT06RDRP010	45 484 848,30		45 484 848,30		45 484 848,30	45 484 862,45	- 14,15
IT	2014IT06RDRP011	13 438 549,33		13 438 549,33		13 438 549,33	13 438 548,84	0,49
IT	2014IT06RDRP012	44 069 542,90		44 069 542,90		44 069 542,90	44 075 357,69	- 5 814,79
IT	2014IT06RDRP013	3 098 089,21		3 098 089,21		3 098 089,21	3 098 146,33	- 57,12
IT	2014IT06RDRP014	83 036 894,24		83 036 894,24		83 036 894,24	83 036 894,35	- 0,11
IT	2014IT06RDRP015	6 701 799,96		6 701 799,96		6 701 799,96	6 702 178,75	- 378,79
IT	2014IT06RDRP016	61 096 993,40		61 096 993,40		61 096 993,40	61 108 709,19	- 11 715,79
IT	2014IT06RDRP017	19 528 912,41		19 528 912,41		19 528 912,41	19 528 912,90	- 0,49
IT	2014IT06RDRP019	40 686 895,09		40 686 895,09		40 686 895,09	40 687 623,74	- 728,65
IT	2014IT06RDRP020	46 987 331,20		46 987 331,20		46 987 331,20	46 988 100,86	- 769,66
IT	2014IT06RDRP021	135 506 692,90		135 506 692,90		135 506 692,90	135 538 241,16	- 31 548,26
LT	2014LT06RDNP001	253 974 528,53		253 974 528,53		253 974 528,53	253 974 582,76	- 54,23

1.6.2018 г.

BG

Официален вестник на Европейския съюз

L 136/17

(EUR)

ДЧ	CCI	Разходи за 2017 г.	Корекции	Общо	Суми, които не може да бъдат използвани повторно	Приета и уравниена сума за бюджетната 2017 година	Междинни плащания, възстановени на държавата членка за бюджетната година	Сума, която подлежи на възстановяване от държавата членка (-) или следва да ѝ бъде изплатена (+)
		i	ii	iii = i + ii	iv	v = iii - iv	vi	vii = v - vi
LU	2014LU06RDNP001	8 918 895,78		8 918 895,78		8 918 895,78	8 812 078,76	106 817,02
LV	2014LV06RDNP001	162 496 968,70		162 496 968,70		162 496 968,70	162 496 968,70	0,00
MT	2014MT06RDNP001	2 170 944,28		2 170 944,28		2 170 944,28	2 170 973,36	- 29,08
NL	2014NL06RDNP001	57 608 890,90		57 608 890,90		57 608 890,90	57 608 528,55	362,35
PL	2014PL06RDNP001	573 603 683,32		573 603 683,32		573 603 683,32	573 605 136,61	- 1 453,29
PT	2014PT06RDRP001	40 591 687,21		40 591 687,21		40 591 687,21	40 591 287,69	399,52
PT	2014PT06RDRP002	468 845 467,33		468 845 467,33		468 845 467,33	468 844 377,37	1 089,96
PT	2014PT06RDRP003	15 384 146,74		15 384 146,74		15 384 146,74	15 384 144,04	2,70
RO	2014RO06RDNP001	1 550 387 153,79	- 7 674 875,25	1 542 712 278,54		1 542 712 278,54	1 542 816 218,84	- 103 940,30
SE	2014SE06RDNP001	104 275 242,46		104 275 242,46		104 275 242,46	104 276 388,48	- 1 146,02
SI	2014SI06RDNP001	80 270 639,58		80 270 639,58		80 270 639,58	80 270 674,15	- 34,57
SK	2014SK06RDNP001	167 863 129,03		167 863 129,03		167 863 129,03	167 863 195,69	- 66,66
UK	2014UK06RDRP001	374 056 682,70		374 056 682,70		374 056 682,70	374 089 621,24	- 32 938,54
UK	2014UK06RDRP002	16 450 919,98		16 450 919,98		16 450 919,98	16 450 370,55	549,43
UK	2014UK06RDRP003	88 991 847,54	43 923,38	89 035 770,92		89 035 770,92	89 251 291,63	- 215 520,71
UK	2014UK06RDRP004	62 590 710,66		62 590 710,66		62 590 710,66	62 590 711,40	- 0,74

L 136/18

BG

Официален вестник на Европейския съюз

1.6.2018 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

УРАВНЯВАНЕ НА СМЕТКИТЕ НА РАЗПЛАЩАТЕЛНИТЕ АГЕНЦИИ

БЮДЖЕТНА 2017 ГОДИНА — ЕЗФРСР

Списък на разплащателните агенции и програмите, за които счетоводните сметки са отделени и подлежат на по-късно решение за уравниване

Държава членка	Разплащателна агенция	Програма
Дания	Датската агенция по селско стопанство	2014DK06RDNP001
Франция	Office du Développement Agricole et Rural de Corse	2014FR06RDRP094
Германия	EU-Zahlstelle der Freien und Hansestadt Hamburg	
Италия	Agenzia della regione Calabria per le Erogazioni in Agricoltura	2014IT06RDRP018
Испания	Islas Canarias	2014ES06RDRP005

ПРИЛОЖЕНИЕ III

УРАВНЯВАНЕ НА СМЕТКИТЕ НА РАЗПЛАЩАТЕЛНИТЕ АГЕНЦИИ

БЮДЖЕТНА 2017 ГОДИНА — ЕЗФРСР

Корекции съгласно член 54, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1306/2013 (*)

Държава членка	Валута	Корекции, свързани с програмния период 2014—2020 г.		Корекции, свързани с програмния период 2007—2013 г.	
		(Национална парична единица)	(EUR)	(Национална парична единица)	(EUR)
AT	EUR	—	—	—	—
BE	EUR	—	—	—	299,66
BG	BGN	—	—	51 922,70	—
CY	EUR	—	—	—	—
CZ	CZK	—	—	486 389,94	—
DE (*)	EUR	—	—	—	48 081,10
DK (*)	DKK	—	—	—	—
EE	EUR	—	—	—	527 298,68
ES (*)	EUR	—	—	—	364 234,54
FI	EUR	—	—	—	38 756,20
FR (*)	EUR	—	—	—	1 835 310,17
UK	GBP	—	—	41 093,19	—
EL	EUR	—	—	—	473 028,15
HR	HRK	—	—	—	—
HU	HUF	—	—	428 063 977,00	—
IE	EUR	—	—	—	95 744,91
IT (*)	EUR	—	—	—	334 023,46
LT	EUR	—	—	—	2 332,84
LU	EUR	—	—	—	—
LV	EUR	—	—	—	5 032,42
MT	EUR	—	—	—	1 129,66
NL	EUR	—	—	—	367,70
PL	PLN	—	—	2 193 312,18	—
PT	EUR	—	—	—	68 876,07
RO	RON	—	—	178 860,25	—
SE	SEK	—	—	321 280,06	—
SI	EUR	—	—	—	430,13
SK	EUR	—	—	—	385 822,30

(*) По отношение на разплащателните агенции, за които сметките са отделени, намалението, посочено в член 54, параграф 2, се прилага, след като сметките бъдат предложени за уравниване.

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2018/794 НА КОМИСИЯТА**от 28 май 2018 година****относно уравниването на сметките на разплащателните агенции на държавите членки във връзка с разходите, финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделieto (ЕФГЗ) за бюджетната 2017 година**

(нотифицирано под номер C(2018) 3194)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 352/78, (ЕО) № 165/94, (ЕО) № 2799/98, (ЕО) № 814/2000, (ЕО) № 1290/2005 и (ЕО) № 485/2008 на Съвета ⁽¹⁾, и по-специално член 51 от него,

след консултации с Комитета по земеделските фондове,

като има предвид, че:

- (1) Съгласно член 51 от Регламент (ЕС) № 1306/2013 Комисията трябва да уравни сметките на разплащателните агенции, посочени в член 7 от същия регламент, въз основа на годишните отчети, подадени от държавите членки и придружени от информацията, изисквана за уравниването на сметките, както и от одитно становище за пълнотата, точността и достоверността на счетоводните отчети и докладите, изготвени от сертифициращите органи.
- (2) В съответствие с член 39 от Регламент (ЕС) № 1306/2013 селскостопанската бюджетна година започва на 16 октомври на година N – 1 и завършва на 15 октомври на година N. Когато се уравниват сметки за бюджетната 2017 година, следва да се вземат предвид разходите, извършени от държавите членки между 16 октомври 2016 г. и 15 октомври 2017 г., както е предвидено в член 11, параграф 1 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 908/2014 на Комисията ⁽²⁾.
- (3) В член 33, параграф 2, първа алинея от Регламент за изпълнение (ЕС) № 908/2014 се посочва, че сумите, които подлежат на възстановяване от отделните държави членки или следва да им бъдат изплатени в съответствие с решението за уравниване на сметките, посочено в член 33, параграф 1 от същия регламент, трябва да се определят, като извършените месечни плащания за съответната бюджетна година, т.е. 2017 г., се приспадат от признатите разходи за същата година съгласно член 33, параграф 1. Комисията трябва да приспадне посочената сума от месечното плащане, съответстващо на извършените разходи през втория месец, следващ решението за уравниване на сметките, или да я добави към това плащане.
- (4) Комисията провери подадената от държавите членки информация и преди 30 април 2018 г. изпрати до държавите членки резултатите от своите проверки заедно с необходимите изменения.
- (5) За някои разплащателни агенции годишните счетоводни отчети и придружаващите документи позволяват на Комисията да вземе решение относно пълнотата, точността и достоверността на предадените годишни счетоводни отчети.
- (6) Информацията, подадена от някои други разплащателни агенции, налага да бъдат направени допълнителни проучвания, поради което техните сметки не могат да бъдат уравнивани в настоящото решение.
- (7) По силата на член 5, параграф 5 от Делегиран регламент (ЕС) № 907/2014 на Комисията ⁽³⁾ всяко просрочване на сроковете през август, септември и октомври трябва да се вземе предвид в решението за уравниване на сметките. Някои разходи, декларирани от определени държави членки през гореспоменатите месеци на 2017 г., са извършени след приложимия краен срок. Затова в настоящото решение следва да бъдат определени съответните намаления.
- (8) В съответствие с член 41 от Регламент (ЕС) № 1306/2013 Комисията вече намали или спря редица месечни плащания за бюджетната 2017 година, поради неспазване на финансовите тавани или на сроковете за плащане или поради пропуски в системата за контрол. При приемането на настоящото решение Комисията следва да вземе

⁽¹⁾ ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 549.

⁽²⁾ Регламент за изпълнение (ЕС) № 908/2014 на Комисията от 6 август 2014 г. за определяне на правила за прилагането на Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на разплащателните агенции и други органи, финансовото управление, уравниването на сметките, правилата за проверките, обезпеченията и прозрачността (ОВ L 255, 28.8.2014 г., стр. 59).

⁽³⁾ Делегиран регламент (ЕС) № 907/2014 на Комисията от 11 март 2014 г. за допълнение на Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета във връзка с разплащателните агенции и други органи, финансовото управление, уравниването на сметки, обезпеченията и използването на евро (ОВ L 255, 28.8.2014 г., стр. 18).

предвид сумите, които са намалени или чието изплащане е спряно, за да се предотвратят всички необосновани или ненавременни плащания или възстановяването на суми, които на по-късен етап биха могли да бъдат предмет на финансова корекция. Въпросните суми могат по целесъобразност да бъдат допълнително проучени в рамките на процедурата за уравниване по съответствие съгласно член 52 от Регламент (ЕС) № 1306/2013.

- (9) Съгласно член 54, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1306/2013, ако сумата не е възстановена в рамките на четири години след датата на искането за възстановяване на неправомерно изплатени суми или в рамките на осем години, ако възстановяването е поискано чрез националните съдилища, 50 % от финансовите последици от невъзстановяването следва да се поемат от съответната държава членка. Съгласно член 54, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 1306/2013 държавите членки трябва да прилагат към годишните счетоводни отчети, които те трябва да представят на Комисията съгласно член 29 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 908/2014, заверена таблица със сумите, които трябва да бъдат поети от тях по силата на член 54, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1306/2013. Правилата за прилагане на задължението на държавите членки да докладват за подлежащите на възстановяване суми са определени в Регламент за изпълнение (ЕС) № 908/2014. В приложение II към Регламент за изпълнение (ЕС) № 908/2014 се съдържа образец на таблицата, която държавите членки трябва да използват, за да предоставят информацията относно сумите, подлежащи на възстановяване. Въз основа на попълнените от държавите членки таблици Комисията следва да вземе решение относно финансовите последици от невъзстановяването на свързани с нередности суми, които датират съответно от преди повече от четири или осем години.
- (10) По силата на член 54, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1306/2013 по надлежно обосновани съображения държавите членки могат да вземат решение да не изискват възстановяване на сумите. Такова решение може да бъде взето единствено ако вече направените и евентуалните бъдещи разходи надхвърлят размера на подлежащата на възстановяване сума или ако възстановяването се окаже невъзможно поради констатирана и призната съгласно националното законодателство неплатежоспособност на длъжника или на лицата, носещи юридическа отговорност за нередността. Ако решението е взето в рамките на четири години от произнасянето на първоначалното административно или съдебно решение, или в рамките на осем години, ако възстановяването е поискано чрез националните съдилища, 100 % от финансовите последици от невъзстановяването следва да се поемат от бюджета на Съюза. Сумите, за които държавата членка е решила да не изисква възстановяване, както и основанията за това решение се представят в обобщения отчет, посочен в член 54, параграф 4 във връзка с член 102, параграф 1, буква в), подточка iv) от Регламент (ЕС) № 1306/2013. Поради това тези суми не следва да се начисляват на съответните държави членки и следователно се поемат от бюджета на Съюза.
- (11) Намаленията съгласно член 54, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1306/2013, представени в приложение I (колона е), се отнасят за Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ). Сумите, които трябва да бъдат начислени на държавите членки в резултат от прилагането на член 54, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1306/2013 по отношение на Временния инструмент за развитие на селските райони (ВИРСР), финансиран от Европейския фонд за ориентиране и гарантиране на земеделието (ФЕОГА) ⁽¹⁾, са представени в приложение III.
- (12) В съответствие с член 51 от Регламент (ЕС) № 1306/2013 настоящото решение не засяга евентуалните бъдещи решения, които Комисията може да вземе за изключване от финансиране от Съюза на разходи, които не са били извършени в съответствие с правилата на Съюза,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

С настоящото решение се уравниват сметките на разплащателните агенции на държавите членки във връзка с разходите, финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) по отношение на бюджетната 2017 година, с изключение на сметките на разплащателните агенции, посочени в член 2.

Сумите, които подлежат на възстановяване от държавата членка или следва да бъдат изплатени съгласно настоящото решение, включително тези в резултат от прилагането на член 54, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1306/2013, са посочени в приложения I и III към настоящото решение.

Член 2

За бюджетната 2017 година посочените в приложение II сметки на разплащателните агенции на държавите членки по отношение на разходите, финансирани от ЕФГЗ, не са обхванати от настоящото решение и са предмет на бъдещо решение за уравниване на сметките.

Член 3

Настоящото решение не засяга евентуалните бъдещи решения за уравниване по съответствие, които Комисията може да вземе в съответствие с член 52 от Регламент (ЕС) № 1306/2013 за изключване от финансиране от Съюза на разходи, които не са били извършени в съответствие с правилата на Съюза.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 27/2004 на Комисията от 5 януари 2004 г. относно определяне на преходни подробни правила за прилагането на Регламент (ЕО) № 1257/1999 на Съвета по отношение на финансирането, чрез секцията „Гарантиране“ на Европейския фонд за ориентиране и гарантиране на земеделието, на мерките за развитие на селските райони в Чешката република, Естония, Кипър, Латвия, Литва, Унгария, Малта, Полша, Словения и Словакия (ОВ L 5, 9.1.2004 г., стр. 36).

Член 4

Адресати на настоящото решение са държавите членки.

Съставено в Брюксел на 28 май 2018 година.

За Комисията
Phil HOGAN
Член на Комисията

ПРИЛОЖЕНИЕ I

УРАВНЯВАНЕ НА СМЕТКИТЕ НА РАЗПЛАЩАТЕЛНИТЕ АГЕНЦИИ

БЮДЖЕТНА ГОДИНА 2017

Сума, която подлежи на възстановяване от държавата членка или следва да ѝ бъде изплатена

ДЧ		2017 г. — разходи/целеви приходи за разплащателните агенции, чиито сметки са		Общо a + b	Намаления и спирания за цялата бюджетна година ⁽¹⁾	Намаления съгласно член 54, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1306/2013	Обща сума, включително намаления и спирания	Извършени плащания към държавата членка за бюджетната година	Сума, която подлежи на възстановяване от държавата членка (-) или следва да ѝ бъде изплатена (+) ⁽²⁾
		уравнени	отделени						
		= разходи/целеви приходи, декларирани в годишната декларация	= общ размер на разходите/целевите приходи в месечните декларации						
		a	b	c = a + b	d	e	f = c + d + e	g	h = f - g
BE	EUR	588 102 324,63	0,00	588 102 324,63	0,00	- 991,56	588 101 333,07	588 546 187,63	- 444 854,56
BG	EUR	797 281 214,01	0,00	797 281 214,01	- 17 389,41	0,00	797 263 824,60	798 086 440,51	- 822 615,91
CZ	CZK	0,00	0,00	0,00	0,00	- 8 342,14	- 8 342,14	0,00	- 8 342,14
CZ	EUR	854 448 923,01	0,00	854 448 923,01	0,00	0,00	854 448 923,01	854 448 923,20	- 0,19
DK	DKK	0,00	0,00	0,00	0,00	- 164 574,66	- 164 574,66	0,00	- 164 574,66
DK	EUR	858 708 631,07	0,00	858 708 631,07	0,00	0,00	858 708 631,07	858 670 732,41	37 898,66
DE	EUR	5 030 903 943,84	0,00	5 030 903 943,84	- 6 977,89	- 45 644,72	5 030 851 321,24	5 027 999 451,51	2 851 869,72
EE	EUR	124 071 973,61	0,00	124 071 973,61	0,00	- 16 983,75	124 054 989,86	123 977 546,02	77 443,84
IE	EUR	1 229 287 920,82	0,00	1 229 287 920,82	- 95 679,67	- 43 841,63	1 229 148 399,52	1 228 321 811,74	826 587,78
EL	EUR	2 074 885 739,79	0,00	2 074 885 739,79	- 20 843,71	- 1 821 898,16	2 073 042 997,92	2 074 864 896,08	- 1 821 898,16
ES	EUR	5 436 124 554,19	2 768 594,78	5 438 893 148,97	- 2 239 204,13	- 2 159 384,45	5 434 494 560,39	5 437 757 758,27	- 3 263 197,88
FR	EUR	7 177 885 922,21	310 949 997,08	7 488 835 919,29	- 184 123 288,02	- 91 535,53	7 304 621 095,74	7 308 565 960,41	- 3 944 864,67
HR	EUR	208 140 268,86	0,00	208 140 268,86	- 84 515,74	0,00	208 055 753,12	208 189 461,36	- 133 708,24
IT	EUR	4 310 772 062,39	0,00	4 310 772 062,39	- 93 059 323,84	- 1 812 362,90	4 215 900 375,65	4 249 111 348,36	- 33 210 972,71

ДЧ		2017 г. — разходи/целеви приходи за разплащателните агенции, чиито сметки са		Общо a + b	Намаления и спирания за цялата бюджетна година ⁽¹⁾	Намаления съгласно член 54, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1306/2013	Обща сума, включително намаления и спирания	Извършени плащания към държавата членка за бюджетната година	Сума, която подлежи на възстановяване от държавата членка (-) или следва да ѝ бъде изплатена (+) ⁽²⁾
		уравнени	отделени						
		= разходи/целеви приходи, декларирани в годишната декларация	= общ размер на разходите/целевите приходи в месечните декларации						
		a	b	c = a + b	d	e	f = c + d + e	g	h = f - g
CY	EUR	55 777 706,48	0,00	55 777 706,48	- 35 861,66	0,00	55 741 844,82	55 730 155,42	11 689,40
LV	EUR	217 990 354,60	0,00	217 990 354,60	- 181,15	- 6 247,62	217 983 925,83	217 993 173,12	- 9 247,29
LT	EUR	443 325 522,51	0,00	443 325 522,51	- 71 548,65	- 374,27	443 253 599,59	443 272 271,92	- 18 672,33
LU	EUR	34 473 355,85	0,00	34 473 355,85	0,00	0,00	34 473 355,85	34 401 229,19	72 126,66
HU	HUF	0,00	0,00	0,00	0,00	- 68 059 521,50	- 68 059 521,50	0,00	- 68 059 521,50
HU	EUR	1 288 054 472,53	0,00	1 288 054 472,53	- 4 569 620,93	0,00	1 283 484 851,60	1 284 228 855,44	- 744 003,84
MT	EUR	0,00	5 317 298,97	5 317 298,97	0,00	0,00	5 317 298,97	5 317 298,97	0,00
NL	EUR	815 897 786,62	0,00	815 897 786,62	- 422 705,99	0,00	815 475 080,63	815 494 995,16	- 19 914,53
AT	EUR	706 529 712,22	0,00	706 529 712,22	- 264 876,95	0,00	706 264 835,27	706 343 282,70	- 78 447,43
PL	PLN	0,00	0,00	0,00	0,00	- 885 655,91	- 885 655,91	0,00	- 885 655,91
PL	EUR	3 409 425 215,53	0,00	3 409 425 215,53	- 3 007 191,14	0,00	3 406 418 024,39	3 406 561 289,51	- 143 265,12
PT	EUR	705 330 241,25	0,00	705 330 241,25	- 607 631,63	- 1 086 013,11	703 636 596,51	704 169 188,62	- 532 592,11
RO	RON	0,00	0,00	0,00	0,00	- 491 230,99	- 491 230,99	0,00	- 491 230,99
RO	EUR	1 775 087 767,15	0,00	1 775 087 767,15	- 15 068 445,66	0,00	1 760 019 321,49	1 772 508 497,61	- 12 489 176,12
SI	EUR	143 152 666,80	0,00	143 152 666,80	0,00	0,00	143 152 666,80	143 152 639,38	27,42
SK	EUR	438 421 061,90	0,00	438 421 061,90	- 4 578,15	- 33 438,11	438 383 045,64	438 416 483,75	- 33 438,11
FI	EUR	537 087 368,44	0,00	537 087 368,44	- 2 999,21	- 51 789,44	537 032 579,79	537 056 724,90	- 24 145,11
SE	SEK	0,00	0,00	0,00	0,00	- 393 612,02	- 393 612,02	0,00	- 393 612,02

ДЧ		2017 г. — разходи/целеви приходи за разплащателните агенции, чиито сметки са		Общо a + b	Намаления и спирания за цялата бюджетна година ⁽¹⁾	Намаления съгласно член 54, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1306/2013	Обща сума, включително намаления и спирания	Извършени плащания към държавата членка за бюджетната година	Сума, която подлежи на възстановяване от държавата членка (-) или следва да ѝ бъде изплатена (+) ⁽²⁾
		уравнени	отделени						
		= разходи/целеви приходи, декларирани в годишната декларация	= общ размер на разходите/целевите приходи в месечните декларации						
		a	b	c = a + b	d	e	f = c + d + e	g	h = f - g
SE	EUR	707 756 620,41	0,00	707 756 620,41	- 4 058 311,47	0,00	703 698 308,94	703 708 425,10	- 10 116,16
UK	GBP	0,00	0,00	0,00	0,00	- 64 111,45	- 64 111,45	0,00	- 64 111,45
UK	EUR	3 151 920 238,93	0,00	3 151 920 238,93	- 29 423 486,72	0,00	3 122 496 752,21	3 127 019 638,34	- 4 522 886,13

ДЧ		Разходи ⁽³⁾	Целеви приходи ⁽³⁾	Член 54, параграф 2 (= e)	Общо (= h)
		05 07 01 06	6701	6702	
		i	j	k	
BE	EUR	0,00	- 443 863,00	- 991,56	- 444 854,56
BG	EUR	0,00	- 822 615,91	0,00	- 822 615,91
CZ	CZK	0,00	0,00	- 8 342,14	- 8 342,14
CZ	EUR	0,00	- 0,19	0,00	- 0,19
DK	DKK	0,00	0,00	- 164 574,66	- 164 574,66
DK	EUR	37 898,66	0,00	0,00	37 898,66
DE	EUR	2 897 514,44	0,00	- 45 644,72	2 851 869,72
EE	EUR	94 427,59	0,00	- 16 983,75	77 443,84
IE	EUR	870 429,41	0,00	- 43 841,63	826 587,78
EL	EUR	0,00	0,00	- 1 821 898,16	- 1 821 898,16
ES	EUR	0,00	- 1 103 813,43	- 2 159 384,45	- 3 263 197,88
FR	EUR	0,00	- 3 853 329,14	- 91 535,53	- 3 944 864,67

ДЧ		Разходи (3)	Целеви приходи (3)	Член 54, параграф 2 (= e)	Общо (= h)
		05 07 01 06	6701	6702	
		i	j	k	l = i + j + k
HR	EUR	0,00	- 133 708,24	0,00	- 133 708,24
IT	EUR	0,00	- 31 398 609,81	- 1 812 362,90	- 33 210 972,71
CY	EUR	11 689,40	0,00	0,00	11 689,40
LV	EUR	0,00	- 2 999,67	- 6 247,62	- 9 247,29
LT	EUR	0,00	- 18 298,06	- 374,27	- 18 672,33
LU	EUR	72 126,66	0,00	0,00	72 126,66
HU	HUF	0,00	0,00	- 68 059 521,50	- 68 059 521,50
HU	EUR	0,00	- 744 003,84	0,00	- 744 003,84
MT	EUR	0,00	0,00	0,00	0,00
NL	EUR	0,00	- 19 914,53	0,00	- 19 914,53
AT	EUR	0,00	- 78 447,43	0,00	- 78 447,43
PL	PLN	0,00	0,00	- 885 655,91	- 885 655,91
PL	EUR	0,00	- 143 265,12	0,00	- 143 265,12
PT	EUR	553 421,00	0,00	- 1 086 013,11	- 532 592,11
RO	RON	0,00	0,00	- 491 230,99	- 491 230,99
RO	EUR	0,00	- 12 489 176,12	0,00	- 12 489 176,12
SI	EUR	27,42	0,00	0,00	27,42
SK	EUR	0,00	0,00	- 33 438,11	- 33 438,11
FI	EUR	114 932,37	- 87 288,04	- 51 789,44	- 24 145,11
SE	SEK	0,00	0,00	- 393 612,02	- 393 612,02

ДЧ		Разходи ⁽¹⁾	Целеви приходи ⁽²⁾	Член 54, параграф 2 (= e)	Общо (= h)
		05 07 01 06	6701	6702	
		i	j	k	l = i + j + k
SE	EUR	0,00	- 10 116,16	0,00	- 10 116,16
UK	GBP	0,00	0,00	- 64 111,45	- 64 111,45
UK	EUR	0,00	- 4 522 886,13	0,00	- 4 522 886,13

⁽¹⁾ Намаленията и спиранията са тези, които са взети предвид в системата за плащанията, като към тях са прибавени в частност корекциите за неспазване на сроковете за плащане за август, септември и октомври 2017 г. и други намаления в контекста на член 41 от Регламент (ЕС) № 1306/2013.

⁽²⁾ За изчисляване на сумата, която подлежи на възстановяване от държавата членка или следва да ѝ бъде изплатена, се взема предвид общата сума на декларираните разходи от годишната декларация за уравнилите разходи (колона а) или общата сума от месечните декларации за отделените разходи (колона б).

Използван обменен курс: член 11, параграф 1, първа алинея, второ изречение от Делегиран регламент (ЕС) № 907/2014.

⁽³⁾ Бюджетен ред 05 07 01 06 се разделя между корекциите с отрицателен знак, които стават целеви приходи в бюджетен ред 67 01, и корекциите с положителен знак в полза на държавите членки, които вече се включват в разходната част на бюджетен ред 05 07 01 06 съгласно член 43 от Регламент (ЕС) № 1306/2013.

ВАЖНО: Номенклатура 2018: 05 07 01 06, 6701, 6702

ПРИЛОЖЕНИЕ II

УРАВНЯВАНЕ НА СМЕТКИТЕ НА РАЗПЛАЩАТЕЛНИТЕ АГЕНЦИИ

БЮДЖЕТНА 2017 ГОДИНА — ЕФГЗ

Списък на разплащателните агенции, за които счетоводните сметки са отделени и подлежат на по-късно решение за уравниване

Държава членка	Разплащателна агенция
Франция	FranceAgriMer
Германия	EU-Zahlstelle der Freien und Hansestadt Hamburg
Малта	Разплащателна агенция в областта на земеделието и селските райони
Испания	Fondo Español de Garantía Agraria

ПРИЛОЖЕНИЕ III

УРАВНЯВАНЕ НА СМЕТКИТЕ НА РАЗПЛАЩАТЕЛНИТЕ АГЕНЦИИ

БЮДЖЕТНА 2017 ГОДИНА — ЕФГЗ

Корекции съгласно член 54, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1306/2013 (*)

Държава членка	Валута	В национална парична единица	В евро
AT	EUR		
BE	EUR		
BG	BGN		
CY	EUR	—	—
CZ	CZK	—	—
DE	EUR		
DK	DKK		
EE	EUR	—	—
ES	EUR		
FI	EUR		
FR	EUR		
UK	GBP		
EL	EUR		
HR	HRK		
HU	HUF	9 350 125,00	—
IE	EUR		
IT	EUR		
LT	EUR	—	45 630,25
LU	EUR		
LV	EUR	—	119 855,63
MT	EUR	—	—
NL	EUR		
PL	PLN	641 474,86	—
PT	EUR		
RO	RON		
SE	SEK		
SI	EUR	—	—
SK	EUR	—	481 101,41

(*) В настоящото приложение се съобщават само корекциите, свързани с ВИРСР.

РЕШЕНИЕ (ЕС) 2018/795 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ОРГАН ЗА ЦЕННИ КНИЖА И ПАЗАРИ**от 22 май 2018 година****за временна забрана на пускането на пазара, разпространението или продажбата на бинарни опции на непрофесионални клиенти в Съюза съгласно член 40 от Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета**

СЪВЕТЪТ НА НАДЗОРНИЦИТЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ОРГАН ЗА ЦЕННИ КНИЖА И ПАЗАРИ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1095/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 година за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски орган за ценни книжа и пазари), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/77/ЕО на Комисията ⁽¹⁾, и по-конкретно член 9, параграф 5, член 43, параграф 2 и член 44, параграф 1 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 година относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 ⁽²⁾, и по-конкретно член 40 от него,

като взе предвид Делегиран регламент (ЕС) 2017/567 на Комисията от 18 май 2016 година за допълване на Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на определенията, прозрачността, компресирането на портфейл и надзорните мерки за намеса по отношение на продукти и управление на позиции ⁽³⁾, и по-конкретно член 19 от него,

като има предвид, че:

1. ВЪВЕДЕНИЕ

- (1) През последните години Европейският орган за ценни книжа и пазари (ESMA) и някои национални компетентни органи (НКО) следяха бързия ръст в пускането на пазара, разпространението или продажбата на бинарни опции на непрофесионални клиенти на територията на Съюза. Бинарните опции са сложни и рискови по своята същност продукти, които често се търгуват със спекулативна цел. Освен това ESMA и НКО отбелязват, че при предлагането на тези продукти на непрофесионални клиенти все по-често се прилагат агресивни маркетингови техники и липсва прозрачност в информацията, което не позволява на клиентите да разберат скритите рискове. ESMA и НКО изразиха ширещото се безпокойство относно нарастващия брой непрофесионални клиенти, които търгуват с такива продукти и търпят загуби на средства. Това безпокойство се подсилва и от множеството оплаквания от непрофесионални клиенти навсякъде в ЕС, които са понесли значителни вреди при търговията с бинарни опции.
- (2) Тази сериозна загриженост за защитата на инвеститорите накара ESMA да предприеме някои необвързващи действия. От юни 2015 г. ESMA координира работата на съвместна група, създадена с цел да търси решение на проблемите във връзка с някои установени в Кипър доставчици, предлагащи на непрофесионални клиенти на трансграничния пазар в Съюза бинарни опции, договори за разлики (ДЗР) и други спекулативни продукти ⁽⁴⁾. Освен това от юли 2015 г. ESMA координира работна група в състав от представители на ESMA и НКО, чиято работа има за цел да следи предлагането на бинарни опции и ДЗР на масовия пазар на дребно, както и да засили

⁽¹⁾ OBL 331, 15.12.2010 г., стр. 84.

⁽²⁾ OBL 173, 12.6.2014 г., стр. 84.

⁽³⁾ OBL 87, 31.3.2017 г., стр. 90.

⁽⁴⁾ Съвместната група е съставена от представителя на кипърския НКО — Комисия за ценни книжа и борси (CY-CySEC), както и от представителите на осем НКО, чиито юрисдикции са засегнати от услугите, предоставяни от кипърските доставчици. Работата на съвместната група доведе до изготвянето на план за действие, който ще се изпълнява от CY-CySEC и включва, наред с другото, разширени разследвания на доставчици на ДЗР, както и тематични прегледи на извадка от лицензирани от CY-CySEC фирми.

прилагането на единни подходи за надзор в тази област навсякъде в Съюза. Също така ESMA подпомогна сближаването на надзорните практики в Съюза във връзка с предлагането на бинарни опции на непрофесионални клиенти, като издаде становище ⁽¹⁾ и няколко документа тип „Въпроси и отговори“ ⁽²⁾ в съответствие с член 29 от Регламент (ЕС) № 1095/2010. На последно място ESMA публикува предупреждения ⁽³⁾, в които изтъква безпокойството си във връзка с рисковете, породени от неконтролираното предлагане, наред с другото, на бинарни опции на непрофесионални клиенти.

- (3) Въпреки че тези действия имаха някои положителни въздействия ⁽⁴⁾, ESMA счита, че сериозните проблеми, свързани със защитата на инвеститорите, продължават да са налице.
- (4) На 18 януари 2018 г. ESMA публикува покана за представяне на коментари по евентуални мерки за намеса в пускането на пазара, разпространението или продажбата на бинарни опции и ДЗР на непрофесионални клиенти („покана за представяне на коментари“) ⁽⁵⁾. Крайният срок за представяне на коментари беше 5 февруари 2018 г. ESMA получи близо 18 500 ⁽⁶⁾ коментара. Сред тях 82 бяха от доставчици, търговски организации, фондови борси и брокери, участващи в търговия с бинарни опции и/или ДЗР, 10 бяха от представители на потребителите, а останалите коментари — от отделни лица. Голяма част от коментарите от отделни лица бяха направени със съдействието и насочени от доставчици на бинарни опции и/или на ДЗР. Поканата за представяне на коментари показва обща загриженост сред първата категория респонденти, по-специално доставчиците на продукти, тъй като предложената мярка би засегнала неблагоприятно тяхната дейност. Отделни лица също се оплакаха от предложената мярка и изразиха желание да продължат да търгуват с бинарни опции.
- (5) ESMA надлежно разгледа тези опасения. Същевременно, след като ги съпостави с установената сериозна загриженост за защитата на инвеститорите, която беше допълнително потвърдена от коментарите, получени от почти всички представители на потребителите и от отделни лица, които твърдо подкрепят предложените мерки, ESMA счита за необходимо да наложи временна забрана на пускането на пазара, разпространението или продажбата на бинарни опции на непрофесионални клиенти в съответствие с член 40 от Регламент (ЕС) № 600/2014.
- (6) Мярка, наложена съгласно член 40 от Регламент (ЕС) № 600/2014, трябва да бъде преразглеждана през подходящи интервали от време и най-малко на всеки три месеца. При преразглеждането ѝ ESMA ще се стреми да се справи с евентуални практики на избягване, които може да възникнат. Ако мярката не бъде подновена след три месеца, нейният срок изтича.
- (7) За избягване на съмнения, терминологията в настоящото решение има същото значение, както в Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁷⁾ и Регламент (ЕС) № 600/2014, включително определението за деривати.
- (8) Временната забрана на ESMA отговаря на изискванията, определени в член 40 от Регламент (ЕС) № 600/2014, въз основа на посочените по-нататък съображения.

⁽¹⁾ Становище относно практиките съгласно ДПФИ за фирми, продаващи сложни финансови продукти, от 7 февруари 2014 г. (ESMA/2014/146).

⁽²⁾ Въпроси и отговори във връзка с предоставянето на ДЗР и други спекулативни продукти на инвеститори на дребно съгласно ДПФИ (ESMA35-36-794). Последната актуализация на „Въпроси и отговори“ беше направена на 31 март 2017 г.

⁽³⁾ Предупреждение на ESMA към инвеститорите относно „рискове при инвестиране в сложни продукти“ от 7 февруари 2014 г. (https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/2015/11/investor_warning_-_complex_products_20140207_-_en_0.pdf) и предупреждение на ESMA към инвеститорите относно „ДЗР, бинарните опции и други спекулативни продукти“ от 25 юли 2016 г. (Достъпни на: https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/2016-1166_warning_on_cfds_binary_options_and_other_speculative_products_0.pdf).

⁽⁴⁾ Например работата на съвместната група доведе до въвеждането от CY-CySEC на някои мерки за принудително изпълнение, насочени към повишаване на спазването от страна на доставчиците, предлагащи спекулативни продукти като бинарни опции.

⁽⁵⁾ Покана за представяне на коментари по евентуални мерки за намеса в търговията с финансови продукти като договори за разлики и бинарни опции на непрофесионални клиенти от 18 януари 2018 г. (ESMA35-43-904).

⁽⁶⁾ Броят на респондентите е по-нисък от тази цифра, тъй като ESMA получи също: i) множество коментари от едни и същи респонденти (напр. коментар по всяка от предложените мерки за ДЗР в отделно електронно съобщение) и ii) дублиращи се коментари от едни и същи респонденти.

⁽⁷⁾ Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Директива 2011/61/ЕС, (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 349).

2. ОПИСАНИЕ НА ПАЗАРА НА БИНАРНИ ОПЦИИ ЗА ТЪРГОВИЯ НА ДРЕБНО И СЪЩЕСТВУВАНЕТО НА СЕРИОЗНА ЗАГРИЖЕНОСТ ЗА ЗАЩИТАТА НА ИНВЕСТИТОРИТЕ (ЧЛЕН 40, ПАРАГРАФ 2, БУКВА а) ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 600/2014)

- (9) Бинарната опция се определя като всеки дериват, за който може да бъде извършен паричен сетълмент и при който плащането на определена парична сума зависи от това дали едно или повече конкретни събития във връзка с цената, нивото или стойността на базовия актив възникват при или преди изтичането на срока на действие на дериватите ⁽¹⁾ (напр. базовият актив е достигнал определена цена („цената на упражняване“) при изтичането на срока).
- (10) Бинарните опции дават възможност на инвеститора да направи предположение за настъпването на определено събитие във връзка с цената, нивото или стойността на един или повече от базовите активи (напр. акция, валута, стока или индекс). Ако събитието не настъпи, инвеститорът губи парите си (т.е. опцията завършва „извън пари“ (out-of-the-money)). Ако събитието настъпи, опцията се изплаща или договорът остава отворен с възможността да се получи плащане, ако възникне отделно събитие (опцията завършва „в пари“ (in-the-money)). В този смисъл бинарните опции могат да се разглеждат като предположения от вида „да/не“. Често предложението за „да/не“ зависи от това дали цената на базовия актив при изтичане срока на бинарната опция е над или под определена цена (т.нар. цена на упражняване.) В някои случаи цената на упражняване съответства на пазарната цена на базисния актив към момента на влизане в бинарната опция или в определен бъдещ момент. Доставчиците на бинарни опции обаче предлагат потенциални пазарни резултати, за които инвеститорите могат да правят предположения ⁽²⁾.
- (11) Уместно е да се поясни, че всички бинарни опции, дори пусканите на пазара, разпространяваните или продаваните под други наименования, попадат в обхвата на настоящото решение. Това се отнася например за опции „всичко или нищо“ (all-or-nothing), опции „нагоре-надолу“ (up-or-down), опции за тренд (trend), цифрови опции (digital) и опции с едно натискане (one-touch).
- (12) Също така е уместно да се гарантира, че настоящото решение включва бинарни опции, които имат няколко различни предварително определени условия, които трябва да бъдат (или да не бъдат) изпълнени, преди да се извърши плащането. Някои участници в поканата за представяне на коментари посочиха например случая на бинарна опция, която осигурява плащане на i) предварително определена сума, ако базовият актив отговаря на дадено предварително определено условие (напр. стойността на базовия актив да се увеличи на определена дата), както и ii) допълнителна предварително определена сума („бонус“), ако базовият актив отговаря на друго предварително определено условие (напр. стойността на базовия актив да се покачи над определен процент). В този и други подобни случаи плащането на общата сума от двете предварително определени суми в точки i) и ii) би представлявало изплащане на предварително определена фиксирана сума по смисъла на член 1, параграф 2, буква в) от настоящото решение.
- (13) Някои НКО изразиха загриженост относно факта, че бинарните опции не отговарят на реалните инвестиционни нужди на непрофесионалните клиенти (за разлика от другите видове опции, които могат да имат ценна роля при хеджирането на експозицията към определени активи) ⁽³⁾. Освен това някои НОК изразиха загриженост относно рисковете, свързани със същностните характеристики на бинарните опции, както и относно заложените в тях и неуправляеми конфликти на интерес във връзка с предлагането на тези продукти на непрофесионални клиенти. Тези рискове често се усилват от агресивните маркетингови техники, използвани от доставчиците на бинарни опции. Някои НОК посочиха също, че тези продукти са привлекателни за лица с компулсивна хазартна зависимост. Изследване на финансовия регулаторен орган на Обединеното кралство (UK-FCA) показва, че някои инвеститори правят много залози в рамките на няколко дни или седмици, въпреки че губят пари в кумулативен план. Проучването установи също близка прилика в структурата на компенсационните плащания и времевия хоризонт между бинарните опции и хазартните продукти ⁽⁴⁾. Тези опасения се материализираха в няколко юрисдикции, като по-голямата част от непрофесионалните клиенти в тези юрисдикции обикновено губят пари, както е видно от настоящото решение ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ Обикновено по-ниското от двете парични компенсационни плащания е нула, но това не винаги е така. Бинарните опции се различават от другите спекулативни продукти, продавани на непрофесионални клиенти, например ДЗР, тъй като плащането е с предварително определен паричен размер, който не е пряко свързан с размера на промяната в цената, нивото или стойността на базовия актив.

⁽²⁾ Например инвеститорите могат да зложат на това, че цената на базовия актив ще бъде в рамките на определен ценови диапазон, или че базовият актив ще достигне определено ценово ниво в даден момент по време на срока на бинарната опция.

⁽³⁾ Например финансовите регулаторни органи на Франция (FR-AMF), Белгия (BE-FSMA), Обединеното кралство (UK-FCA) и Италия (IT-CONSOB).

⁽⁴⁾ Например финансовият регулаторен орган на Обединеното кралство (UK-FCA).

⁽⁵⁾ Вж. съображение 35.

- (14) Както беше посочено в доклада на Международната организация на комисиите за ценни книжа (IOSCO) относно проучването на IOSCO за извънборсовите ливъридж продукти на дребно ⁽¹⁾ (доклад на IOSCO), този пазарен сектор беше също подложен на значителен регулаторен контрол в някои други юрисдикции извън ЕС поради сложния и рисков характер на, наред с другото, бинарните опции и често трансграничната дейност на доставчиците на продукти, които функционират предимно чрез интернет ⁽²⁾. Според доклада на IOSCO „неотдавнашни доклади от изследвания на няколко национални пазара показваха, че голяма част от инвеститорите в [бинарни опции и други спекулативни продукти] много често губят пари“ ⁽³⁾.
- (15) Условието, посочено в член 40, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕС) № 600/2014, е да са налице, наред с другото, значителни опасения, свързани със защитата на инвеститорите. За да определи дали съществуват значителни опасения, свързани със защитата на инвеститорите, ESMA направи оценка на приложимостта на критериите и факторите, изброени в член 19, параграф 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/567. След като взе предвид съответните критерии и фактори, ESMA стигна до заключението, че съществуват значителни опасения, свързани със защитата на инвеститорите, поради следните причини.

2.1. Степента на сложност и прозрачността на бинарните опции

- (16) Бинарните опции са сложни финансови инструменти ⁽⁴⁾. Сложността на структурата на ценообразуването създава риск от значителна асиметрия в информацията между доставчиците и непрофесионалните клиенти и по този начин създава значителни опасения за защитата на инвеститорите. Освен това бинарните опции имат някои съществени характеристики, които ги правят сложни и трудни за разбиране от непрофесионалните клиенти.
- (17) Доставчиците на бинарни опции обикновено определят цената им въз основа на предполагаемата за пазара или по друг начин моделирана вероятност от настъпване на конкретно събитие преди прилагането на спред или друга форма на такса за трансакция за всяка опция, което събитие да породи отрицателна очаквана възвращаемост за клиента ⁽⁵⁾.
- (18) Най-често бинарните опции предлагат сравнително висока възвращаемост за статистически по-малко вероятно събитие и обратното ⁽⁶⁾.
- (19) Тази структура на ценообразуване на бинарните опции изправя непрофесионалните клиенти пред редица затруднения. По-специално структурата на ценообразуване изисква от непрофесионалните клиенти да направят точна оценка на стойността на опцията по отношение на очакваната вероятност от настъпване на референтното събитие. Въпреки че непрофесионалните клиенти могат да използват общопознатите инструменти за проучване и ценообразуване, например формулата Black-Scholes, за да определят цената на бинарните опции, за тях са налице значителни асиметрии по отношение на информацията в сравнение с доставчиците. Доставчиците имат много по-широк достъп до информация и системи, за да определят правилно цената и стойността на тези продукти. По-специално доставчиците на бинарни опции имат достъп до данни за цените за минали периоди, които обикновено не се предоставят на непрофесионални клиенти — например записани ценови емисии от борсов или търговски доставчик на данни по отношение на даден базов актив. Доставчиците на бинарни опции обикновено имат също много повече опит от непрофесионалните клиенти с определянето на цените на сделки и е по-вероятно да са

⁽¹⁾ Доклад на IOSCO относно проучването на IOSCO за извънборсовите пазари на дребно на ливъридж продукти, декември 2016 г. (Достъпен на: <https://www.iosco.org/library/pubdocs/pdf/IOSCOPD550.pdf>).

⁽²⁾ Например Квебекският орган за финансовите пазари (Autorité des Marchés Financiers) и Съветът за турските капиталови пазари (СМВ) (стр. 2), Асоциацията за финансови фючъри на Япония (Financial Futures Association of Japan) (стр. 6), Комисията за търговия със стокови фючъри (CFTC) и Комисията за ценни книжа и борси (SEC) на САЩ (стр. 55 от доклада на IOSCO). В Квебек бинарните опции не са разрешени от компетентния орган на Квебек за продажба на инвеститори на дребно. СМВ реши да не разрешава продажбата на бинарни опции на инвеститори на дребно. В Израел беше одобрена забрана за продажба на бинарни опции за инвеститори. Достъпно на: http://www.isa.gov.il/sites/ISAEng/1489/1511/Pages/eitonot25102017_1.aspx. Службата за работа с потребителите на CFTC на САЩ и Службата на SEC за образование и застъпничество за инвеститорите са издали предупреждение към инвеститорите, за да предупредят за измамни схеми, включващи бинарни опции и платформи за търгуването им. Достъпно на: http://www.cftc.gov/ConsumerProtection/FraudAwarenessPrevention/CFTCFraudAdvisories/fraudadv_binaryoptions.

⁽³⁾ Доклад на IOSCO, стр. iii.

⁽⁴⁾ Например бинарните опции не отговарят на критериите, за да се считат за некомплексни финансови инструменти съгласно съвместния прочит на член 25, параграф 4 от Директива 2014/65/ЕС и член 57 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 на Комисията от 25 април 2016 г. за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, що се отнася до организационните изисквания и условията за извършване на дейност от инвестиционните посредници и до определенията на термините за целите на същата директива (ОВ L 87, 31.3.2017 г., стр. 1).

⁽⁵⁾ В допълнение към оценката за вероятността за събитие, основана на пазарната цена на съответните опции, доставчиците могат да използват ценови модели като модела Black-Scholes или модели, които включват аспекти на ценообразуването на Black-Scholes. В модела Black-Scholes времето до падежа, началната цена на базовия актив и цената на упражняване са известни променливи. Отклонението в стохастичния процес, заложено в модела, обикновено се изчислява на базата на безрисковия лихвен процент или възвращаемостта през минали периоди за базовия актив, или на двата фактора взети заедно.

⁽⁶⁾ Например за бинарна опция, предлагана далеч от цената на упражняване, доставчикът може да предложи на клиента правото да закупи опцията за 22 EUR при възвращаемост 100 EUR за събитие, за което има вероятност да се случи в 20 % от времето (което се равнява на справедлива стойност от 20 EUR).

разработили сложни методи за ценообразуване. Освен това непрофесионалните клиенти невинаги могат да преценят, че ако дадена търговия се извършва в много кратък срок или ако дадена позиция е закрыта съвсем малко преди изтичането на срока, факторите, използвани за определяне цената на опциите, като промени за минали периоди, оказват малко влияние върху стойността на опцията. Това ограничава способността на непрофесионалните клиенти да определят правилно стойността на опцията, дори когато използват наличните инструменти за ценообразуване. Освен това поради прилагането на спредове и други такси за трансакции, непрофесионалните клиенти би трябвало редовно да постигат значително по-висока от прогнозната очаквана възвращаемост на инвестициите (beat the odds), за да реализират печалби от търговия. Следователно, според ESMA за непрофесионалните клиенти е трудно да направят информирана оценка на профила на риска/възвращаемостта на продукта.

- (20) Комбинираният ефект от структурата на ценообразуване и прилагането на такси за трансакциите върху всяка сделка е, че от по-голямата част от сметките на непрофесионалните клиенти като обща съвкупност се губят пари (макар и понякога да имат краткосрочни печалби), а доставчиците, които обикновено са директни контрагенти в търговията, реализират печалби от клиентите в дългосрочен план чрез загубите им от търговията и чрез таксите за трансакции.
- (21) Някои доставчици предлагат непрекъснато двупосочно ценообразуване и възможност клиентите да влизат и излизат от търговията в течение на срока на бинарната опция. В такъв случай клиентът може да напусне позицията си преди изтичането на срока на бинарната опция, като я продаде обратно на доставчика или по друг начин се откаже от плащането, което е обвързано с условието за срок. В замяна на това клиентът получава известно плащане от доставчика според постоянната цена, предлагана от доставчика в зависимост от разликата между текущата пазарна цена и фиксираната цена на упражняване на базовия актив и времето до изтичане на срока.
- (22) Постоянното двупосочно ценообразуване е допълнителна функция, която може да бъде предложена от доставчиците на бинарни опции. Тя прибавя допълнителна сложност, което затруднява непрофесионалните клиенти да определят точно стойността на тези продукти или да постигнат положителна възвращаемост на инвестициите. Това се дължи на обстоятелството, че непрофесионалните клиенти трябва непрекъснато да следят цените и да изчисляват прогнозния резултат. Освен това излизането от търговията и навлизането отново става за сметка на допълнителни разходи за клиента поради прилагането на спред в цената на предлагане или поради таксите за трансакция ⁽¹⁾.
- (23) Освен това непрофесионалните клиенти в ЕС обикновено инвестират в бинарни опции в извънборсови трансакции. Ценообразуването, възвращаемостта и сегълмента на бинарните опции като такива не са стандартизирани. Това влошава възможностите за непрофесионалните клиенти да разберат условията на продукта. В допълнение към разликите във видовете предположения „да/не“, които формират основата на бинарните опции, сложната структура на ценообразуване (поякога включваща двупосочно ценообразуване) и съществуването на още по-комплексни предложения (напр. опции, които обединяват набор от бинарни опции), това допълва сложността на тези продукти и допълнително намалява възможността непрофесионалните клиенти да разбират, че специфичните особености на един вид бинарна опция невинаги са налице в друга.
- (24) Освен това доставчиците на бинарни опции обикновено са контрагентът в търговията на своите непрофесионални клиенти, като доставчикът определя цената при изпълнение и плащането при изтичане на срока. Освен това доставчиците често изискват от клиентите да се съгласят, че цените, използвани за определяне на стойността на бинарната опция, могат да се различават от цената, налична на пазара на съответния основен актив. Това означава, че непрофесионалните клиенти невинаги могат да проверят точността на получените от доставчика цени. Тези фактори изключително много усложняват обективното определяне на стойността на бинарните опции за непрофесионалните клиенти. Високата степен на сложност и слабата прозрачност, свързани с бинарните опции следователно потвърждават, че е налице сериозна загриженост за защитата на инвеститорите.
- (25) В отговор на поканата за представяне на коментари някои фирми и търговски организации поставиха въпроса дали ESMA не следва да прави разграничение между бинарни опции, търгувани в извънборсови трансакции, и бинарни опции, които се търгуват на местата за търговия. Някои търговски организации поискаха изрично да бъдат изключени секюритизирани деривати, „touch“ опции и цифрови опции „digital“, на основание, че тези продукти се използват като алтернатива на нареждане „stop-loss“ или биха могли да служат като хеджиране.

⁽¹⁾ Ако доставчикът на бинарни опции предлага непрекъснато двупосочно ценообразуване, спредът може да се разглежда като разликата между цената, на която клиентите могат да купят бинарната опция от доставчика (цена на купуване) и цената, на която клиентите могат да продадат опцията на доставчика (продажната цена). Тези две цени обикновено се различават от „цената за нулева очаквана възвращаемост“, а именно цената, при която купуването на бинарната опция би довело до нулева очаквана възвращаемост за купувача, като продажната цена обикновено е по-ниска, а цената на купуване обикновено е по-висока от цената за нулева очаквана възвращаемост. Този спред по отношение на цената за нулева очаквана възвращаемост показва, че клиентът на дребно средно губи, както при влизането в търговия с бинарна опция, така и при излизането преди изтичане на срока.

- (26) ESMA надлежно разгледа тези коментари. Особеностите и характеристиките на бинарните опции, които са основен източник на идентифицираните вреди за непрофесионалните клиенти, остават същите, независимо дали тези продукти се търгуват на място за търговия или са секюритизирани. С други думи бинарните опции на място за търговия също представляват отрицателна очаквана възвращаемост за инвеститорите, като същевременно предлагат структура на компенсационните плащания, която не ги прави пригодни за хеджиране или за други икономически действия, които биха могли да осигурят компенсираща полза. Особеното е, че тези характеристики се запазват по всяко време преди изтичането на срока на опцията. Поради това съществуването на вторичен пазар не променя основните характеристики, които причиняват вреда на непрофесионалните клиенти.

2.2. Особените характеристики или компоненти на бинарните опции

- (27) Бинарните опции обикновено са много краткосрочни инвестиции, в някои случаи изтичащи минути, след като са били сключени, което ги прави изключително спекулативни по характер.
- (28) Двойственото естество на резултата при бинарните опции означава, че те се използват предимно за спекулативни цели. Плащането на фиксирана парична сума или нула ограничава стойността на бинарните опции като инструмент за хеджиране, за разлика от традиционните опции, които позволяват на клиента да управлява риска си, като определя „таван“ или „под“ за конкретен актив, до който може да има директна експозиция. Това се изостря от типичния краткосрочен план на бинарните опции.
- (29) Освен това цената на бинарните опции се определя според вероятността за настъпване на събитие, като печалбата се обявява по подобен начин като традиционните залагания с фиксирани коефициенти (напр. залози за спортни събития или резултати от избори). Търговските сделки са предимно с много кратки срокове, а инвеститорите са изправени пред възможността да получат много висока доходност или да загубят всичките си инвестиции. Тези основни характеристики се срещат и при хазартните продукти, които са свързани с пристрастяване и лоши последици за потребителите.
- (30) Както беше посочено по-горе, доставчиците на бинарни опции обикновено действат като пряк контрагент на клиента в търговията, като по този начин прехвърлят сделките на клиента в собствената си книга. Този бизнес модел поставя интересите на доставчика в пряк конфликт с тези на неговите клиенти, което увеличава риска доставчикът да манипулира цената на базовия актив при изтичане на срока на бинарната опция или да удължи срока със секунди или милисекунди, така че да избегне изплащането по договора за опцията. Рискът от конфликт на интереси е особено висок при бинарните опции, тъй като платежната структура за тези продукти се определя от това дали базовият актив е достигнал определената цена на упражняване при изтичане на срока. НКО също така установиха практики, при които доставчиците на бинарни опции прилагат асиметричен или несъответстващ маркер за основните спредове върху базовия актив, което води до „излизане от парите“ (out of the money) на опцията, когато иначе би била „в парите“ (in the money) при изтичане на срока. Освен това моделите на разпространение, наблюдавани от ESMA в този сектор на пазара, пораждаат определени и понякога същностни конфликти на интереси ⁽¹⁾, а натискът за поддръжане на списък с потенциални нови клиенти увеличава вероятността за възникване на конфликт на интереси.
- (31) Като се има предвид, че бинарните опции структурно имат отрицателна очаквана възвращаемост, колкото повече позиции приема инвеститорът, толкова по-вероятно е той да загуби пари на кумулативна база ⁽²⁾.
- (32) Високият риск от търгуване на бинарни опции със спекулативна цел, както и от конфликт на интереси между доставчиците и техните клиенти, е в потвърждение на съществуващата значителна зарижаност за защитата на инвеститорите.

⁽¹⁾ В раздел 2 от въпросите и отговорите на ESMA във връзка с предоставянето на ДЗР и други спекулативни продукти на инвеститори на дребно съгласно ДПФИ (ESMA 35-36-794), актуализирани на 31 март 2017 г., са обсъдени по-подробно някои от тези конфликти на интереси.

⁽²⁾ Например за бинарна опция с 50 % вероятност за печалба и 80 % възвращаемост на инвестираната сума, ако при изтичане на срока опцията е „в пари“ (in-the-money), за инвеститора има около 75 % вероятност да понесе кумулативна загуба за 20 сделки. Вж. ESMA, *Анализ на мерките за натеса в търговията с финансови продукти: Мярка във връзка с бинарните опции*, 2018 г.

2.3. Размерите на потенциалните вредни последици и степента на несъответствие между възвращаемостта за инвеститорите и риска от загуба

- (33) Броят на клиентите на тези продукти варира поради сравнително краткия живот на клиентските сметки за бинарни опции и трансграничния характер на дейностите. Въз основа на данните, събрани от ESMA чрез НКО ⁽¹⁾, ESMA изчислява, че броят на търговските сметки на непрофесионални клиенти при доставчици на ДЗР и бинарни опции, базирани в ЕИП, се е увеличил от 1,5 милиона през 2015 г. ⁽²⁾ на приблизително 2,2 милиона през 2017 г. ⁽³⁾.
- (34) По-конкретно следната информация, предоставена на ESMA от НКО, потвърждава, че пазарният сектор на бинарните опции е нараснал навсякъде в Съюза:
- i) Комисията за ценни книжа и борси на Кипър (CY-CySEC), която е националният компетентен орган на Кипър, изчисли общия брой на активните клиенти в Кипър с бинарни опции в края на второто тримесечие на 2017 г. на 401 378 в сравнение с 140 205 през 2015 г. ⁽⁴⁾;
 - ii) По оценка на Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht (Федерална служба за надзор на финансовите услуги) (DE-BaFin), германският национален компетентен орган, в Германия има до 30 000 клиенти на бинарни опции, като общият пазар в страната расте с годишен темп от 4—5 % ⁽⁵⁾;
 - iii) На базата на извадки с клиентски данни от фирми, предоставени на Органа за финансов контрол (UK-FCA), националният компетентен орган в Обединеното кралство, е изчислено, че броят на клиентите, които търгуват с доставчици на бинарни опции в Обединеното кралство, е около 40 000;
 - iv) Въз основа на проучване, проведено през март 2017 г. в пет клона на базирани в ЕС доставчици на бинарни опции, Commissione Nazionale per le Società e la Borsa (Национална комисия за дружествата и борсите) (IT-CONSOB), националният компетентен орган в Италия, е установил, че през 2016 г. е имало 2,4 % увеличение на броя на италианските непрофесионални клиенти, търгуващи с бинарни опции;
 - v) Някои НКО съобщават, че бинарните опции са широко разпространени на пазара и продавани в техните юрисдикции ⁽⁶⁾;
 - vi) Почти всички НКО ⁽⁷⁾ съобщават за предоставяни услуги с бинарни опции в техните юрисдикции от доставчици, които притежават паспорт от други държави членки. Някои НКО ⁽⁸⁾ посочват също доставчици на бинарни опции, които използват клонове или обвързани агенти, за да получат паспорт в приемащите юрисдикции; и
 - vii) НКО отчитат увеличение на броя на исканията за разрешение на инвестиционни посредници, предлагащи въпросните продукти ⁽⁹⁾.

⁽¹⁾ Данните, предоставени през 2015 г., са от: BG-FSC, CY-CySEC, CZ-CNB, FR-AMF, IE-CBI, IS-FME, LU-CSSF, MT-MFSA, NL-AFM, PT-CMVM, RO-ASF, UK-FCA; данните, предоставени през 2017 г., са от: CY-CySEC, CZ-CNB, ES-CNMV, FR-AMF, IE-CBI, LU-CSSF, NL-AFM, MT-MFSA, NO-Finanstilsynet, SK-NBS, UK-FCA.

⁽²⁾ Предвид често трансграничното измерение на дейността на доставчиците на продукти, тази цифра може да включва и клиенти от държави извън ЕИП. Специално по отношение на Обединеното кралство броят на клиентските сметки, финансирани от ДЗР, се е увеличил от 657 000 през 2011 г. на 1 051 000 в края на 2016 г. Тези цифри обаче не изключват случаите на пасивни клиентски сметки или когато няколко сметки се използват от един и същ клиент на дребно. Цифрите, предоставени от CY-CySEC, включват сметки, открити в оторизирани от CY-CySEC доставчици, предлагащи тези продукти.

⁽³⁾ Що се отнася до Обединеното кралство, тази цифра не включва клиенти на лицензирани от Обединеното кралство фирми, които не са от Обединеното кралство, които според оценките за 2016 г. са приблизително 400 000. За останалите държави членки, предоставили данни на ESMA, цифрата може да включва клиенти от държави извън ЕИП.

⁽⁴⁾ CY-CySEC отбелязва също, че предоставените данни включват клиенти от държави извън ЕИП.

⁽⁵⁾ Въз основа на информация, предоставена от DE-BaFin през януари 2017 г. и обхващаща данни за 2016 г.

⁽⁶⁾ Вж. доклад на IOSCO. Въпреки че няма обща статистика, някои НКО отчитат пред ESMA, че през 2016 г. пазарът е нараснал по отношение на броя на клиентите в тяхната юрисдикция. Например Полша и Литва отбелязват увеличение на стойността на сделките от доставчици на бинарни опции, а Португалия отчита нарастване на броя на фирмите, предоставящи тези услуги. Освен това два НКО, които преди това не са отчитали реален пазар на тези инструменти сред непрофесионални клиенти в своята юрисдикция, специално посочват нарастване в тази област.

⁽⁷⁾ AT-FMA, BE-FSMA, CY-CySEC, CZ-CNB, DE-BaFin, DK-Finanstilsynet, EE-FSA, EL-HCMC, ES-CNMV, FI-FSA, FR-AMF, IE-CBI, IS-FME, IT-CONSOB, LI-FMA, LT-Lietuvos Bankas, MT-MFSA, NL-AFM, NO-Finanstilsynet, PT-CMVM, RO-ASF, SE-FI, SI-ATVP, UK-FCA.

⁽⁸⁾ CZ-CNB, IT-CONSOB.

⁽⁹⁾ През 2016 г. в Кипър са получени 42 заявления в сравнение с 16 през 2015 г. и 28 през 2014 г. В Обединеното кралство FCA е получил общо 27 заявления от фирми, които искат да получат разрешение да предлагат бинарни опции на непрофесионални клиенти (20 от тези заявления са от фирми, искащи промяна в разрешенията, а 7 — от нови кандидати). В тази връзка следва да се отбележи, че бинарните опции попадат в обхвата на правомощията на UK-FCA от 3 януари 2018 г. Преди това регулаторен орган за тях е била Комисията за хазарта в Обединеното кралство.

- (35) Според доклада на IOSCO най-често срещаните оплаквания от всички юрисдикции във връзка с оторизирани доставчици са свързани с възвращаемостта на продуктите (понесени загуби от инвеститори), неразбирането от страна на клиентите на предоставения продукт или услуга (и свързаните рискове), трудности при изтеглянето на средства, агресивен/подвеждащ маркетинг, и манипулиране на цената или търговията ⁽¹⁾.
- (36) Горепосоченият анализ на ESMA относно очакваната отрицателна възвращаемост за непрофесионалните клиенти ⁽²⁾ се потвърждава и от данните за понесените загуби от такива клиенти, които някои НКО отчитат пред ESMA:
- i) CY-CySEC извърши анализ на извадка от клиентски сметки за бинарни опции на 10 доставчици на бинарни опции за периода от 1 януари 2017 г. до 31 август 2017 г. Установено беше, че средно 87 % от клиентските сметки са със загуби през този период. Средно загубата по сметка е около 480 EUR;
 - ii) Въз основа на данни от полски инвестиционен посредник, Komisja Nadzoru Finansowego (PL-KNF), НКО в Полша, установи, че 86,3 % от клиентите са загубили средства през 2016 г., а 86,4 % са загубили средства през 2017 г.;
 - iii) IT-CONSOB установи, въз основа на проучване, проведено през март 2017 г. в пет клона на базирани в ЕС инвестиционни фирми, работещи с бинарни опции, че италианските непрофесионални клиенти, инвестиращи в бинарни опции, са реализирали през 2016 г. до 74 % съответни загуби, при средна загуба приблизително 590 EUR;
 - iv) В резултат от прегледа на данните от фирмите, отчитащи възвращаемостта по сметките на клиенти, през 2016 г. UK-FCA установи, че по 81 до 85 % от клиентските сметки са реализирали загуби на средства и че средно загубите на клиентите са между 400 и 1 200 GBP. Отчетените цифри показват, че клиентите са реализирали печалба от търговия, но са понесли загуба, когато се вземе предвид влиянието на таксите за трансакции. Това показва, че клиентите може да не разбират въздействието на таксите за трансакции върху ефективността на своята сметка.

2.4. Типът клиенти, които участват

- (37) Бинарните опции са широко предлагани, разпространявани или продавани на масовия пазар на дребно. Същевременно сложността на бинарните опции, описана в настоящото решение, затруднява по-голямата част от непрофесионалните клиенти (за разлика от професионалните клиенти) да разберат правилно и да оценят реалния риск за тях при търгуването с тези продукти. Според наблюденията на ESMA данните за загуби по сметки на непрофесионални клиенти, както е описано в настоящото решение, показват че бинарните опции са неподходящи за непрофесионални клиенти.

2.5. Пускането на пазара и разпространението на бинарните опции

- (38) Въпреки че бинарните опции са сложни продукти, те се предлагат на непрофесионални клиенти най-често чрез електронни платформи за търговия без предоставяне на инвестиционни съвети или управление на портфейлите. В такива случаи се изисква оценка дали продуктите са подходящи съгласно член 25, параграф 3 от Директива 2014/65/ЕС ⁽³⁾. Същевременно тази оценка не спира доставчиците на бинарни опции или техните клиенти или потенциални клиенти да извършат трансакция, при условие че е отправено обикновено предупреждение към клиента. Това може да се случи, когато клиентът не е предоставил или е предоставил недостатъчно информация на доставчика относно знанията и опита си в инвестиционната сфера, свързана с конкретния вид продукт, както и

⁽¹⁾ Доклад на IOSCO, стр. 46.

⁽²⁾ Вж. ESMA, Анализ на мерките за намеса в търговията с финансови продукти: Мярка във връзка с бинарните опции, 2018 г.

⁽³⁾ Преди член 19, параграф 5 от Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно пазарите на финансови инструменти, за изменение на Директиви 85/611/ЕИО и 93/6/ЕИО на Съвета и Директива 2000/12/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 93/22/ЕИО на Съвета (ОВ L 145, 30.4.2004 г., стр. 1).

когато доставчикът е стигнал до извода, че продуктът не е подходящ за клиента. По този начин се дава възможност на непрофесионални клиенти да имат достъп до продукти, например бинарни опции, които по своите характеристики не следва да се предлагат на тях ⁽¹⁾.

- (39) Също така в контекста на въпросите и отговорите на ESMA ⁽²⁾, НКО наблюдават и агресивни маркетингови практики, както и заблуждаващи маркетингови съобщения в този сектор на пазара ⁽³⁾. Те включват например използването на договорености за спонсорство или връзки с големи спортни отбори, които оставят подвешдащото впечатление, че комплексни и спекулативни продукти като бинарните опции са подходящи за масовия пазар на дребно чрез общото популяризиране на марката като цяло.
- (40) Освен това някои НКО изтъкват не само редовното използване на заблуждаващи маркетингови материали, но и обширния и интензивен характер на предприетите маркетингови дейности:
- i) Autorité des Marchés Financiers (FR-AMF), НКО във Франция, съобщи че за 2016 г. броят на новите реклами (телевизионни, радио, интернет) за спекулативна търговия (бинарни опции, ДЗР, форекс) представлява 36 % от всички нови реклами във финансовата област и 45 % от всички нови реклами за финансови инструменти ⁽⁴⁾;
 - ii) DE-BaFin отбеляза, че инвестиционни посредници със седалище в друга юрисдикция на Европейския съюз, макар и малки по размер, понякога използват до 200 въвеждащи брокери едновременно ⁽⁵⁾; и
 - iii) Някои НКО отбелязват, че разпространението на бинарни опции може да се извършва и чрез електронни игрални или слот машини ⁽⁶⁾.
- (41) Това развитие е от особена важност предвид увеличаването на броя на непрофесионалните клиенти, участващи в този сектор на пазара.
- (42) Също в този контекст някои НКО изразиха загриженост и относно „обърканото“ естество на бизнес моделите ⁽⁷⁾. Тъй като средната продължителност на живота на клиентската сметка може да бъде относително кратка, това може да оказва известен натиск върху доставчиците да поддържат постоянен поток от нови клиенти, което би могло да стимулира доставчиците да предприемат агресивни техники за пускане на пазара и продажби, които не са във висш интерес на непрофесионалните клиенти.
- (43) Обща характеристика на маркетинговите и продажбените техники, възприети в търговията с бинарни опции, е предлагането на търговски (парични и непарични) облаги като бонуси за привличане и насърчване на непрофесионалните клиенти да инвестират в бинарни опции, предлагане на подаръци (напр. почивки, автомобили, електронни стоки), уроци за търговия или намаления (напр. на спред или на такси) ⁽⁸⁾.

⁽¹⁾ Този риск евентуално нараства от пристрастията и прекомерната увереност, които често се наблюдават в поведенческите изследвания напоследък. Според проведено наскоро проучване (Li, Mingsheng and Li, Qian and Li, Yan, *The Danger of Investor Overconfidence* („Опасността в прекомерната увереност на инвеститора“) (14 ноември 2016 г.), достъпно в SSRN: <https://ssrn.com/abstract=2932961>), относно влиянието на нагласите на инвеститорите върху пазарната ефективност в периоди на сривове на пазара, прекомерната увереност на инвеститорите възпрепятства разкриването на цените, увеличава идиосинкратичните рискове и забавя реакциите на пазара преди да се стигне до катастрофа поради пристрастната информация (Peng, Lin, Wei Xiong, 2006 г. *Investor attention, overconfidence and category learning* („Инвеститорското внимание, прекомерна увереност и категорично учене“). *Journal of Financial Economics* 80, 563-602), както и определени склонности на инвеститорите (Gervais, S., и T. Odean, 2001 г. *Learning to be Overconfident* („Научете се да бъдете свърхуверени“). *The Review of Financial Studies*, 14, 1-27.) и високия риск от арбитраж (Benhabib, Jess, Xuewen Liu и Penfei Wang, 2016 г. *Sentiments, financial markets, and macroeconomic fluctuations* („Настроения, финансови пазари и макроикономически колебания“). *Journal of Financial Economics* 120, 420-443. По същата тема, наред с другото, вж. също: Ricciardi, Victor, глава 26: *The Psychology of Speculation in the Financial Markets* („Психологията на спекулациите на финансовите пазари“) (1 юни 2017 г.). *Financial Behavior: Players, Services, Products, and Markets* („Финансово поведение: играчи, услуги, продукти и пазари“). Н. Kent Baker, Greg Filbeck, и Victor Ricciardi, съставители, 481-498, Ню Йорк, NY: Oxford University Press, 2017 г.; N. Barberis и R. H. Thaler (2003 г.), *A Survey of Behavioral Finance* („Изследване за поведенческите финанси“), в M. Harris, G.M. Constantinides и R. Stultz, „Handbook of the Economics of Finance“ („Наръчник на икономиката на финансите“); D. Dorn и G. Huberman (2005 г.), *Talk and action: What individual investors say and what they do* („Разговор и действие: какво казват отделните инвеститори и какво правят“); С.Н. Pan и M. Statman (2010 г.) *Beyond Risk Tolerance: Regret, Overconfidence, and Other Investor Propensities* („Отвъд рисковата толерантност: съжаление, прекомерна увереност и други склонности на инвеститорите“), работен документ; A. Nosis и M. Weber (2010 г.), *How Risky do I invest: The Role of Risk Attitudes, Risk Perceptions and Overconfidence* („Колко рисковано инвестирам: ролята на рисковите нагласи, възприемането на риска и прекомерната увереност“); N. Linciano (2010 г.), *How Cognitive Biases and Instability of Preferences in the Portfolio Choices of Retail Investors – Policy Implications of Behavioural Finance* („Как когнитивните нагласи и нестабилността на предпочитанията при избора на портфейла на инвеститорите на дребно – Последствия за политиката на поведенческите финанси“), A. Lefevre, и M. Chapman (2017 г.), „Behavioural economics and financial consumer protection“ („Поведенческа икономика и защита на потребителите в сферата на финансите“), Работни документи на ОИСП за финансите, застраховките и частните пенсии, № 42 OECD Publishing.

⁽²⁾ Раздел 3 от въпросите и отговорите на ESMA във връзка с предоставянето на ДЗР и други спекулативни продукти на инвеститори на дребно съгласно ДПФИ (ESMA 35-36-794), актуализирани на 31 март 2017 г.

⁽³⁾ Напр. BE-FSMA, ES-CNMV, FR-AMF и IT-CONSOB.

⁽⁴⁾ Доклад на IOSCO, стр. 5.

⁽⁵⁾ Пак там.

⁽⁶⁾ Посочено от DE-BaFin и PL-KNF.

⁽⁷⁾ Напр. UK-FCA и NO-Finanstilsynet.

⁽⁸⁾ В раздел 6 от въпросите и отговорите на ESMA във връзка с предоставянето на ДЗР и други спекулативни продукти на инвеститори на дребно съгласно ДПФИ (ESMA 35-36-794), актуализирани на 31 март 2017 г., се посочва, че е малко вероятно фирма, предлагаща бонус с цел да стимулира непрофесионалните клиенти да търгуват със сложни спекулативни продукти като ДЗР, бинарни опции и роллинг спот валутни договори (rolling spot forex), да може да покаже, че действа честно, безпристрастно и професионално и във висш интерес на своите непрофесионални клиенти.

- (44) Бонусите и другите търговски предимства могат да действат за отвлечане на вниманието от високорисковия характер на продукта. Обикновено те са насочени към привличане на непрофесионални клиенти и стимулиране на търговията. Непрофесионалните клиенти могат да възприемат тези промоции за главна характеристика на продукта до степен, че да не успеят да преценят правилно нивото на рисковете, свързани с него.
- (45) Практиката на бонус системите е вдъхновена от онлайн залаганията. Някои доставчици, предлагащи съответните продукти, предоставят „бонуси за добре дошли“ (за всяко отваряне на сметка), както и бонуси въз основа на инвестираните суми (бонуси за обем), например, или „виртуални пари“ като допълнителни суми при определени условия.
- (46) Надзорната дейност на няколко НКО установи, че условията за промоционални оферти често са подвеждащи и че много клиенти съобщават за трудности при изтеглянето на средства, когато се опитват да използват такива бонуси, или не осъзнават, че достъпът им до бонус оферта или средства зависи от определен обем на търговията. Като се има предвид характеристиката на отрицателна очаквана възвращаемост, свързана с търговията с бинарни опции, често това означава, че клиентите губят повече пари от това, че търгуват по-често, отколкото биха търгували, ако не бяха получили оферта за бонуси.
- (47) По-специално ⁽¹⁾:
- i) FR-AMF посочва, че един от главните проблеми, свързани с бонусите е, че клиентът обикновено трябва да инвестира 20- или 30-кратния размер на бонуса, за да има право да тегли парите;
 - ii) Белгийският НКО — органът за финансови услуги и пазари (BE-FSMA), отбеляза, че е получил много жалби от инвеститори, които не могат да си възстановят парите поради условията, които се прилагат за бонусите;
 - iii) PL-KNF съобщи, че доставчиците предлагат подаръци като таблетки или телефони за привличане на нови клиенти и заявяват, че подаръците увеличават възможностите на клиента за връзка с инвестиционния посредник; и
 - iv) DE-BaFin обяви, че в по-голямата част от наблюдаваните досега случаи, включващи бонуси, те се предлагат от доставчици на бинарни опции, действащи в трансграничната търговия, за да убедят неопитни непрофесионални клиенти да търгуват спекулативно със съответните продукти, които те може да не разбират напълно.
- (48) Освен това НКО изразиха загриженост относно спазването от страна на доставчиците на бинарни опции на техните задължения да предоставят на клиентите безпристрастна, ясна и неподвеждаща информация или да действат в най-добър интерес на клиентите ⁽²⁾. Също така НКО са загрижени за качеството на информацията, предоставяна на непрофесионалните клиенти (напр. на уебсайтовете на доставчиците), за това как функционират бинарните опции, и по-специално информацията за свързаните с тях рискове ⁽³⁾. Някои примери, при които не е спазено задължението информацията да бъде достоверна, ясна и неподвеждаща и са използвани техники, които привличат вниманието на клиентите, но не отразяват непременно пригодността или цялостното качество на финансовия инструмент или практика, за които се отнасят:
- i) съдържанието на уебсайта или представената информация са на език, който не е национален език на държавата членка, в която се предоставят услугите, или се представя на официалния език, но се основава на преводи с недобро качество, което би могло да възпрепятства разбирането ѝ; и
 - ii) представяне на информация, която акцентира върху възможните ползи, свързани с инвестирането в бинарни опции, без достоверно и явно да указва за съответните рискове, с което се внушава, че тези спекулативни продукти са подходящи или съответстващи за всички инвеститори, или че осигуряването на възвращаемост е лека задача. Например: „Търгуването с бинарни опции е лесно като 1-2-3“; „Търгуването никога не е било толкова лесно“, „Започнете кариерата си на търговец сега“, „Осигурете си до 85 % възвращаемост на всеки 60 секунди“, „95 % възвращаемост в рамките на няколко минути“, и „Какво можете да направите за 60 секунди?“ „Търгувайте с бинарни опции и удвоявате парите си“ ⁽⁴⁾.
- (49) Описаните по-горе практики за пускане на пазара и разпространение, свързани с бинарните опции, потвърждават съществуващото значително безпокойство за защитата на инвеститорите.

⁽¹⁾ Както е описано в доклада на IOSCO, стр. 32.

⁽²⁾ Напр. BE-FSMA, ES-CNMV, FR-AMF, IT-CONSOB.

⁽³⁾ В раздел 3 от въпросите и отговорите на ESMA във връзка с предоставянето на ДЗР, бинарни опции и други спекулативни продукти на инвеститори на дребно съгласно ДПФИ (ESMA 35-36-794), актуализирани на 31 март 2017 г., е разгледана по-подробно информацията, която да се предоставя на клиентите и на потенциалните клиенти.

⁽⁴⁾ Раздел 3 от въпросите и отговорите на ESMA във връзка с предоставянето на ДЗР и други спекулативни продукти на инвеститори на дребно съгласно ДПФИ (ESMA 35-36-794), актуализирани на 31 март 2017 г.

2.6. Степента, в която финансовият инструмент може да застраши доверието на инвеститорите във финансовата система

- (50) Съчетанието между степента на сложност и липсата на прозрачност при бинарните опции, отрицателната очаквана възвращаемост на продукта за инвеститорите, липсата на разумни инвестиционни цели, заблуждаващият и агресивен характер на много дейности, за пускането и разпространението им на пазара, конфликтите на интереси за доставчиците, както и размерите на потенциалните вредни последици, допринасят за това непрофесионалните клиенти да губят доверието си във финансовата система.
- (51) Предвид високата вероятност клиентите да понесат загуби, както е видно от информацията в настоящото решение, инвеститорите, които нямат друг опит в инвестирането във финансови инструменти и са били привлечени от агресивния маркетинг, осъществяван от доставчиците на бинарни опции, могат да заключат, че тези продукти са представителни за всички финансови инструменти. Това безпокойство е още по-значимо предвид големия брой непрофесионални клиенти за доставчиците на бинарни опции и броя на жалбите във връзка с тези продукти.

3. ПРИЛОЖИМИТЕ ДЕЙСТВАЩИ РЕГУЛАТОРНИ ИЗИСКВАНИЯ СЪГЛАСНО ПРАВОТО НА СЪЮЗА НЕ СА НАСОЧЕНИ В ДОСТАТЪЧНА СТЕПЕН СПРЯМО УСТАНОВЕНОТО ЗНАЧИТЕЛНО БЕЗПОКОЙСТВО ЗА ЗАЩИТАТА НА ИНВЕСТИТОРИТЕ (ЧЛЕН 40, ПАРАГРАФ 2, БУКВА б) ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 600/2014)

- (52) Както е определено в член 40, параграф 2, буква б) от Регламент (ЕС) № 600/2014, ESMA обсъди дали действащите регулаторни изисквания в Съюза, които са приложими към съответния финансов инструмент или дейност, въздействат в достатъчна степен на заплахата. Приложимите действащи регулаторни изисквания са установени в Директива 2014/65/ЕС, Регламент (ЕС) № 600/2014 и Регламент (ЕС) № 1286/2014 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾. По-специално те обхващат: i) изискването да се предоставя на клиентите подходяща информация съгласно член 24, параграфи 3 и 4 от Директива 2014/65/ЕС⁽²⁾; ii) изискванията за подходящи и съответстващи услуги в член 25, параграфи 2 и 3 от Директива 2014/65/ЕС⁽³⁾; iii) изискванията за изпълнение при най-благоприятни условия в член 27 от Директива 2014/65/ЕС⁽⁴⁾; iv) изискванията за управление на продуктите в член 16, параграф 3 и член 24, параграф 2 от Директива 2014/65/ЕС; и v) изискванията за оповестяване в членове 5-14 от Регламент (ЕС) № 1286/2014.
- (53) Някои от доставчиците, брокерите и търговските организации изрично посочиха в коментарите си в отговор на поканата, че ESMA трябва да обсъди въздействието на новото законодателство, преди да приложи мерки за намеса в търговията с финансовите продукти, и особено неотдавнашното въвеждане на ДПФИ II (по-специално правилата за управление на продуктите) и ПИПДОЗИП.
- (54) Следва да се отбележи, че обхватът и съдържанието на няколко приложими регулаторни изисквания съгласно Директива 2014/65/ЕС и Регламент (ЕС) № 600/2014 са подобни на съществуващите съгласно Директива 2004/39/ЕО⁽⁵⁾. Докато приемането на Директива 2014/65/ЕС и на Регламент (ЕС) № 600/2014 имаше за цел да подобри няколко важни аспекта на инвестиционните услуги и дейностите за засилване на защитата на инвеститорите (вкл. чрез правомощия за намеса за продукти), подобренията в съответните разпоредби не са насочени към конкретните опасения, описани в настоящото решение. От гледна точка на рисковете и вредите за инвеститорите, разгледани в основанията на настоящото решение, няколко разпоредби останаха в значителна степен непроменени.
- (55) Изискванията за предоставяне на подходяща информация на клиентите са допълнително подробно описани в Директива 2014/65/ЕС, със значително подобрение в областта на оповестяването на разходите и таксите, при което инвестиционните посредници трябва да предоставят на клиентите обобщена информация за всички разходи и такси във връзка с инвестиционните услуги и финансовите инструменти. Същевременно само правила, основаващи се на оповестяване, включително подобрена информация за разходите, очевидно не са достатъчни за справяне с комплексния риск, произтичащ от пускането на пазара, разпространението или продажбата на бинарни опции за непрофесионални клиенти.
- (56) По-специално в член 24, параграф 3 от Директива 2014/65/ЕС е въведено изискване, наред с другото, инвестиционните посредници да гарантират, че всяка информация, включително маркетинговите съобщения, насочени към клиенти или потенциални клиенти, е достоверна, ясна и неподвеждаща. Освен това в член 24, параграф 4 от Директива 2014/65/ЕС е въведено изискване за инвестиционните посредници да предоставят своевременно подходяща информация на клиентите и потенциалните клиенти по отношение на посредника и неговите услуги, финансовите инструменти и предлаганите стратегии, местата за изпълнение и всички разходи и свързани такси, включително насоки и предупреждения за рисковете, свързани с инвестирането в тези финансови инструменти и

(1) Регламент (ЕС) № 1286/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 26 ноември 2014 г. относно основните информационни документи за пакети с инвестиционни продукти на дребно и основаващи се на застраховане инвестиционни продукти (ПИПДОЗИП) (ОВ L 352, 9.12.2014 г., стр. 1).

(2) Преди член 19, параграфи 2 и 3 от Директива 2004/39/ЕО.

(3) Преди член 19, параграфи 4 и 5 от Директива 2004/39/ЕО.

(4) Преди член 21 от Директива 2004/39/ЕО.

(5) Директива 2004/39/ЕО. В Приложение IV към Директива 2014/65/ЕС е предоставена таблица на съответствието между изискванията на Директива 2004/39/ЕО и изискванията на Директива 2014/65/ЕС и Регламент (ЕС) № 600/2014.

дали финансовият инструмент е предназначен за непрофесионални или за професионални клиенти. Въз основа на описанието на опасенията за защитата на инвеститорите във връзка с бинарните опции (особено тяхната сложност, рисковият им характер и очакваната отрицателна възвращаемост) става ясно, че подобна вреда за инвеститорите не може да бъде изцяло и адекватно контролирана чрез простото прилагане на тези правила. Този вид оповестяване не привлича достатъчно вниманието на клиентите към конкретните последици (отрицателна очаквана възвращаемост) от инвестирането в тези продукти и не решава проблемите, присъщи на естеството на продукта.

- (57) ESMA също така отчете приложимостта на правилата за оповестяване съгласно Регламент (ЕС) № 1286/2014. В Регламент (ЕС) № 1286/2014 се определят единни правила за формата и съдържанието на основния информационен документ, който трябва да бъде предоставен от създателите на пакети с инвестиционни продукти на дребно и основаващи се на застраховане на инвестиционните продукти (ПИПДОЗИП) на инвеститорите на дребно, за да им помогне да разберат и сравнят основните характеристики и рискове на ПИПДОЗИП. По-специално член 5 от Регламент (ЕС) № 1286/2014, както е допълнително приведен в изпълнение в Делегиран регламент (ЕС) № 2017/653 ⁽¹⁾ на Комисията, въвежда, наред с другото, методология за представяне на обобщаващия показател за риска и придружаващи пояснения, включително дали инвеститорът може да загуби всички инвестирани средства или да поеме допълнителни финансови ангажменти. При все това този вид оповестяване не привлича в достатъчна степен вниманието на непрофесионалните клиенти специално към последиците от инвестирането в бинарни опции. Например процентната стойност за възвращаемостта се отнася само до отделния продукт с бинарната опция и не дава информация на клиента за общия процент от сметките му, по които губи пари.
- (58) В обобщение, регулаторно решение, базирано на оповестяване, е неподходящо за тези продукти, които сами по себе си не са подходящи за непрофесионални клиенти.
- (59) Изискванията за пригодност бяха подсилени в Директива 2014/65/ЕС, в която се поставя изискване за предоставяне на клиента на доклад за пригодността и усъвършенстване на оценката за пригодност. По-специално в член 25, параграф 2 от Директива 2014/65/ЕС се въвежда изискване доставчиците на бинарни опции да получат необходимата информация относно знанията и опита на клиента или потенциалния клиент в инвестиционната област, съответстващи, наред с другото, на конкретния тип продукт, финансовото състояние на това лице, включително способността му да понася загуби, и инвестиционните му цели, включително допустимото за него равнище на риск, така че доставчикът на бинарни опции да може да препоръча на клиента или потенциалния клиент финансови продукти, които са подходящи за него и съответстват на допустимото за него равнище на риск и на способността му да понася загуби. Същевременно изискванията за пригодност са приложими само за предоставянето на инвестиционни съвети и за управление на портфейл и следователно обикновено не се отнасят за пускането на пазара, разпространението или продажбата на бинарни опции, което се извършва предимно чрез електронни платформи, без да се предоставят инвестиционни съвети или да се извършва управление на портфейл.
- (60) Освен това целите на оценката на пригодността (преценка за продуктите според познанията и опита на клиентите, финансовото им състояние и инвестиционните им цели) остават в значителна степен непроменени спрямо режима в Директива 2004/39/ЕО и както е видно от настоящото решение, са недостатъчни, за да се избегнат установените вреди за инвеститора.
- (61) Подобен е случаят, при който изискванията за уместност бяха завишени в Директива 2014/65/ЕС главно чрез ограничаване на списъка на некомплексни продукти и по този начин беше ограничен обхватът на продуктите само за услуги по нареждане. С член 25, параграф 3 от Директива 2014/65/ЕС се въвежда изискването доставчиците на бинарни опции да искат от своите клиенти или потенциални клиенти да предоставят информация за знанията и опита си в инвестиционната област, съответстващи, наред с другото, на конкретния тип продукт, който се предлага или търси, така че доставчикът да може да прецени дали този продукт е подходящ за клиента или потенциалния клиент. Ако доставчикът счита, че продуктът е неподходящ за клиента или потенциалния клиент, той предупреждава клиента. Бинарните опции се определят като сложни финансови продукти и следователно подлежат на проверката за уместност съгласно член 25, параграф 3 от Директива 2014/65/ЕС.
- (62) Това вече е налице като изискване по смисъла на Директива 2004/39/ЕО, която предвижда по същество същата проверка за уместност като предвидената в Директива 2014/65/ЕС. Както е видно от настоящото решение и от опита от надзора на националните компетентни органи ⁽²⁾, проверката за уместност не е достатъчна, за да се преодолеят опасенията за защитата на инвеститорите, описани в настоящото решение.

⁽¹⁾ Делегиран регламент (ЕС) 2017/653 на Комисията от 8 март 2017 г., допълващ Регламент (ЕС) № 1286/2014 на Европейския парламент и на Съвета относно основните информационни документи за пакети с инвестиционни продукти на дребно и основаващи се на застраховане инвестиционни продукти (ПИПДОЗИП) чрез определяне на регулаторните технически стандарти за представянето, съдържанието, преразглеждането и изменението на основните информационни документи, както и за условията за изпълнение на изискването за предоставяне на тези документи (ОВ L 100, 12.4.2017 г., стр. 1).

⁽²⁾ Например IE-SVI изрази загриженост по отношение на критериите, използвани за оценка на знанията и опита за целите на оценката след извършената проверка на тази тема (Достъпно на: <https://www.centralbank.ie/news/article/inspection-finds-75-percent-of-cfd-clients-lost-money>). Освен това UK-FCA отбеляза многократни пропуски от страна на доставчиците по отношение на адекватността на техните оценки за уместност и свързаните с тях политики и процедури (вж. по-горе).

- (63) Поради това е малко вероятно проверките дали продуктите са подходящи и годни съгласно съществуващите нормативни изисквания да позволят на непрофесионалните клиенти да търгуват с бинарни опции по начин, който да гарантира, че е преодоляна значителната загриженост за защитата на инвеститорите.
- (64) По отношение на изпълнението на нареждания при най-благоприятните условия за клиента повечето от правилата за това вече са установени с Директива 2004/39/ЕО. Те бяха подсилени в Директива 2014/65/ЕС. По-специално в член 27 от Директива 2014/65/ЕС е предвидено инвестиционните посредници, когато изпълняват нареждания, да предприемат „всички достатъчни стъпки“ (а не „всички разумни стъпки“, както беше преди) за постигането на възможно най-добрия резултат за клиентите. Освен това участниците на пазара трябва да публикуват допълнителна информация, и по-специално от инвестиционните посредници се изисква да оповестяват водещите пет места за изпълнение на нареждания на клиенти и качеството на изпълнение, когато изпълняват тези поръчки.
- (65) ESMA обсъди дали преразгледаните правила за изпълнението на нареждания при най-благоприятните условия за клиента биха могли да решат поне някои от проблемите във връзка с притеснението относно пускането на пазара, разпространението или продажбата на бинарни опции на непрофесионални клиенти. Повишената прозрачност за изпълнението на нарежданията помага на клиентите да разберат по-добре и да оценят качеството на практиките на фирмата и по този начин да оценят по-добре качеството на предоставената им цялостна услуга. Освен това подобрената информация за начина, по който фирмите изпълняват нарежданията на клиентите помага на клиентите да следят дали фирмата предприема всички необходими стъпки, за да постигне възможно най-добрите резултати за тях. Изискванията във връзка с изпълнението на нареждания при най-благоприятните условия за клиента укрепват също стандарта за изпълнението на нареждания при такива условия по отношение на извънборсовите продукти, като изискват от посредниците да проверяват справедливостта на предложената на клиента цена при изпълнение на нареждания или вземане на решения за търговия с извънборсови продукти, включително продукти по поръчка. Изискванията в Директива 2014/65/ЕС предполагат събирането на пазарни данни, които да се използват при определяне на цената на тези продукти и по възможност сравняване със сходни или сравними продукти. Въпреки това правилата за изпълнението на нареждания при най-благоприятните условия за клиента сами по себе си не са решение нито за рисковете, свързани с характеристиките на продукта, освен за изпълнението, нито за рисковете, свързани широкото предлагане на пазара, разпространението или продажбата на тези продукти на непрофесионални клиенти.
- (66) По отношение на тези по същество сходни действащи нормативни изисквания ESMA многократно е изтъквал описаните по-горе рискове в предупреждения към инвеститорите ⁽¹⁾, въпроси и отговори ⁽²⁾ и в становището си относно „Практики съгласно ДПФИ за фирми, продаващи сложни продукти“ ⁽³⁾. Освен това ESMA работи в областта на сближаването на надзорните практики, наред с другото и в рамките на съвместната група. Въпреки широкото използване от страна на ESMA на нейните необвързващи инструменти за осигуряване на последователно и ефективно прилагане на приложимите действащи нормативни изисквания, продължават опасенията за защитата на инвеститорите. Това показва, че поради причините, разгледани в този раздел, тези изисквания не предлагат решение във връзка с установените опасения.
- (67) ESMA разглежда потенциалното въздействие на правилата за управление на продукта, определени в член 16, параграф 3 и член 24, параграф 2 от Директива 2014/65/ЕС. Същите въвеждат изискване към доставчиците, които създават финансови инструменти (вкл. бинарни опции) за продажба на клиенти да гарантират, че продуктите са предназначени за нуждите на определен целеви пазар от крайни клиенти в рамките на съответната категория клиенти; че стратегия за разпространение на продуктите е в съответствие с определения целеви пазар; и че доставчиците предприемат разумни мерки, за да гарантират, че финансовите инструменти се разпространяват на определения целеви пазар и периодично преразглеждат определения целеви пазар и характеристиките на продукта. Доставчиците на бинарни опции трябва да са наясно с финансовите инструменти, които предлагат или препоръчват, да правят оценка на съвместимостта на финансовите инструменти с потребностите на клиентите, на които предоставят инвестиционни услуги, като същевременно вземат под внимание определения целеви пазар от крайни клиенти и гарантират, че финансовите инструменти се предлагат или се препоръчват само когато това е в интерес на клиента. Освен това доставчиците на бинарни опции, които разпространяват финансов инструмент, който не създават, следва да разполагат с подходящи договорености, за да получат и разберат съответната информация във връзка с процеса на одобрение на продукта, включително определения целеви пазар и характеристиките на продукта. Доставчиците на бинарни опции, които разпространяват финансови инструменти, създадени от доставчици, които не са адресати на изискванията за управление на продукта, посочени в Директива 2014/65/ЕС, или създадени от доставчици от трета държава, следва също да имат подходящи способности за получаване на достатъчна информация относно финансовите инструменти.

⁽¹⁾ Предупреждение на ESMA към инвеститорите относно „рискове при инвестиране в комплексни продукти“ от 7 февруари 2014 г. (https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/2015/11/investor_warning_-_complex_products_20140207_-_en_0.pdf) и предупреждение на ESMA към инвеститорите относно „ДЗР, бинарни опции и други спекулативни продукти“ от 25 юли 2016 г. (Достъпни на: https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/2016-1166_warning_on_cfds_binary_options_and_other_speculative_products_0.pdf).

⁽²⁾ Въпроси и отговори във връзка с предоставянето на ДЗР и други спекулативни продукти на инвеститори на дребно съгласно ДПФИ (ESMA/35-36-794), актуализирани на 31 март 2017 г.

⁽³⁾ Становище относно практиките съгласно ДПФИ за фирми, продаващи сложни финансови продукти, от 7 февруари 2014 г. (ESMA/2014/146).

- (68) ESMA отбелязва, че изискванията за управление на продукта са въведени за пръв път в правото на Съюза с Директива 2014/65/ЕС. На 2 юни 2017 г. ESMA публикува „Насоки относно изискванията за управление на продукта съгласно ДПФИ II“⁽¹⁾ в които се предоставят насоки за създателите и разработващите оценката на целевия пазар.
- (69) Целта на изискванията за управление на продукта е да се ограничат видовете клиенти (т.е. целевият пазар), за които финансовите инструменти биха били подходящи и на които поради това те следва да бъдат разпространявани. Като се имат предвид особеностите на бинарните опции (висока степен на загуби, отрицателна очаквана възвращаемост, кратък срок на сделките, сложност на ценовите структури и като цяло липсата на разумни инвестиционни цели) НКО и ESMA считат, че не може да бъде определен с положителност целеви пазар на дребно. След прилагането на Директива 2014/65/ЕС и изискванията за управление на продукта, няколко фирми продължават да предлагат бинарни опции на масовия пазар.
- (70) Въпреки съществуването на тези нормативни изисквания, данните показват, че непрофесионалните клиенти продължават и ще продължават да губят пари от бинарни опции. Следователно мярката е необходима за преодоляване на заплахата.

4. КОМПЕТЕНТНИТЕ ОРГАНИ НЕ СА ПРЕДПРИЕЛИ ДЕЙСТВИЯ ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА ЗАПЛАХАТА ИЛИ ПРЕДПРИЕТИТЕ ДЕЙСТВИЯ НЕ СА АДЕКВАТНИ ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕТО ѝ (ЧЛЕН 40, ПАРАГРАФ 2, БУКВА в) ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 600/2014)

- (71) Едно от условията ESMA да приеме ограничението в настоящото решение е, че компетентният орган или компетентните органи не са предприели действия за преодоляване на заплахата или предприетите действия не са адекватни за преодоляването ѝ.
- (72) Опасенията относно защитата на инвеститорите, описани в настоящото решение, подтикнаха някои НКО да проведат консултации или да предприемат действия на национално равнище, насочени към ограничаване на пускането на пазара, разпространението или продажбата на бинарни опции за непрофесионални клиенти:
- i) От август 2016 г. органът за финансови услуги и пазари (BE-FSMA), НКО в Белгия, е въвел забрана за извършването на определени сделки за извънборсови деривати (вкл. бинарни опции) за непрофесионални клиенти. Освен това FSMA е забранил някои агресивни или неуместни техники за разпространение, като нежелани обаждания чрез външни телефонни центрове, неуместни форми на възнаграждение и фиктивни подаръци или бонуси⁽²⁾;
 - ii) От декември 2016 г. във Франция законодателството предвижда забрана на маркетинговите съобщения на доставчиците на инвестиционни услуги за физически лица относно, наред с другото, бинарни договори⁽³⁾;
 - iii) В Испания от март 2017 г. the Comisión Nacional del Mercado de Valores (ES-CNMV), НКО в Испания, изисква от субектите, които предлагат на пазара за непрофесионални клиенти, установени в Испания, ДЗР или продукти форекс с над десетократен ливъридж или бинарни опции, да информират изрично тези клиенти, че ES-CNMV счита, че поради сложността и нивото на риска на тези продукти тяхното придобиване не е подходящо за непрофесионални клиенти. От тези субекти се изисква също да гарантират, че клиентите са информирани за разходите, които ще трябва да поемат, ако решат да закрийт позицията си при закупуването на такива продукти и когато се касае за ДЗР и продукти форекс, че те са предупредени, че поради ливъридж, загубите могат да бъдат по-големи от първоначално платената сума за закупуване на съответния продукт. Освен това те трябва да получат от клиента собственоръчно или записано устно изявление, което им позволява да докажат, че клиентът е информиран, че продуктът, който ще придобие, е особено сложен и че ES-CNMV счита, че не е подходящ за непрофесионални клиенти. Освен това рекламните материали, използвани за популяризиране на тези продукти от субектите, за които са приложими мерките на CNMV, трябва да съдържат предупреждение относно трудността на разбирането на продуктите и факта, че ES-CNMV счита, че тези продукти не са подходящи за непрофесионални клиенти поради тяхната сложност и нивото на риска, който носят. ES-CNMV поиска също от CY-CySEC и UK-FCA да информират доставчиците на бинарни опции за тези изисквания, като насърчават тези от тях, които предоставят услуги в Испания, да отправят същото предупреждение⁽⁴⁾;

⁽¹⁾ Насоки на ESMA относно изискванията за управление на продукта съгласно ДПФИ II от 2 юни 2017 г. (ESMA35-43-620).

⁽²⁾ Наредба на органа за финансови услуги и пазари, уреждаща разпространението на определени дериватни финансови инструменти за клиенти.

⁽³⁾ Член 72 от Закон №2016-1691 от 9 декември 2016 г. относно прозрачността, борбата срещу корупцията и модернизацията на стопанския живот.

⁽⁴⁾ Предвидените мерки бяха обявени в съобщението на ES-CNMV относно мерките относно пускането на пазара на ДЗР и други спекулативни продукти за инвеститори на дребно от 21 март 2017 г.

- iv) В Италия през февруари 2017 г. IT-CONSOB публикува специално съобщение, с което предупреждава италианските непрофесионални клиенти за рисковете, свързани с бинарните опции;
- v) През февруари 2018 г. Comissão do Mercado de Valores Mobiliários (PT-CMV), НКО в Португалия, издаде циркулярно писмо, в което се посочва, че инвестиционните посредници следва да се въздържат от предоставяне на търговски услуги във връзка с деривати, които са свързани с криптовалута, ако не са в състояние да осигурят спазване на всички информационни задължения към клиентите относно характеристиките на продуктите;
- vi) На 10 май 2017 г. Ελληνική Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (EL-NCMC), НКО в Гърция, издаде циркулярно писмо за извънборсовото предоставяне на инвестиционни услуги с деривативни финансови инструменти (включително форекс, ДЗР и бинарни опции) чрез електронни платформи за търговия ⁽¹⁾.
- vii) В Чешката република Централната национална банка (CZ-CNB), чешкият НКО, издаде през октомври 2015 г. изявление, с което предупреждава инвеститорите на дребно за рисковете, свързани с бинарните опции;
- viii) В Нидерландия през февруари 2017 г. Autoriteit Financiële Markten (NL-AFM), нидерландският НКО, стартира консултативен документ, който предлага за някои продукти, включително бинарни опции, да се въведе забрана за реклама;
- ix) В Кипър през февруари 2017 г. CySEC публикува консултативен документ, в който се предлага забрана на разпространението и търговията с бинарни опции в настоящата им форма, така че крайният продукт да придобие характеристиките на търгуем на борсата деривативен продукт ⁽²⁾;
- x) През декември 2016 г. UK-FCA, очаквайки бинарните опции да бъдат включени в регулаторния обхват на този орган от 3 януари 2018 г., проведе консултации по някои начални политически съображения за потенциала за подобрене на правилата за извършване на търговия с бинарни опции, включително възможното използване на правомощията за намеса спрямо продукти, с оглед изменението на специфичните характеристики на продукта на бинарните опции или въвеждането на ограничения върху продажбата и пускането на пазара на тези продукти за инвеститори на дребно. На 14 ноември 2017 г. UK FCA публикува също предупреждение към потребителите относно рисковете от инвестиране в бинарни опции ⁽³⁾; и
- xi) През декември 2016 г. AT-FMA, НКО в Австрия, публикува предупреждение във връзка с рисковете, свързани с ДЗР, ролинг спот валутни договори (rolling spot forex) и бинарни опции.
- (73) Освен това на 26 февруари 2018 г. Finanstilsynet („NO-Finanstilsynet“), НКО в Норвегия, публикува консултативен документ, в който предлага, наред с другото, забрана за пускането на пазара, разпространението или продажбата на бинарни опции на непрофесионални клиенти, както беше предложено от ESMA в поканата за представяне на коментари. Периодът за консултации е от 26 февруари 2018 г. до 26 март 2018 г. ⁽⁴⁾.
- (74) Тези национални мерки биха могли да преодолеят някои отделни проблеми, но не са достатъчни да се справят на трансгранично равнище със значителната загриженост за защитата на инвеститорите, описана в настоящото решение. Както е видно от настоящото решение, бинарните опции най-често се пускат на пазара, разпространяват или продават чрез сметки за онлайн търговия и в трансграничен план ⁽⁵⁾. Следователно забрана на национално равнище не е достатъчна, за да защити непрофесионалните клиенти в държави членки, различни от държавата членка, в която е взета мярката, когато доставчиците на бинарни опции търгуват в тези други държави членки, какъвто често е случаят ⁽⁶⁾.
- (75) Предвид горепосоченото, за да бъдат мерките на национално равнище ефективни за непрофесионалните клиенти в целия Съюз, би било необходимо НКО във всички държави членки да предприемат действия, насочени към въвеждане в рамките на кратък период от време на общо минимално ниво на защита на инвеститорите, както е определено в настоящото решение. Тъй като това не е извършено и поради неотложната необходимост да се преодолеят установените проблеми относно защитата на инвеститорите, ESMA счита, че е необходимо да упражни своите правомощия за временна намеса в търговията с финансови продукти. Настоящата фрагментирана рамка не предоставя на непрофесионалните клиенти защита в целия Съюз или защитата е в различна степен, когато инвестират в едни и същи сложни продукти, понякога от едни и същи доставчици.

⁽¹⁾ NCMC циркулярно писмо № 56/10.5.2017 г.

⁽²⁾ Достъпно на: <https://www.cysec.gov.cy/CMSPages/GetFile.aspx?guid=ebf53e28-2bb7-4494-bb3a-4cced2e3c8ba>.

⁽³⁾ Предупреждение на UK FCA към потребителите относно рисковете от инвестиране в бинарни опции, 14 ноември 2017 г. Достъпно на: <https://www.fca.org.uk/news/news-stories/consumer-warning-about-risks-investing-binary-options>

⁽⁴⁾ Достъпно на: <https://www.finanstilsynet.no/contentassets/455795d40fe4445f88a3b71b35079c94/horningsnotat—produktintervensjon.pdf>

⁽⁵⁾ Напр. UK-FCA, IT-CONSOB, ES-CNMV, BE-FSMA, FR-AMF, DE- BaFin, DK- Finanstilsynet, LU-CSSF, NL-AFM.

⁽⁶⁾ Вж. съображение 34, подточка vi).

- (76) Предвид значимостта и продължаващото безпокойство за защитата на инвеститорите, трансграничният характер на тези дейности, фактът, че засягат повече от една страна, и данните за нарастване на разпространението на бинарни опции в нови юрисдикции, което води до нарастване на броя на различните национални мерки за преодоляване на подобно безпокойство, са необходими общи за ЕС мерки, за да се гарантира минималното общо ниво на защита в ЕС.
- (77) На последно място, прилагането на надзорните правомощия на НКО съгласно член 69 от Директива 2014/65/ЕС, например в съответствие с параграф 2, буква е) (временна забрана за извършване на професионална дейност) и т) (спиране на пускането или продажбата, поради липсата на съответствие с изискванията спрямо процеса на одобрение на продукта), също не би гарантирало преодоляването на значителното безпокойство за защитата на инвеститорите. Мярката за намеса в търговията с финансови продукти се прилага за даден продукт или за дейност, свързана с този продукт, и следователно се прилага и за всички инвестиционни посредници, предоставящи този продукт или извършващи тази дейност, а не поради конкретно неспазване от страна на отделен инвестиционен посредник.
- (78) С преодоляването на рисковете, произтичащи от предлагането на бинарни опции на непрофесионални клиенти, на равнището на Съюза мярката за намеса е по-ефективна от опитите на НКО да предприемат действия срещу всеки посредник поотделно. Както беше отбелязано по-горе, информацията показва, че този проблем засяга целия пазар, тъй като не се ограничава до специфичните особености на конкретни доставчици и основните рискове са присъщи на продукта и на бизнес модела на доставчиците. Има реални опасения, че разпространението на бинарни опции сред непрофесионални клиенти не позволява на доставчика да действа в най-добър интерес на клиентите или да позволи предоставянето на безпристрастна, ясна и неподвеждаща информация. В този смисъл разнообразните индивидуални надзорни действия не са непосредствена гаранция, че ще бъдат предотвратени по-нататъшните вреди за непрофесионалните клиенти и не осигуряват адекватна алтернатива на прилагането на правомощията на ESMA за намеса. Трансграничният характер на разпространението на бинарните опции, фактът, че те засягат повече от една държава членка, нарастването на разпространението на тези продукти в нови юрисдикции и растящият брой различни национални мерки за преодоляване на подобни опасения за защитата на инвеститорите (което от своя страна може да повиши риска от регулаторен арбитраж) водят до заключението, че са необходими общи за Съюза мерки, за да се гарантира общо ниво на защита в целия Съюз.

5. МЯРКАТА НА ESMA ЦЕЛИ ПРЕОДОЛЯВАНЕТО НА УСТАНОВЕНОТО ЗНАЧИТЕЛНО БЕЗПОКОЙСТВО, СВЪРЗАНО СЪС ЗАЩИТАТА НА ИНВЕСТИТОРИТЕ, И НЯМА ОТРИЦАТЕЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЕФЕКТИВНОСТТА НА ФИНАНСОВИТЕ ПАЗАРИ ИЛИ ВЪРХУ ИНВЕСТИТОРИТЕ, КОЕТО ДА Е НЕПРОПОРЦИОНАЛНО СПРЯМО ПОЛЗИТЕ ОТ МЯРКАТА (ЧЛЕН 40, ПАРАГРАФ 2, БУКВА а) И ПАРАГРАФ 3, БУКВА а) ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 600/2014)

- (79) Предвид размерите и естеството на установеното значително безпокойство за защитата на инвеститорите, ESMA счита за необходимо и пропорционално временно да забрани пускането на пазара, разпространението или продажбата на бинарни опции на непрофесионални клиенти. Чрез тази забрана опасенията се преодоляват, като се предоставя подходящо и еднакво ниво на защита на непрофесионалните клиенти, търгуващи с бинарни опции в Съюза. Тя няма отрицателно въздействие върху ефективността на финансовите пазари или върху инвеститорите, което да е непропорционално спрямо ползите от мярката.
- (80) За да оцени как и до каква степен бинарните опции представляват риск за защитата на инвеститорите, ESMA анализира разпределението на възвращаемостта за инвеститорите.⁽¹⁾ В анализа бяха установени две важни характеристики⁽²⁾. Първата важна особеност е високото ниво на риск, свързано с бинарните опции — общата характеристика на бинарните опции е, че инвеститорът рискува да изгуби цялата инвестирана сума.
- (81) Втората характеристика — отрицателната очаквана възвращаемост за продукта, е важен източник на вреда в този контекст и се отнася за всички бинарни опции. За разлика от финансовите инвестиции сделките обикновено са много краткосрочни и не предлагат участие в нарастването на стойността на базовия актив. За разлика от традиционните опции, които често се използват за хеджиране, бинарните опции осигуряват фиксирано компенсационно плащане, ако възникне определено събитие. Противно на това, компенсационното плащане за типична опция зависи от промяната в цената на базовия актив, когато опцията е „в парите“ (in the money) (т.е. компенсационното плащане е променливо). Тази присъща характеристика на продуктите ограничава стойността на продукта като инструмент за хеджиране, докато другите видове опции се използват за изглаждане или ограничаване на цената на актив, за който даден посредник или инвеститор има пряка експозиция.
- (82) Освен това обичайно краткият срок при бинарните опции позволява на инвеститора да извършва много последователни сделки. В съчетание с отрицателната очаквана възвращаемост това води до нарастваща вероятност инвеститорът да загуби на кумулативна основа при увеличаване на броя на търгуваните позиции. Това е статистическа характеристика на многократното търгуване при отрицателна очаквана възвращаемост.

⁽¹⁾ Вж. ESMA, Анализ на мерките за намеса в търговията с финансови продукти: Мярка във връзка с бинарните опции, 2018 г.

⁽²⁾ Пак там.

- (83) Важен е фактът, че очакваната отрицателна възвращаемост обикновено е неразделна част от бизнес модела на един доставчик, тъй като обикновено това е източникът на очакваната от него печалба. Бинарната опция задължава доставчика да плати на инвеститора фиксирана сума, ако настъпи определено събитие, поради това, за да може доставчикът да получи очаквана печалба, инвеститорът трябва да понесе очаквана загуба. Освен това е възможно доставчиците да наложат допълнителни такси.
- (84) Специално при бинарните опции, предлагани с непрекъснато двупосочно ценообразуване, тъй като доставчикът трябва да предложи цена, която да позволява да реализира очаквана печалба, предоставянето на такава цена не може да подобри очакваната възвращаемост за инвеститора. Всъщност, доколкото инвеститорите излизат от позиции преди изтичането на срока, очакваната възвращаемост ще е по-ниска, отколкото ако задържат позицията си до изтичане на срока. Размерите на тази нарастваща очаквана загуба са различни за различните доставчици и различните случаи, но очакваната стойност за инвеститора, която с вероятност ще се получи от двупосочното ценообразуване, обикновено трябва да бъде отрицателна, също както и началната цена на продукта с вероятност ще доведе до отрицателна очаквана възвращаемост за инвеститора.
- (85) Комбинираният ефект илюстрира съществен елемент от характеристиките на бинарните опции, дължащ се на отрицателната очаквана възвращаемост: ако клиентът на дребно прави много голям брой инвестиции или ако много голям брой инвеститори направят една-единствена инвестиция, вероятността да се реализира печалба като цяло е много ниска.
- (86) Анализът на разпределението на възвращаемостта на бинарните опции е в съответствие с данните от НКО, тъй като подчертава степента на високия риск за непрофесионалните клиенти да загубят значителна част (а често и всички) от инвестициите си и отрицателната очаквана възвращаемост. Към тези характеристики се прибавят цялостната сложност и липсата на прозрачност, свързани с характеристиките на продукта на бинарните опции, лошите практики на пускане на пазара и практиките на разпространение и заложените конфликти на интереси. Няма компенсация от някакви съответни ползи. Взети заедно, тези характеристики представляват основен източник на вреди за настоящите и потенциалните непрофесионални клиенти.
- (87) Една от главните причини, поради които финансовият сектор е силно регулиран, е, че служи на важни общи интереси и цели. Специално внимание в този контекст се отделя на защитата на непрофесионалните клиенти. Пускането на пазара, разпространението или продажбата на инвестиционен продукт предполага, че той е в състояние, най-малкото потенциално, да обслужва тези общи интереси и цели и да не застрашава по непропорционален начин необходимостта да се гарантира минимално ниво на защита на инвеститорите.
- (88) ESMA достигна предела на ефективността на своите необвързващи инструменти в тази област. В този контекст, особено по отношение на управлението на продукта, ESMA признава също, че принципите за управление на продукта вече са част от надзорната култура над финансовите услуги в Съюза. През ноември 2013 г. европейските надзорни органи (ЕНО) излязоха със съвместна позиция относно „Процеси на създателите на продукти за надзор и управление на продукта“, определяща висши принципи, приложими за процесите на надзор и управление на финансовите инструменти ⁽¹⁾. През февруари 2014 г. ESMA публикува становище относно „Практики съгласно ДПФИ за фирми, продаващи сложни продукти“, ⁽²⁾ а през март 2014 г. публикува становище относно „Структурирани продукти за търговия на дребно — добри практики за организацията на управление на продукта“ ⁽³⁾. Освен това от март 2007 г. в Обединеното кралство са въведени насоки за определяне на принципите за управление на продукта ⁽⁴⁾.
- (89) Въпреки тези надзорни принципи и нормативни изисквания, описани в настоящото решение, вредата във връзка с пускането на пазара, разпространението или продажбата на бинарни опции на непрофесионални клиенти продължи да търпи развитие през последните години.
- (90) Поради това ESMA счита, че мерките за намеса за забрана на пускането на пазара, разпространението или продажбата за непрофесионални клиенти на всякакви видове бинарни опции (независимо дали се търгуват на място за търговия) са подходящи за преодоляване на рисковете за защитата на инвеститорите. Следва да се отбележи, че непрофесионалните клиенти ще могат да придобиват сходни продукти в сферата на хазарта, когато тези продукти са разрешени в съответствие с приложимото законодателство.

⁽¹⁾ Съвместна позиция относно „Процеси на създателите на продукти за надзор и управление на продукта“ (JC-2013-77).

⁽²⁾ Становище относно практиките съгласно ДПФИ спрямо посредници, продаващи комплексни продукти, от 7 февруари 2014 г. (ESMA/2014/146). В становището са специално посочени ДЗР и бинарните опции.

⁽³⁾ Становище относно структурирани продукти за търговия на дребно - добри практики за организацията на управление на продукта от 27 март 2014 г. (ESMA/2014/332).

⁽⁴⁾ Отговорности на доставчиците и дистрибуторите за добросъвестно отношение към клиентите. Достъпно на: https://www.handbook.fca.org.uk/handbook/document/RPPD_FCA_20130401.pdf. Насоките са свързани с принципите относно дейността на предприятията в Обединеното кралство (PRIN). Достъпно на: https://www.handbook.fca.org.uk/handbook/document/rppd/RPPD_Full_20180103.pdf

- (91) Обсъдени бяха и по-малко ограничителни мерки, например задължението за продажба и разпространение на тези продукти чрез услуги под формата на съвети. Същевременно поради характеристиките си тези продукти са неподходящи за непрофесионални клиенти. Следователно подобна мярка би наложила оценка на всеки отделен случай, което е обременително за доставчиците и НКО, като резултатът от това в действителност не би се различавал значително от мерките, предложени в настоящото решение, поради характеристиките на тези продукти. Друга мярка, която беше обсъдена, е определянето на минимален срок на бинарните опции. Основните опасения във връзка с този продукт обаче няма да се променят в резултат от такава мярка. По-специално структурата на ценообразуване на продукта означава, че като средна стойност инвеститорите ще получат отрицателна очаквана възвращаемост, без да имат ясни компенсиращи ползи (напр. функцията на хеджиране, изпълнявана от традиционните опции).
- (92) ESMA разгледа също предимствата на по-строгите мерки, по-специално разширяването на забраната за пускането на пазара, разпространението или продажбата на бинарни опции и на професионални клиенти. На този етап няма данни, че професионалните клиенти са целева група на инвестиционните посредници, търгуващи с тези продукти. Следователно бинарните опции продължават да се предлагат на клиенти, класифицирани като професионални, и на подходящи контрагенти, които във всеки случай имат по-добри възможности да оценят техническите характеристики на финансовите продукти. Тази група клиенти включва също онези непрофесионални клиенти, които имат достатъчно познания и опит, за да бъдат класифицирани като професионални клиенти при поискване.
- (93) ESMA съзнава, че доставчиците ще бъдат изправени пред евентуални финансови последици и разходи, произтичащи от съсредоточаването на дейността им и преориентирането на клиентите към други финансови инструменти и продукти.
- (94) ESMA счита, че следните ползи, реализирани чрез преодоляването на установеното безпокойство за защитата на инвеститорите, надхвърлят евентуалното отрицателно въздействие на мерките:
- i) намаляване на риска от некоректно продаване и свързаните с него финансови последици, което е основна полза за непрофесионалните клиенти и за финансовите пазари като цяло;
 - ii) намаляване на рисковете, свързани с регулаторния или надзорния арбитраж между различни субекти и юрисдикции; и
 - iii) възстановяване на доверието на непрофесионалните клиенти към финансовите пазари.
- (95) Мярката на ESMA ще започне да се прилага един месец след публикуването на настоящото решение в Официален вестник на Европейския съюз (ОВ). Това означава период на предизвестие от един месец след официалното публикуване, което е с цел да се постигне баланс между заинтересоваността на непрофесионалните клиенти от незабавно намаляване на вредата, произтичаща от текущото търгуване с бинарни опции, и необходимостта да се даде достатъчно време на съответните участници на пазара да организират и променят своите бизнес модели по надлежния ред.

**6. МЕРКИТЕ НЕ СЪЗДАВАТ РИСК ОТ РЕГУЛАТОРЕН АРБИТРАЖ (ЧЛЕН 40, ПАРАГРАФ 3, БУКВА б)
ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 600/2014)**

- (96) Предвид естеството на установените рискове и броя и вида на засегнатите инвеститори, както и националните мерки, предложени от някои държави членки, мярката на ESMA ще осигури общ минимален подход в целия Съюз. ESMA обсъди също риска доставчиците, които в момента предлагат бинарни опции, да се опитат да предлагат продукти със сходни характеристики. ESMA и НКО ще проследяват също дали ще се развият подобни нови тенденции при разпространението, които да породят сходни неблагоприятни последици за непрофесионалните клиенти, и дали се правят опити от страна на доставчиците на бинарни опции за заобикаляне на тези мерки за намеса, като ще предприемат необходимите действия.
- (97) Освен това временните мерки за намеса на ESMA се прилагат за всички доставчици на бинарни опции и за всички други лица, които съзнателно и умишлено допринасят за нарушаване на мерките, които попадат в обхвата на Регламент (ЕС) № 600/2014. Докато обхватът на субектите, попадащи в обхвата на приложение на член 40 от същия регламент по отношение на дружествата за управление на фондове, трябва да бъде разгледан на законодателно равнище с цел подобряване на правната сигурност⁽¹⁾, ESMA разгледа възможностите за регулаторен арбитраж. ESMA реши, че с оглед на вредите за инвеститорите, както е видно от информацията по-горе, предложените мерки имат достатъчно широко приложение и следователно са адекватни за преодоляване на значителното безпокойство за защитата на инвеститорите, произтичащо от пускането на пазара, разпространението или продажбата на бинарни опции.

⁽¹⁾ ESMA изтъкна риска от регулаторен арбитраж в своето становище относно въздействието на изключването на дружествата за управление на фондове от обхвата на правомощията за намеса съгласно ДПФИ от 12 януари 2017 г. (ESMA 50-1215332076-23), в което изразява загриженост за риска от регулаторен арбитраж и потенциалното намаляване на ефективността на бъдещите мерки за намеса вследствие от изключването на определени субекти от обхвата на приложение на съответните мерки (дружества за управление на ПКИПЦК и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове). Комисията предложи изменения, за да се подобри правната сигурност в това отношение чрез изменение на Регламент (ЕС) № 600/2014 (COM (2017) 536/948972).

7. КОНСУЛТАЦИЯ И УВЕДОМЯВАНЕ (ЧЛЕН 40, ПАРАГРАФ 3, БУКВА в) И ПАРАГРАФ 4 ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 600/2014)

- (98) Тъй като предложените мерки могат в ограничена степен да се отнасят до дериватите за селскостопански стоки, ESMA се консултира с публичните органи, които са компетентни относно надзора, управлението и регулирането на физическите селскостопански пазари съгласно Регламент (ЕО) № 1234/2007 на Съвета ⁽¹⁾. ESMA получи отговори от Bundesministerium für Ernährung und Landwirtschaft (Федералното министерство на продоволствията и селското стопанство) (Германия), Министерството на земеделието (Латвия) и Министерството на земеделието и горите (Финландия). Тези респонденти не изразиха възражения относно приемането на предложените мерки.
- (99) ESMA уведоми НКО за настоящото предложение за решение.

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Временна забрана на бинарните опции по отношение на непрофесионални клиенти

1. Забранява се пускането на пазара, разпространението или продажбата на бинарни опции на непрофесионални клиенти.
2. За целите на параграф 1, независимо дали се търгува на място за търговия, бинарната опция е дериват, който отговаря на следните условия:
 - а) за него трябва да бъде извършен паричен сетълмент или да може да бъде извършен паричен сетълмент по желание на една от страните по причини, различни от неизпълнение на задължение или друго събитие, водещо до прекратяване;
 - б) предвижда плащане само при сетълмента или при изтичане на срока;
 - в) плащането му е ограничено до:
 - i) предварително определена фиксирана сума или нула, ако базовият актив на деривата отговаря на едно или повече предварително определени условия; и
 - ii) предварително определена фиксирана сума или нула, ако базовият актив на деривата не отговаря на едно или повече предварително определени условия.

Член 2

Забрана за участие в дейности за заобикаляне

Забранява се участие в дейности, чиято цел или резултат е заобикаляне на изискванията по член 1, включително когато се действа вместо доставчика на бинарни опции.

Член 3

Влизане в сила и прилагане

1. Настоящото решение влиза в сила в деня след публикуването му в Официален вестник на Европейския съюз.
2. Настоящото решение се прилага от 2 юли 2018 г. за срок от три месеца.

Съставено в Париж на 22 май 2018 година.

За Съвета на надзорниците

Steven MAIJOOR

Председател

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 1234/2007 на Съвета от 22 октомври 2007 г. за установяване на обща организация на селскостопанските пазари и относно специфични разпоредби за някои земеделски продукти (Общ регламент за ООП) (ОВ L 299, 16.11.2007 г., стр. 1).

РЕШЕНИЕ (ЕС) 2018/796 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ОРГАН ЗА ЦЕННИ КНИЖА И ПАЗАРИ**от 22 май 2018 година****за временно ограничаване на договорите за разлики в съответствие с член 40 от Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета**

СЪВЕТЪТ НА НАДЗОРНИЦИТЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ОРГАН ЗА ЦЕННИ КНИЖА И ПАЗАРИ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1095/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 година за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски орган за ценни книжа и пазари), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/77/ЕО на Комисията ⁽¹⁾, и по-конкретно член 9, параграф 5, член 43, параграф 2 и член 44, параграф 1 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 година относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 ⁽²⁾, и по-конкретно член 40 от него,

като взе предвид Делегиран регламент (ЕС) 2017/567 на Комисията от 18 май 2016 година за допълване на Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на определенията, прозрачността, компресирането на портфейл и надзорните мерки за намеса по отношение на продукти и управление на позиции ⁽³⁾, и по-конкретно член 19 от него,

като има предвид, че:

1. ВЪВЕДЕНИЕ

- (1) През последните години Европейският орган за ценни книжа и пазари (ESMA) и някои национални компетентни органи (НКО) следяха бързия ръст в пускането на пазара, разпространението и продажбата на договори за разлики (ДЗР) на непрофесионални клиенти на територията на Съюза. ДЗР сложни и рискови по своята същност продукти, които често се търгуват със спекулативна цел. Освен това ESMA и НКО отбелязват, че при предлагането на тези продукти на непрофесионални клиенти все по-често се прилагат агресивни маркетингови техники и липсва прозрачност в информацията, което не позволява на клиентите да разберат скритите рискове. ESMA и НКО изразиха ширещото се безпокойство относно нарастващия брой непрофесионални клиенти, които търгуват с такива продукти и търпят загуби на средства. Това безпокойство се подсилва и от множеството оплаквания от непрофесионални клиенти навсякъде в ЕС, които са понесли значителни вреди при търговията с ДЗР.
- (2) Тази сериозна загриженост за защитата на инвеститорите накара ESMA да предприеме редица необвързващи действия. От юни 2015 г. ESMA координира работата на съвместна група, създадена с цел да търси решение на проблемите във връзка с някои установени в Кипър доставчици, предлагащи на непрофесионални клиенти на трансграничния пазар в Съюза ДЗР, бинарни опции и други спекулативни продукти ⁽⁴⁾. Освен това от юли 2015 г. ESMA координира работна група в състав от представители на ESMA и НКО, чиято работа има за цел да следи предлагането на ДЗР и бинарни опции на масовия пазар на дребно, както и да засили прилагането на единни подходи за надзор в тази област навсякъде в Съюза. Също така ESMA подпомогна сближаването на надзорните практики в Съюза във връзка с предлагането на ДЗР на непрофесионални клиенти, като издаде становище ⁽⁵⁾ и няколко документа тип „Въпроси и отговори“ ⁽⁶⁾ в съответствие с член 29 от Регламент (ЕС) № 1095/2010.

⁽¹⁾ ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 84.

⁽²⁾ ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 84.

⁽³⁾ ОВ L 87, 31.3.2017 г., стр. 90.

⁽⁴⁾ Съвместната група е съставена от представителя на кипърския НКО — Комисия за ценни книжа и борси (CY-CySEC), както и от представителите на осем НКО, чиито юрисдикции са засегнати от услугите, предоставяни от кипърските доставчици. Работата на съвместната група доведе до изготвянето на план за действие, който ще се изпълнява от CY-CySEC и включва, наред с другото, разширени разследвания на доставчици на ДЗР, както и тематични прегледи на извадка от лицензирани от CY-CySEC посредници.

⁽⁵⁾ Становище относно практиките съгласно ДПФИ за посредници, продаващи сложни финансови продукти (ESMA/2014/146).

⁽⁶⁾ Въпроси и отговори във връзка с предоставянето на ДЗР и други спекулативни продукти на непрофесионални клиенти съгласно ДПФИ (ESMA-35-36-794). Последната актуализация на „Въпроси и отговори“ беше направена на 31 март 2017 г.

На последно място ESMA публикува предупреждения⁽¹⁾, в които изтъква безпокойството си във връзка с рисковете, породени от неконтролираното предлагане, наред с другото, на ДЗР и бинарни опции на непрофесионални клиенти. Въпреки че тези действия имаха някои положителни въздействия⁽²⁾, ESMA счита, че сериозните проблеми, свързани със защитата на инвеститорите, продължават да са налице.

- (3) На 18 януари 2018 г. ESMA публикува покана за представяне на коментари по евентуални мерки за намеса в пускането на пазара, разпространението и продажбата на ДЗР и бинарни опции на непрофесионални клиенти⁽³⁾ („поканата за представяне на коментари“). Крайният срок за представяне на коментари беше 5 февруари 2018 г. ESMA получи близо 18 500⁽⁴⁾ коментара. От тях 82 коментара бяха представени от доставчици, търговски организации, фондови борси и брокери, упражняващи дейност във връзка с ДЗР и/или бинарни опции, 10 коментара бяха от представители на потребителите, а останалите коментари — от частни лица. Направени със съдействието и насочени чрез доставчици на ДЗР и/или бинарни опции. Поканата за представяне на коментари показва обща загриженост сред първата категория респонденти, по-специално доставчиците на продукти, относно намаляването на приходите, до което могат да доведат предложените мерки, както и относно разходите, свързани с тяхното изпълнение. Голям брой частни лица също изразиха безпокойство, главно относно твърде ниските ценовете за използване на ливъридж.
- (4) ESMA надлежно разгледа тези опасения. Същевременно, след като ги съпостави с установената сериозна загриженост за защитата на инвеститорите, която беше допълнително потвърдена от коментарите, получени от представителите на потребителите и частните лица, в подкрепа на предложените мерки и призоваващи за по-строги мерки, ESMA счита за необходимо да наложи временно ограничаване на пускането на пазара, разпространението и продажбата на ДЗР на непрофесионални клиенти в съответствие с член 40 от Регламент (ЕС) № 600/2014.
- (5) Мярка, наложена съгласно член 40 от Регламент (ЕС) № 600/2014, трябва да бъде преразглеждана през подходящи интервали от време и най-малко на всеки три месеца. При преразглеждането ѝ ESMA ще се стреми да се справи с евентуални практики на избягване, които може да възникнат. Ако мярката не бъде подновена след три месеца, нейният срок изтича.
- (6) За избягване на съмнения, използваните в настоящото решение термини имат същото значение като в Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁽⁵⁾ и Регламент (ЕС) № 600/2014, включително определението за деривати.
- (7) Временното ограничаване от страна на ESMA отговаря на изискванията, определени в член 40 от Регламент (ЕС) № 600/2014 въз основа на посочените по-долу причини.

2. ОПИСАНИЕ НА ПАЗАРА НА ДЗР ЗА ТЪРГОВИЯ НА ДРЕБНО И СЪЩЕСТВУВАНЕТО НА СЕРИОЗНА ЗАГРИЖЕНОСТ ЗА ЗАЩИТАТА НА ИНВЕСТИТОРИТЕ (ЧЛЕН 40, ПАРАГРАФ 2, БУКВА а) ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 600/2014)

- (8) Настоящото решение се отнася до ДЗР. Те представляват договори за деривати с паричен сетълмент, които имат за цел да осигурят на притежателя експозиция, която може да бъде дълга или къса, към колебания в цената, нивото или стойността на даден базов актив. Тези ДЗР включват, наред с другото, ролинг спот валутни договори (rolling spot forex) и финансови залагания въз основа на спред. Настоящото решение не се отнася за опции, фючърсни договори, суапове и споразумения за лихвен форуърд.
- (9) Някои респонденти на поканата за представяне на коментари изрично поискаха допълнителни разяснения относно обхвата на мярката. Някои от респондентите предположиха, че определението на ESMA за ДЗР в поканата за представяне на коментари изрично изключва от обхвата на мярката секюритизирани деривати, докато други посочват приликите между ДЗР и други инвестиционни продукти и искат прилагане на същите мерки.

⁽¹⁾ Предупреждение на ESMA и ЕБО до инвеститорите относно „договорите за разлики (ДЗР)“ от 28 февруари 2013 г. (достъпно на: <https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/2015/11/2013-267.pdf>); Предупреждение на ESMA до инвеститорите относно „рисковете при инвестиране в сложни продукти“ от 7 февруари 2014 г. (достъпно на: https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/2015/11/investor_warning_-_complex_products_20140207_-_en_0.pdf); Предупреждение на ESMA до инвеститорите относно „ДЗР, бинарните опции и други спекулативни продукти“ от 25 юли 2016 г. (достъпно на: https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/2016-1166_warning_on_cfds_binary_options_and_other_speculative_products_0.pdf).

⁽²⁾ Например работата на съвместната група доведе до въвеждането от CY-CySEC на някои мерки за принудително изпълнение, насочени към повишаване на спазването от страна на инвестиционните посредници, предлагащи спекулативни продукти като ДЗР.

⁽³⁾ Покана за представяне на коментари по евентуални мерки за намеса в търговията с финансови продукти като договори за разлики и бинарни опции на непрофесионални клиенти (ESMA35-43-904).

⁽⁴⁾ Броят на респондентите е по-нисък от тази цифра, тъй като ESMA получи също: i) множество коментари от едни и същи респонденти (напр. коментар по всяко от предложените ограничения за ДЗР в отделно електронно съобщение) и ii) дублиращи се коментари от едни и същи респонденти.

⁽⁵⁾ Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Директива 2011/61/ЕС (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 349).

- (10) ESMA потвърждава, че в обхвата на настоящото решение са включени единствено ДЗР. Варантите и турбо удостоверенията не са включени в обхвата. ESMA потвърждава, че между ДЗР и варантите и турбо удостоверенията съществуват прилики, но тези продукти също се различават в различни аспекти. ESMA внимателно ще следи дали на общоевропейско равнище ще настъпят сходни отрицателни последици за непрофесионалните клиенти и при необходимост ще предприеме мерки. Секюритизираните деривати, които представляват ДЗР, не са изрично изключени от определението на ДЗР. Въпреки че на този етап ESMA няма информация за секюритизирани ДЗР, уреждането на ценната книга и възможността за търгуване на място за търговия не променят основните особености на ДЗР. Ако бъдат създадени такива продукти, те ще попадат в обхвата на настоящото решение.
- (11) ДЗР, които предлагат подкрепена с ливъридж експозиция на промени в цената, нивото или стойността на класовете на базовите активи, съществуват като спекулативен краткосрочен инвестиционен продукт, предоставян на нишова клиентска база в някои юрисдикции за няколко години. Същевременно през последните години много НКО изразиха опасения по отношение на все по-широкото разпространение на ДЗР на масовия пазар на дребно, въпреки че тези продукти са сложни и неподходящи за преобладаващата част от непрофесионалните клиенти. Въз основа на информацията, предоставена от редица НКО, ESMA е отбелязал също нарастване на нивата на ливъридж, предлагани при тези продукти на непрофесионални клиенти, както и на нивата на загубите на клиентите поради инвестирането в тези продукти ⁽¹⁾. Тези опасения често се усилват от агресивните маркетингови техники и неподходящите практики от страна на доставчиците, които пускат на пазара, разпространяват и продават ДЗР, например предлагане на плащания, парични или непарични облаги или неподходящо оповестяване на рисковете.
- (12) Тези опасения се материализираха в няколко юрисдикции, като по-голямата част от непрофесионалните клиенти, обикновено губят пари, както е видно от данните на НКО ⁽²⁾. В стремежа си да разрешат тези проблеми, някои НКО предприеха мерки в тази област ⁽³⁾. В контекста, наред с другото, на трансграничния характер на тези дейности, временното ограничаване от страна на ESMA е най-подходящото и ефективно средство за преодоляване на значителните опасения, свързани със защитата на инвеститорите, и за осигуряване на общо минимално равнище на защита на инвеститорите в Съюза в изпълнение на условията на член 40 от Регламент (ЕС) № 600/2014.
- (13) Условието, посочено в член 40, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕС) № 600/2014, е да са налице, наред с другото, значителни опасения, свързани със защитата на инвеститорите. За да определи дали съществуват значителни опасения, свързани със защитата на инвеститорите, ESMA направи оценка на приложимостта на критериите и факторите, изброени в член 19, параграф 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/567. След като взе предвид съответните критерии и фактори, ESMA стигна до заключението, че съществуват значителни опасения, свързани със защитата на инвеститорите, поради следните причини.

2.1. Степента на сложност и прозрачността на ДЗР

- (14) ДЗР са сложни продукти ⁽⁴⁾, които обикновено не се търгуват на място за търговия. Ценообразуването, условията на търгуване и сетълмент на тези продукти не са стандартизирани и това пречи на непрофесионалните клиенти да разберат условията на продукта. Освен това доставчиците на ДЗР често изискват от клиентите да приемат, че използваните за определяне на стойността на ДЗР референтни цени могат да се различават от цената на съответния пазар, на който се търгува базовият актив. Това затруднява непрофесионалните клиенти при проверката и установяването на точността на получените от доставчика цени.
- (15) Приложимите към търгуването на ДЗР разходи и такси са сложни и непрозрачни за непрофесионалните клиенти. По-специално за непрофесионалните клиенти обикновено е трудно да разберат и оценят очакваните резултати на ДЗР, като се отчете и сложността, произтичаща от въздействието на таксите за трансакции върху тези резултати. Таксите за трансакции при ДЗР обикновено се начисляват върху пълната номинална стойност на сделката и следователно инвеститорите поемат по-високи такси за трансакции като част от инвестираните средства при по-високи нива на ливъридж. Таксите за трансакции обикновено се приспадат от първоначалния марж, депозиран от

⁽¹⁾ Вж. съображение 35.

⁽²⁾ Вж. съображение 35.

⁽³⁾ Вж. съображения 73 и 75.

⁽⁴⁾ ДЗР не отговарят на критериите за некомплексни финансови инструменти съгласно съвместния прочит на член 25, параграф 4 от Директива 2014/65/ЕС и член 57 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 на Комисията от 25 април 2016 г. за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, що се отнася до организационните изисквания и условията за извършване на дейност от инвестиционните посредници и до определенията на термините за целите на същата директива (ОВ L 87, 31.3.2017 г., стр. 1).

клиента, и високият ливъридж може да доведе до ситуация, при която в момента на откриване на ДЗР клиентът отбелязва значителна загуба по сметката си за търговия поради прилагането на високи такси за трансакции. Тъй като при по-висок ливъридж таксите за трансакции ще изядат по-голямата част от първоначалния марж на клиента, клиентите трябва да печелят повече пари от самата търговия, за да реализират печалба. Това намалява шансовете на клиентите за реализиране на печалба, нетно от таксите за трансакции, което пък ги излага на по-голям риск от загуба.

- (16) В допълнение към таксите за трансакции могат да се прилагат спредове и различни други разходи и такси за финансиране ⁽¹⁾. Те включват комисиони (обща комисиона или комисиона за всяка търговия, или за откриване или закриване на сметката за ДЗР) и/или такси за управление на сметките. За да се поддържа ДЗР отворен, обикновено се начисляват също такси за финансиране, например дневни или овърнайт такси, към които може да се добави и надценка. Броят и сложността на различните разходи и такси и тяхното въздействие върху резултатите от търговията за клиентите допринасят за липсата на достатъчна прозрачност по отношение на ДЗР, която да даде възможност на непрофесионален клиент да вземе информирани инвестиционни решения.
- (17) Друга сложност е свързана с използването на поръчки, ограничаващи загубите. Тази особеност на продукта може да даде на непрофесионалните клиенти подвеждащото впечатление, че поръчката, ограничаваща загубите, гарантира изпълнение на определената от тях цена (нивото на ограничаване на загубата). Същевременно поръчките, ограничаващи загубата, не гарантират ниво на защита, а задействат „пазарна поръчка“, когато цената на ДЗР достигне определената от клиента цена. Съответно получената от клиента цена (цената на изпълнение) може да е различна от зададената цена на ограничаване на загубата ⁽²⁾. Макар че ограничаването на загубите не е уникално за ДЗР, ливъриджът увеличава чувствителността на маржа на инвеститора към движенията в цените на базовия актив, увеличавайки риска от внезапни загуби, и означава, че традиционните механизми за контрол на търговията, например нареждане „stop-loss“, са недостатъчни за управление на опасенията, свързани със защитата на инвеститорите.
- (18) Друга важна сложност, свързана с ДЗР, може да произтича от съответния базов пазар. Например при валутната търговия клиентите залагат на една валута спрямо друга. Ако нито една от тези валути не е валутата, в която клиентът е открил позицията за ДЗР, всяка получена от клиента възвръщаемост ще зависи от мерките, които клиентът е предприел, за да оцени движението на тези три валути. Това предполага, че за успешното справяне със сложните особености на такава валутна търговия е необходима висока степен на познаване на съответните валути. Непрофесионалните клиенти обикновено нямат такива познания.
- (19) ДЗР, при които базов актив са криптовалутите, предизвикват отделни и значителни опасения. Криптовалутите са сравнително незрял клас активи, който излага инвеститорите на сериозни рискове. ESMA и други регулаторни органи многократно са предупреждавали ⁽³⁾ за рисковете от инвестиране в криптовалути. При ДЗР в криптовалути голяма част от тези опасения се запазват. Причината е, че непрофесионалните клиенти обикновено не разбират рисковете, свързани със спекулацията с изключително колебливи и сравнително незрели класове активи, които се обострят при маржин търговия, тъй като тази търговия изисква клиентите да реагират много бързо. Поради специфичните особености на криптовалутите като клас активи, изпълнението на мерките в настоящото решение ще бъде строго наблюдавано, а мерките — съответно преразглеждани, ако това бъде счетено за необходимо.
- (20) Високото равнище на сложност, ниската степен на прозрачност, естеството на рисковете и типът на базовите активи потвърждават, че по отношение на тези ДЗР съществуват значителни опасения, свързани със защитата на инвеститорите.

⁽¹⁾ Спред, цитиран от доставчик на ДЗР пред непрофесионални клиенти, може да включва надценка над пазарните цени, която доставчикът трябва да поеме от външен източник като доставчик на ликвидност.

⁽²⁾ Вж. също член 19, параграф 2, буква г) от Делегиран регламент (ЕС) 2017/567, и по-конкретно последният посочен там подфактор, а именно използване, наред с другото, на терминология, която предполага по-голяма степен на сигурност от тази, която е реално възможна или вероятна.

⁽³⁾ Вж. например съвместното предупреждение от ESMA, ЕБО и ЕИОРА относно виртуалните валути. Достъпно на: https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma50-164-1284_joint_esas_warning_on_virtual_currencies.pdf; предупреждението от ЕБО от 2013 г. Достъпно на: <https://www.eba.europa.eu/documents/10180/598344/EBA+Warning+on+Virtual+Currencies.pdf>; и уебсайта на Международната организация за контрол на ценните книжа (МОКЦК) за преглед на предупрежденията на регулатора относно виртуалните валути и първоначалното предлагане на монети, достъпен на: <http://www.iosco.org/publications/?subsection=ico-statements>

2.2. Особените характеристики или компоненти на ДЗР

- (21) Основната характеристика на ДЗР е тяхната способност да оперират с ливъридж. По принцип въпреки че ливъриджът може да увеличи възможната печалба за клиентите, той може също да увеличи възможните загуби. НОК отбелязват, че праговете за използване на ливъридж, прилагани за ДЗР в Съюза, варират от 3:1 до 500:1 ⁽¹⁾. Що се отнася до непрофесионалните клиенти, използването на ливъридж може да увеличи вероятността от по-голяма загуба в по-голяма степен, отколкото вероятността от по-голяма печалба, поради посочените по-долу причини.
- (22) Ливъриджът влияе върху резултатите от инвестицията, като увеличава влиянието на таксите за трансакциите, поемани от непрофесионалните клиенти ⁽²⁾.
- (23) Друг риск при търгуването на подкрепени с ливъридж продукти е свързан с взаимодействието между високия ливъридж и практиката на автоматично закриване на маржа. Съгласно често прилаганите договорни условия доставчиците на ДЗР имат правото да закриват сметката на клиента, когато нетният капитал на клиента достигне определен процент от първоначалния марж, който клиентът е длъжен да плати, за да открие позиция(и) по ДЗР ⁽³⁾.
- (24) Взаимодействието между високия ливъридж и автоматичното закриване на маржа увеличава възможността позицията на клиента да бъде закрита автоматично от доставчика на ДЗР в кратък срок, или на клиента да се наложи да внесе допълнителен марж с надеждата да обърне губеща позиция. Високият ливъридж увеличава вероятността клиентът да има недостатъчен марж, за да поддържа отворените си ДЗР, и така прави позицията му чувствителна към малки колебания в цената на базовия актив в ушгърб на клиента.
- (25) ESMA отбелязва, че в пазарната практика закриването на маржа вероятно е било въведено от доставчиците на ДЗР главно, за да им позволи да управляват по-лесно експозициите на клиентите и кредитния риск на доставчика чрез закриване на клиентската позиция, преди клиентът да се окаже с недостатъчно средства за покриване на текущата експозиция. Автоматичното закриване на маржа осигурява също известна степен на защита за клиентите, тъй като намалява, но не отстранява риска от това клиентът да изгуби целия си първоначален марж или по-голяма сума (особено при високи нива на ливъридж).
- (26) Някои НКО докладват пред ESMA ⁽⁴⁾, че нивото, на което се прилага автоматичното закриване на маржа, е различно при различните доставчици на ДЗР ⁽⁵⁾. ДЗР, чиито клиенти обикновено търгуват с поръчки с по-малка стойност и които обикновено действат като пряк контрагент по сделките на клиентите, са определяли прага за прилагане на правилото за закриването на маржа между 0 и 30 % от изисквания първоначален марж. Като ерозира средствата на клиента близо до 0, доставчикът излага клиента на повишен риск да изгуби повече пари, отколкото е инвестирал. Някои НКО отбелязват също, че е стандартна практика закриването на маржа да се прилага на ниво сметка ⁽⁶⁾. Това означава, че изискванията за минимален марж се прилагат въз основа на комбинирания марж, необходим за всички открити позиции на клиента, свързани със сметката за ДЗР, включително за различните класове активи. Това позволява печелившите позиции да компенсират губещите позиции в сметката на клиента.

⁽¹⁾ Органът по финансово поведение (UK-FCA), НКО на Обединеното кралство, е отбелязал равнища на ливъриджа от 200:1 за позиции с по-малки размери. Освен това UK-FCA отбелязва също, че 200:1 е типичният ливъридж при „основните“ валути, но ливъридж от 500:1 и понякога по-висок се предлага от доставчици, чиято целева група са по-малките непрофесионални клиенти. Регулаторът на финансовите пазари (FR-AMF), френският НКО, е отбелязал ливъридж до 400:1 за двойките валути с най-голяма ликвидност. Централната банка на Ирландия (IE-CBI), ирландският НКО, е отбелязал ливъридж до 400:1. Федералният орган за финансов надзор (DE-BaFin), германският НКО, подчерта един конкретен случай в Германия на посредник, който предлага ливъридж от 400:1 без заявка за допълване на маржин депозита. Националната комисия за дружествата и фондовата борса (IT-CONSOB), италианският НКО, и Комисията за финансов надзор (BG-FSC), българският НКО, са отбелязали ливъридж до 500:1.

⁽²⁾ Вж. съображение 15.

⁽³⁾ Същевременно има пазарна практика, при която доставчиците на ДЗР определят ниво на заявка за допълване на маржин депозита, което е по-високо от нивото на закриване на маржа и което дава на клиента възможност да депозира допълнителен марж, за да поддържа търгуването. Клиентът може да избере тази възможност с риск да изгуби повече пари. Например, ако доставчик определи нивото на заявката за допълване на маржин депозита на 70 % от първоначалния марж от 100, от клиента ще бъде поискано да внесе още пари по сметката за търгуване, когато салдото падне до 70 или под 70.

⁽⁴⁾ ESMA и НКО редовно обменят информация, включително чрез дискусии, във връзка с предлагането на ДЗР в Съюза.

⁽⁵⁾ Чешката народна банка (CZ-CBN), чешкият НКО, е отбелязал, че чешките доставчици на ДЗР обикновено закриват позиции, когато маржът падне под 15 %. DE-BaFin и BG-FSC са отбелязали, че позициите на клиентите се закриват, когато средствата по клиентската сметка паднат до между 30 и 50 % от минималния марж. Комисията за надзор на финансовия сектор (LU-CSSF), НКО на Люксембург и Регулаторът на финансовите пазари (FR-AMF), френският НКО, са отбелязали, че определеният от доставчиците праг за автоматично закриване е между 120 и 150 % от първоначалния марж.

⁽⁶⁾ CY-CySEC и UK-FCA.

- (27) Един от рисковете, свързани с ливъриджа, е, че клиентите са изложени на риск да изгубят повече пари, отколкото са инвестирани. Това е основен риск, който клиентите могат да не разберат въпреки писмените предупреждения. Внесеният от клиента марж се внася като обезпечение в подкрепа на позицията на клиента. Ако например цената на базовия актив се промени в посока, обратна на позицията на клиента, с повече от внесения първоначален марж ⁽¹⁾, клиентът може да носи отговорност за загуби, които надвишават средствата по сметката му за търговия с ДЗР, дори след като закрие всички други свои отворени позиции по ДЗР. Някои НКО са докладвали пред ESMA, че много непрофесионални клиенти са изгубили значителни суми по време на отмяната на обвързването на швейцарския франк през януари 2015 г. ⁽²⁾. Много непрофесионални клиенти не са били наясно, че могат да изгубят повече пари, отколкото са инвестирани ⁽³⁾.
- (28) Търговията при високи равнища на ливъридж увеличава също влиянието на „ликвидния недостиг“ в периоди на значителна нестабилност на пазара (напр. светкавичния срив на британската лира и отказа от обвързването на швейцарския франк). Недостиг на ликвидност възниква при внезапна промяна в цената на базовия актив. Недостигът на ликвидност не е уникален за ДЗР, но рисковете, свързани с такива събития, се засилват от високия ливъридж. В случай на недостиг на ликвидност клиент, който е на загуба, може да не успее да затвори отворена позиция по ДЗР на предпочитаната от него цена и това може да доведе до значителни загуби за клиента ⁽⁴⁾, когато се търгува с висок ливъридж. Сътресението на швейцарския франк през 2015 г. доведе например до това непрофесионалните клиенти да изгубят значително по-големи суми от първоначално инвестираните ⁽⁵⁾.
- (29) Често високите равнища на ливъридж, предлагани на непрофесионалните клиенти, нестабилността на някои базови активи и начисляването на трансакционни разходи, които оказват влияние върху резултатите от инвестицията, могат да доведат до бързи промени в инвестиционната позиция на клиента. Това води до необходимост клиентът да предприеме бързи действия, за да управлява експозицията на риска, като внесе допълнителен марж, за да избегне автоматично закриване на позицията. В такива случаи високият ливъридж може да доведе до големи загуби за непрофесионални клиенти в много кратък период от време и да увеличи риска клиентите да изгубят сума, която надвишава средствата, платени за търгуване с ДЗР.
- (30) Описаните по-горе фактори потвърждават, че по отношение на тези ДЗР съществуват значителни опасения, свързани със защитата на инвеститорите.

2.3. Размерите на потенциалните вредни последици и степента на несъответствие между очакваната възвръщаемост или печалба за инвеститорите и риска от загуби

- (31) Следната информация, предоставена на ESMA от НКО, показва, че броят на непрофесионалните клиенти, които инвестират в ДЗР, и броят на доставчиците, които предлагат такива продукти в Съюза, е нараснал:
- Повечето НКО докладват пред ESMA, че е отбелязано предлагане на ДЗР на непрофесионални клиенти от доставчици, които имат разрешение в тяхната юрисдикция ⁽⁶⁾. Почти всички НКО докладват пред ESMA, че доставчици на ДЗР от други държави членки, упражняващи на дейност в ЕИП въз основа на един лиценз, предлагат ДЗР в техните юрисдикции ⁽⁷⁾. Някои НКО посочват също, че доставчици на ДЗР използват клонове или посредници за упражняване на дейност въз основа на един лиценз в приемащите юрисдикции ⁽⁸⁾;
 - Комисията за ценни книжа и фондови борси на Кипър (CY-CySEC), НКО на Кипър, и Органът по финансово поведение (UK-FCA), НКО на Обединеното кралство, отчитат увеличение на броя на доставчиците на ДЗР, които се специализират в трансграничната продажба на тези продукти на непрофесионални клиенти (от 103 на 138 доставчика в Кипър и от 117 на 143 доставчика в Обединеното кралство между 2016 г. и 2017 г.);

⁽¹⁾ Напр. при ливъридж от 50:1, промяна в цената с над 2 %.

⁽²⁾ Напр. FR-AMF, DE-BaFin и UK-FCA.

⁽³⁾ Според DE-BaFin „такива продукти (ДЗР) привлякоха вниманието на обществеността главно в резултат на сътресението на швейцарския франк в началото на 2015 г., когато швейцарската национална банка се отказа от тавана на швейцарския франк спрямо еврото и много инвеститори в ДЗР понесоха големи загуби в резултат на това, че впоследствие им се наложи да извършат допълнителни плащания.“ Достъпно на: https://www.bafin.de/SharedDocs/Veroeffentlichungen/EN/Pressemitteilung/2016/pm_161208_allgvgf_cfd_en.html

⁽⁴⁾ Някои респонденти на поканата за представяне на коментари посочиха, че са изгубили над 100 000 EUR при търгуване с ДЗР.

⁽⁵⁾ Вж. пример, при който инвеститорът е изгубил 280 000 EUR, като е инвестирал само 2 800 EUR. Достъпен на: https://www.bafin.de/SharedDocs/Veroeffentlichungen/EN/Pressemitteilung/2016/pm_161208_allgvgf_cfd_en.html.

⁽⁶⁾ Австрия, Белгия, Кипър, Чешка република, Дания, Естония, Финландия, Франция, Германия, Гърция, Ирландия, Италия, Литва, Малта, Нидерландия, Румъния, Испания, Словения и Обединеното кралство, както и Норвегия, Лихтенщайн и Исландия.

⁽⁷⁾ AT-FMA, BE-FSMA (където са въведени национални мерки за ограничаване на тези продукти), CY-CySEC, CZ-CNB, DE-BaFin, DK-Finanstilsynet, EE-FSA, EL-HCMC, ES-CNMV, FI-FSA, FR-AMF, IE-CBI, IS-FME, IT-CONSOB, LI-FMA, LT-Lietuvos Bankas, MT-MFSA, NL-AFM, NO-Finanstilsynet, PT-CMVM, RO-ASF, SE-FI, SI-ATVP, UK-FCA.

⁽⁸⁾ IT-CONSOB, IE-CBI, FR-AFM и CZ-CNB.

- iii) UK-FCA е отбелязал също увеличение в броя на исканията за предоставяне на лицензи за инвестиционни посредници, предлагачи ДЗР. На по-новите пазари като Гърция, Унгария, Португалия и Словакия също се наблюдава увеличение на исканията за предоставяне на лицензи за инвестиционни посредници, предлагачи ДЗР ⁽¹⁾.
- (32) Броят на активните клиенти във връзка с тези продукти е непостоянен поради сравнително краткия срок на клиентските сметки за ДЗР и трансграничния характер на дейностите. Въз основа на данните, събрани от ESMA от НКО ⁽²⁾, ESMA е изчислил, че броят на клиентските сметки на непрофесионални клиенти при доставчици на ДЗР и бинарни опции в ЕИП се е увеличил от 1,5 милиона през 2015 г. ⁽³⁾ на приблизително 2,2 милиона през 2017 г. ⁽⁴⁾.
- (33) Данните за оплакванията от страна на непрофесионални клиенти също показват съществуващите безпокойства на потребителите в тази област ⁽⁵⁾.
- (34) НКО ⁽⁶⁾ докладват пред ESMA опасенията си, че когато на някои национални пазари бъдат въведени ограничения в резултат на национални мерки (напр. Белгия ⁽⁷⁾ и Франция ⁽⁸⁾), доставчиците на ДЗР търсят клиенти в други държави членки.
- (35) Специфични проучвания на резултатите за инвеститорите — непрофесионални клиенти, инвестиращи в ДЗР, проведени от следните НКО, показват, че повечето непрофесионални клиенти в тези държави членки, инвестиращи в тези продукти, губят пари от търговията:
- i) CY-CySEC анализира извадка от сметки на непрофесионални клиенти (приблизително 290 000 клиентски сметки) в 18 големи доставчици на ДЗР за периода от 1 януари 2017 г. до 31 август 2017 г. Беше установено, че средно 76 % от клиентските сметки са били на загуба през този конкретен период, като около 24 % от клиентските сметки са на печалба. Средният размер на загубата по сметка е възлизал на около 1 600 EUR;
 - ii) Comisión Nacional del Mercado de Valores (Национална комисия за фондовия пазар) (ES-CNMV), НКО в Испания, установи, че приблизително 82 % от непрофесионалните клиенти ⁽⁹⁾ са изгубили пари през 21-месечния период от началото на 2015 г. до края на 2016 г. Средният размер на загубата на непрофесионален клиент е възлизал на 4 700 EUR ⁽¹⁰⁾;
 - iii) Autorité des marchés financiers (Орган за финансовите пазари) (FR-AMF), френският НКО, установи, че над 89 % от инвеститорите на дребно са изгубили пари през 4-годишния период от 2009 до 2013 г., а средният размер на загубата на непрофесионален клиент възлиза на 10 887 EUR ⁽¹¹⁾. Освен това данните, предоставени на FR-AMF от службата на омбудсмана, показват, че средната обща годишна загуба за жалбоподателите, търгували с ДЗР, е възлязла на 15 207 EUR през 2016 г. В допълнение, омбудсманът отбелязва, че особено през 2016 и 2017 г. практиките на регулираните доставчици са станали още по-агресивни и все повече са насочени към инвеститори, за които е вероятно да извършат значителни плащания. Няколко жалби във връзка с тормоз и манипулации са подадени от жалбоподатели със значителни спестявания. Данните от

⁽¹⁾ През 2017 г. Гръцката комисия за капиталовите пазари (EL-HCMC), гръцкият НКО, Националната банка на Унгария (HU-MNB), унгарският НКО, и Словенската народна банка (SK-NBS), словенският НКО, докладваха пред ESMA, че наблюдават нарастване на броя на заявленията за предоставяне на разрешителни на доставчици на ДЗР.

⁽²⁾ Данните, предоставени през 2015 г., са от: BG-FSMA, CY-CySEC, CZ-CNB, FR-AMF, IE-CBI, IS-FME, LU-CSSF, NL-AFM, MT-MFSA, PT-CMVM, RO-ASF, UK-FCA. Данните, предоставени през 2017 г., са от: CY-CySEC, CZ-CNB, ES-CNMV, FR-AMF, IE-CBI, LU-CSSF, NL-AFM, MT-MFSA, NO-Finanstilsynet, SK-NBS, UK-FCA.

⁽³⁾ Предвид често трансграничното измерение на дейността на доставчиците на продукти, тази цифра може да включва и клиенти от държави извън ЕИП. Специално по отношение на Обединеното кралство броят на клиентските сметки, финансирани от ДЗР, се е увеличил от 657 000 през 2011 г. на 1 051 000 в края на 2016 г. Тези цифри обаче не изключват случаите на пасивни клиентски сметки или когато няколко сметки се използват от един и същ клиент на дребно. Данните, предоставени от CY-CySEC, се основават на сметките, отворени в лицензирани от CY-CySEC доставчици, които предлагат такива продукти.

⁽⁴⁾ Що се отнася до Обединеното кралство, тази цифра не включва клиентите извън Обединеното кралство на доставчици, лицензирани в Обединеното кралство. По приблизителни данни през 2016 г. тези клиенти са били около 400 000. За останалите държави членки, предоставили данни на ESMA, цифрата може да включва клиенти от държави извън ЕИП.

⁽⁵⁾ Оплаквания във връзка с ДЗР са получени от AT-FMA, BE-FSMA, BG-FSC, HR-HANFA, CZ-CNB, CY-CySEC, DE-Bain, DK-Finanstilsynet, EE-Finantsinspektsioon, EL-HCMC, ES-CNMV, FI-Finanssivalvonta, FR-AMF, IE-CBI, IT-CONSOB, LT-Lietuvos Bankas, MT-MFSA, NL-AFM, PL-KNF, PT-CMVM, RO-ASF, SE-Finansinspektionen, SI-ATVP, UK-FCA и NO-Finanstilsynet.

⁽⁶⁾ Напр. Националната банка на Чехия, полският орган за финансов надзор и Националната комисия за пазарите на ценни книжа на Испания.

⁽⁷⁾ Достъпни на: <https://www.fsma.be/en/news/fsma-regulation-establishes-framework-distribution-otc-derivatives-binary-options-cfds>.

⁽⁸⁾ Достъпни на: http://www.amf-france.org/en_US/Actualites/Communiqués-de-presse/AMF/annee-2016.html?docId=workspace%3A%2F%2FSpacesStore%2Fad42eccc-9720-49da-82a8-2ddcb72bf1d.

⁽⁹⁾ Проучването обхваща 30 000 клиенти, които са приблизително 100 % от непрофесионалните клиенти на доставчиците на ДЗР, получили разрешително от CNMV.

⁽¹⁰⁾ Публикувано на испански език: <http://www.cnmv.es/Portal/verDoc.axd?t=%7bf1a92bb1-5f1b-420b-b58c-122d64a1ed9a%7d>.

⁽¹¹⁾ Достъпно на: <http://www.amf-france.org/technique/multimedia%3FdocId%3Dworkspace%253A%252F%252FSpacesStore%252F9bf2caa8-1ce4-4832-85f4-4dfface8644%26>.

проведените през 2016 г. процедури за медиация пред френския омбудсман изглеждат подкрепят това, като средната възстановена сума се е увеличила на 11 938 EUR, а половината от случаите са били за сума над 5 000 EUR. Загубите, понесени от някои инвеститори, са достигнали 90 000 EUR, а кумулативните загуби в разглежданите по същество случаи, включващи лицензирани дружества, са надхвърлили 1 млн. евро. FR-AMF е установил също, че инвеститорите на дребно, които търгуват най-много (като брой сделки, среден размер на сделките или общ обем), понесат най-големи загуби. Същото важи за инвеститорите, които търгуват дълго време, което показва, че няма процес на научаване;

- iv) Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga (Хърватска агенция за надзор на финансовите услуги) (HR-HANFA), НКО в Хърватия, извърши проучване на загубата на клиент за един хърватски инвестиционен посредник, който предлага ДЗР на своите клиенти. Проучването обхваща 267 печалби и загуби на непрофесионални клиенти за период на търгуване от януари до септември 2016 г. HR-HANFA установи, че всички загуби на клиенти за периода възлизат на приблизително 1 017 900 EUR, а всички печалби на непрофесионални клиенти — на приблизително 420 000 EUR;
- v) През 2015 г. Централната банка на Ирландия (IE-CBI), НКО в Ирландия, извърши тематична проверка, която показва, че 75 % от непрофесионалните клиенти, търгували с ДЗР през 2013 и 2014 г., са претърпели загуби, като средната загуба на тези клиенти е 6 900 EUR. Последващ преглед на извадка от най-големите доставчици на ДЗР в Ирландия установи, че през двугодишния период от 2015 г. до 2016 г. 74 % от непрофесионалните клиенти са изгубили средства, като средната загуба е 2 700 EUR ⁽¹⁾;
- vi) Работата на Commissione Nazionale per le Società e la Borsa (Национална комисия за дружествата и борсите) (IT-CONSOB), италианския НКО, през 2016 г. показва, че през периода 2014—2015 г. 78 % от италианските непрофесионални клиенти на конкретен доставчик на ДЗР са изгубили пари, когато са инвестирали в ДЗР, а 75 % са изгубили пари, когато са инвестирали в ролинг спот валутни договори, като средната загуба е 2 800 EUR. Установена е и положителна корелация между броя на сделките, сключени от непрофесионални клиенти, и размера на понесените загуби. Последващо проучване на пет италиански клонове на доставчици на ДЗР, проведено през март 2017 г. за IT-CONSOB, установи, че през 2016 г. загубите на непрофесионални клиенти са достигнали 83 %, със средна загуба на клиент в размер на приблизително 7 000 EUR;
- vii) През първото тримесечие на 2017 г. полският орган за финансов надзор (PL-KNF), полският НКО, проведе проучване ⁽²⁾ въз основа на данни, предоставени от 10 инвестиционни посредника, които предлагат ДЗР (основани на 130 399 клиентски сметки, от които 38 691 активни), и стигна до заключението, че през 2016 г. 79,28 % от клиентите са изгубили пари. Средният резултат е загуба на клиент в размер на 10 060 полски злоти. Освен това подобно проучване, проведено от PL-KNF през първото тримесечие на 2018 г. въз основа на данни, предоставени от седем инвестиционни посредника, които са предлагали ДЗР в Полша през 2017 г. (177 883 клиентски сметки, от които 40 209 активни), показва, че през 2017 г. 79,69 % от клиентите са изгубили пари. Средният резултат е загуба на клиент в размер на 12 156 полски злоти през 2017 г. Процентът на активните клиенти ⁽³⁾, които губят пари, е 81 % (2012 г.), 81 % (2013 г.), 80 % (2014 г.), 82 % (2015 г.), 79 % (2016 г.) и 80 % (2017 г.);
- viii) Проучване на Commission de Surveillance du Secteur Financier (Комисия за надзор на финансовия сектор) (LU-CSSF), НКО в Люксембург, показва, че през септември 2017 г. за два лицензирани от LU-CSSF доставчика на ДЗР средната загуба на непрофесионален клиент е била в размер на 4 500 EUR и приблизително 1 700 EUR;
- ix) Извършен от UK-FCA през 2014 г. анализ на извадка от сметки на непрофесионални клиенти, на които не е предоставен съвет, при 8 доставчика на ДЗР, показва, че 82 % от непрофесионалните клиенти са изгубили пари от тези продукти, както и че средният резултат е загуба в размер на 2 200 британски лири на непрофесионален клиент за една година. Информацията, получена по време на процеса на консултиране на UK-FCA през декември 2016 г., също така установи корелация между по-високите равнища на ливъридж и повишената вероятност от и размер на загубите ⁽⁴⁾. Допълнително проучване на UK-FCA през 2016/2017 г. във връзка с консултантски и предоставени по собствено усмотрение услуги за ДЗР през 12-месечен период установи допълнителни доказателства за лошите последствия за непрофесионалните клиенти. Прегледът установи, че в рамките на съвкупността от посредници, които предлагат ДЗР под формата на консултантски и предоставени по собствено усмотрение услуги, 76 % от непрофесионалните клиенти са изгубили пари, като са понесли средна загуба в размер на 9 000 британски лири. Дори ако се вземат предвид непрофесионалните клиенти, реализирали печалба, средностатистическият непрофесионален клиент, инвестирал по сметка с предоставяне на консултации и управление, е изгубил средно около 4 100 британски лири ⁽⁵⁾;
- x) Comissão do Mercado de Valores Mobiliários (Комисия по ценните книжа и фондовите борси) (PT-CMVM), португалският НКО, установи, че при номинална стойност на позициите на инвеститорите в размер на 44 700 млн. евро през 2016 г. и 44 200 млн. евро през 2017 г. загубите на инвеститорите на дребно възлизат съответно на 66,8 млн. евро и 47,7 млн. евро през 2016 г. и 2017 г.

⁽¹⁾ Достъпно на: <https://www.centralbank.ie/docs/default-source/publications/Consultation-Papers/cp107/consultation-paper-107.pdf?sfvrsn=4>. Вж. стр. 1 и 2.

⁽²⁾ Достъпно на: https://www.knf.gov.pl/o_nas/komunikaty?articleId=50315&p_id=18 (само на полски език).

⁽³⁾ Тези клиенти са инвестирали главно в ДЗР. Данните включват и инвестиращите в бинарни опции, които съставляват под 4 % от активните клиенти през 2017 г.

⁽⁴⁾ Достъпно на: <https://www.fca.org.uk/publication/consultation/cp16-40.pdf>. Вж. стр. 23 и 35.

⁽⁵⁾ Достъпно на: <https://www.fca.org.uk/publication/correspondence/dear-ceo-letter-cfd-review-findings.pdf>.

- (36) Освен това през 2016 г. Finanstilsynet (Финансов орган) (NO-Finanstilsynet), НКО в Норвегия, проучи резултатите от търговията на клиентите на 6 доставчика на ДЗР. Проучването обхваща около 1 000 непрофесионални клиенти ⁽¹⁾, търгуващи с ДЗР в продължение на една или две години през период с начало януари 2014 г. и край между декември 2014 г. и декември 2015 г. (среден период на тъгуване: 1,5 години). Това показва, че 82 % от тези клиенти са изгубили пари, като средната загуба на клиент е в размер на 29 000 EUR. Средните разходи по трансакциите са възлезли на 37 % от капитала на клиента (поради високия ливъридж и честото сключване на сделки) ⁽²⁾.
- (37) Последователният модел на средните загуби за непрофесионални клиенти с ДЗР във времето и между отделните страни се наблюдава въпреки положителната възвръщаемост за непрофесионалните клиенти при други финансови продукти през много от разглежданите години. Процентът на непрофесионалните клиенти, които губят пари, според проучването на AMF, разгледано в съображение 35(iii), през всяка година от 2009 до 2013 г., е забележително постоянен въпреки различната годишна възвръщаемост на фондовите пазари и различните стокови индекси през същия период ⁽³⁾. Постоянството на модела на загубите за непрофесионални клиенти с ДЗР показва наличието на структурна характеристика на профила на възвръщаемост, за разлика от положителните исторически данни за (дългосрочни) инвестиции в други финансови продукти, като фондове за дялово участие.
- (38) Тези проучвания очертават ясна картина на значителните опасения, свързани със защитата на инвеститорите, предизвикани от предлагането на тези ДЗР на непрофесионални клиенти.

2.4. Типът клиенти, които участват

- (39) ДЗР се пускат на пазара, разпространяват или продават както на непрофесионални, така и на професионални клиенти. Непрофесионалните клиенти (за разлика от професионалните) обикновено не притежават опита, знанията и експертните умения за вземане на инвестиционни решения, при които да оценят правилно рисковете, на които се излагат във връзка със сложните ДЗР, ограничени с настоящото решение.
- (40) Едно проучване в държава членка показва, че най-високите максимални равнища на ливъридж често се предлагат на непрофесионални клиенти, докато на професионалните клиенти и на допустимите контрагенти се предлагат по-ниски максимални равнища на ливъридж ⁽⁴⁾. Предвид доказателствата за загубите, наблюдавани от ESMA по сметките на непрофесионални клиенти и описани в настоящото решение, ясно е, че съществуват значителни опасения, свързани със защитата на инвеститорите, по отношение на неограниченото пускане на пазара, разпространение или продажба на ДЗР на тази категория клиенти.

2.5. Пускането на пазара и разпространението на ДЗР

- (41) Въпреки че ДЗР са сложни продукти, те се предлагат на непрофесионални клиенти най-често чрез платформи за електронна търговия без предоставяне на инвестиционни съвети или управление на портфейлите. В такива случаи се изисква оценка дали продуктите са уместни съгласно член 25, параграф 3 от Директива 2014/65/ЕС ⁽⁵⁾. Същевременно тази оценка не спира доставчиците на ДЗР или техните клиенти или потенциални клиенти да пристъпят към сключването на сделка, при условие че е отправено обикновено предупреждение към клиента. Това може да се случи, когато клиентът не е предоставил или е предоставил недостатъчно информация на доставчика относно знанията и опита си в инвестиционната сфера, свързана с конкретния вид продукт, както и когато

⁽¹⁾ Представяват приблизително 33 до 50 % от всички непрофесионални клиенти с ДЗР, активни в Норвегия.

⁽²⁾ Публикувано на норвежки език: <https://www.finanstilsynet.no/nyhetsarkiv/nyheter/2017/finanstilsynet-advarer-mot-handel-i-cfd/>

⁽³⁾ Например въз основа на данните на Thomson Reuters Lipper относно класовете акции на дребно на фондовете на ПКИПЦК, установени в ЕС, ESMA изчислява, че средната годишна възвръщаемост за инвеститорите, претеглена по активи, нетно от такси и предварително и последващо предоставяне на средства, е около 3 % за периода 2008—2017 г., а средната възвръщаемост от инвестициите във фондове за дялово участие е над 5 %. Допълнителни подробности за резултатите и разходите, свързани с установените в ЕС ПКИПЦК, можете да откриете в Доклада на ESMA относно тенденциите, рисковете и уязвимостите, № 2, 2017 г., стр. 36—44, достъпно на https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma50-165-416_trends_risks_and_vulnerabilities_no.2_2017.pdf.

⁽⁴⁾ Проучване на предлагането на ДЗР и ролинг спот валутни договори на непрофесионални клиенти беше осъществено от MT-MFSA.

⁽⁵⁾ Преди член 19, параграф 5 от Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно пазарите на финансови инструменти, за изменение на директиви 85/611/ЕИО и 93/6/ЕИО на Съвета и Директива 2000/12/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 93/22/ЕИО на Съвета (ОВ L 145, 30.4.2004 г., стр. 1). Приложение IV от Директива 2014/65/ЕС съдържа таблица на съответствието между изискванията на Директива 2004/39/ЕО и изискванията на Директива 2014/65/ЕС и Регламент (ЕС) № 600/2014.

доставчикът е стигнал до извода, че продуктът не е подходящ за клиента. По този начин се дава възможност на непрофесионални клиенти да имат достъп до продукти, например ДЗР, които по своите характеристики не следва да се предлагат на тях ⁽¹⁾.

- (42) UK-FCA е отбелязал многократни слабости, от подхода на доставчиците на ДЗР до извършването на оценката на това дали продуктът е подходящ, включително непълноти в самата оценка, незадоволителни предупреждения за рисковете за непрофесионални клиенти, които не са издържали оценката за уместност, и невъвеждане на процес за оценка на това дали клиентите, които не са издържали оценката за уместност, но въпреки това желаят да търгуват с ДЗР, следва да имат право да извършват трансакции с ДЗР ⁽²⁾. При преразглеждането на този въпрос в края на 2016 г. UK-FCA установи, че голям брой посредници не са успели да отстранят тези слабости, след като им е била предоставена обратна информация ⁽³⁾.
- (43) Освен това НКО изразиха загриженост относно спазването от страна на доставчиците на ДЗР на задълженията им да предоставят на клиентите ясна и неподвеждаща информация или да действат в най-добрия интерес на клиентите ⁽⁴⁾. НКО изразиха загриженост и относно незадоволителното провеждане на проверките за уместност ⁽⁵⁾ на практика и незадоволителните предупреждения за клиентите, когато те не издържат проверката за уместност ⁽⁶⁾. Примери за тези лоши практики са описани и поставят началото на серията „въпроси и отговори“ на ESMA във връзка с предоставянето на ДЗР и други спекулативни продукти на непрофесионални клиенти съгласно ДПФИ ⁽⁷⁾.
- (44) НКО са отбелязали също агресивни маркетингови практики, както и заблуждаващи маркетингови послания в този сектор на пазара ⁽⁸⁾. Те включват например използването на договорености за спонсорство или връзки с големи спортни отбори, които създават подвеждащо впечатление, че сложните и спекулативни продукти като ДЗР са подходящи за масовия пазар на дребно, чрез популяризиране на общото познаване на марката. Освен това те включват използване на подвеждащи твърдения, като „Сделките никога не са били толкова лесни“, „Започнете кариерата си като трейдър сега“, „Спечелете 13 000 GBP за 24 часа! Дайте старт!“ ⁽⁹⁾.

⁽¹⁾ Този риск евентуално нараства от пристрастията и прекомерната увереност, които често се наблюдават в поведенческите изследвания напоследък. Проведено наскоро проучване на валутните пазари показва, че ливъриджът е съществен показател за прекомерна увереност: Forman, John H. и Horton, Joanne, *Is Leverage Use a Better Indication for Overconfidence? Evidence from the Forex Market* („Използването на ливъридж по-добър показател за прекомерна увереност ли е? Доказателства от валутния пазар“) (30 август 2017 г.). Достъпно на уебсайта на SSRN: <https://ssrn.com/abstract=2860103>. Според проведено наскоро проучване (Li, Mingsheng and Li, Qian and Li, Yan, *The Danger of Investor Overconfidence* („Опасността в прекомерната увереност на инвеститора“) (14 ноември 2016 г.), достъпно в SSRN: <https://ssrn.com/abstract=2932961>) относно влиянието на нагласите на инвеститорите върху пазарната ефективност в периоди на сривове на пазара, прекомерната увереност на инвеститорите възпрепятства разкриването на цените, увеличава идиосинкратичните рискове и забавя реакциите на пазара, преди да се стигне до катастрофа поради пристрастната информация (Peng, Lin, Wei Xiong, 2006 г. *Investor attention, overconfidence and category learning* („Инвеститорското внимание, прекомерна увереност и категориално учене“). *Journal of Financial Economics* 80, 563-602), както и определени склонности на инвеститорите (Gervais, S., и T. Odean, 2001 г. *Learning to be Overconfident* („Научете се да бъдете свръхуверени“). *The Review of Financial Studies*, 14, 1- 27.) и високия риск от арбитраж (Benhabib, Jess, Xuewen Liu и Penfei Wang, 2016 г. *Sentiments, financial markets, and macroeconomic fluctuations* („Настроения, финансови пазари и макроикономически колебания“). *Journal of Financial Economics* 120, 420-443. По същата тема, наред с другото, вж. също: Ricciardi, Victor, глава 26: *The Psychology of Speculation in the Financial Markets* („Психологията на спекулациите на финансовите пазари“) (1 юни 2017 г.). *Financial Behavior: Players, Services, Products, and Markets* („Финансово поведение: играчи, услуги, продукти и пазари“). Н. Kent Baker, Greg Filbeck, и Victor Ricciardi, съставители, 481-498, Ню Йорк, NY: Oxford University Press, 2017 г.; N. Barberis и R. H. Thaler (2003 г.), *A Survey of Behavioral Finance* („Изследване за поведенческите финанси“), в М. Harris, G.M. Constantinides и R. Stultz, „Handbook of the Economics of Finance“ („Наръчник на икономиката на финансите“); D. Dorn и G. Huberman (2005 г.), *Talk and action: What individual investors say and what they do* („Разговор и действие: какво казват отделните инвеститори и какво правят“); С.Н. Pan и М. Statman (2010 г.) *Beyond Risk Tolerance: Regret, Overconfidence, and Other Investor Propensities* („Отвъд рисковата толерантност: съжаление, прекомерна увереност и други склонности на инвеститорите“), работен документ; А. Nosis и М. Weber (2010 г.), *How Risky do I invest: The Role of Risk Attitudes, Risk Perceptions and Overconfidence* („Колко рисково инвестирам: ролята на рисковите нагласи, възприемането на риска и прекомерната увереност“); N. Linciano (2010 г.), *How Cognitive Biases and Instability of Preferences in the Portfolio Choices of Retail Investors – Policy Implications of Behavioral Finance* („Как когнитивните нагласи и нестабилността на предпочитанията при избора на портфейла на инвеститорите на дребно – Последници за политиката на поведенческите финанси“), А. Lefevre, и М. Charman (2017 г.), „Behavioural economics and financial consumer protection“ („Поведенческа икономика и защита на потребителите в сферата на финансите“), Работни документи на ОИСП за финансите, застраховките и частните пенсии, № 42 OECD Publishing.

⁽²⁾ UK-FCA, Dear CEO Letter, „Client take-on review in firms offering contract for difference (CFD) products“ (Писмо до главните изпълнителни директори, „Проверка при приемане на клиенти в посредниците, които предлагат продукти за договори за разлики (ДЗР)“, 2 февруари 2016 г. Вж. <https://www.fca.org.uk/publication/correspondence/dear-ceo-letter-cfd.pdf>).

⁽³⁾ UK-FCA, „CFD firms fail to meet our expectations on appropriateness assessments“ („Посредниците, предлагащи ДЗР, не удовлетвориха очакванията ни във връзка с оценката на уместността“), 29 юни 2017 г. Вж. <https://www.fca.org.uk/publications/multi-firm-reviews/cfd-firms-fail-expectations-appropriateness-assessments>.

⁽⁴⁾ Напр. DE-BaFin, DK-Finanstilsynet, ES-CNMV, IE-CBI, FR-AMF, LU-CSSF, NL-AFM.

⁽⁵⁾ Напр. IE-CBI.

⁽⁶⁾ Напр. UK-FCA.

⁽⁷⁾ Въпроси и отговори във връзка с предоставянето на ДЗР и други спекулативни продукти на инвеститори на дребно съгласно ДПФИ (ESMA-35-36-794), актуализирани на 31 март 2017 г.

⁽⁸⁾ Напр. BE-FSMA, ES-CNMV, FR-AMF и IT-CONSOB.

⁽⁹⁾ Раздел 3 от въпросите и отговорите във връзка с предоставянето на ДЗР и други спекулативни продукти на инвеститори на дребно съгласно ДПФИ (ESMA-35-36-794), актуализирани на 31 март 2017 г., и един пример от UK-FCA.

- (45) В контекста на разработването на въпросите и отговорите във връзка с ДЗР, някои НКО докладваха пред ESMA, че доставчиците на ДЗР често не оповестяват по подходящ начин свързаните с тези продукти рискове ⁽¹⁾. По-специално някои НКО ⁽²⁾ са установили, че доставчиците на ДЗР не описват по подходящ начин възможността за бързи загуби, които биха могли да надвишат инвестираните средства.
- (46) Също в този контекст някои НКО изразиха загриженост и относно „обърканото“ естество на бизнес моделите на някои доставчици на ДЗР ⁽³⁾. Тъй като средната продължителност на живота на клиентската сметка може да бъде относително кратка, това може да оказва известен натиск върху доставчиците да поддържат постоянен поток от нови клиенти, което би могло да стимулира доставчиците да предприемат агресивни техники за пускане на пазара и продажби, които не са в най-добър интерес на непрофесионалните клиенти.
- (47) Обща характеристика на маркетинговите и продажбените техники, възприети от бранша на ДЗР, е предлагането на търговски (парични и непарични) облаги като бонуси за привличане и насърчаване на непрофесионалните клиенти да инвестират в ДЗР, предлагане на подаръци (напр. почивки, коли, електронни стоки), уроци за търговия или намаления (напр. на спред или на такси) ⁽⁴⁾.
- (48) Бонусите и другите търговски предимства могат да действат за отвлечение на вниманието от високорисковия характер на продукта. Обикновено те са насочени към привличане на непрофесионални клиенти и стимулиране на търговията. Непрофесионалните клиенти могат да възприемат тези промоции за главна характеристика на продукта до степен, че да не успеят да преценят правилно нивото на рисковете, свързани с него.
- (49) Освен това такива търговски облаги, предоставяни за откриване на сметки за търговия с ДЗР, често изискват от клиентите да плащат средства на доставчика и да сключват определен брой сделки за определен период от време. Като се има предвид, че според свидетелствата голяма част от непрофесионалните клиенти губят пари, когато търгуват с ДЗР, това често означава, че клиентите губят повече пари, когато търгуват с ДЗР по-често, отколкото биха губили, ако не получават оферти за бонуси.
- (50) Надзорната дейност на няколко НКО установи, че условията за промоционални оферти често са подвеждащи и че много клиентите не са запознати с условията за получаване на достъп до предлаганите облаги/бонуси. На последно място, много клиенти съобщават за трудности при изтеглянето на средства, когато се опитват да използват тези бонуси ⁽⁵⁾.
- (51) В допълнение към очертаните по-горе фактори, много НКО ⁽⁶⁾ отбелязват, че наблюдаваните в този пазарен сектор модели на разпространение съдържат известен конфликт на интереси ⁽⁷⁾. Натискът за поддържане на поток от нови клиенти увеличава възможността от настъпване на конфликти на интереси. Конфликтите на интереси възникват и могат да възникнат поради факта, че някои доставчици на ДЗР са контрагенти по сделките на клиентите, без да хеджират експозицията си, поради което интересите им са в пряк конфликт с тези на техните клиенти. За тези доставчици съществува по-голям риск и стимул да манипулират или да използват по-малко прозрачни референтни цени или да прилагат други съмнителни практики, например отменяне на печеливши сделки с фалшиви претекст. Също така съществува риск доставчиците да се опитват да се възползват от асиметричните отклонения (напр. да прехвърлят всяка загуба в резултат на отклонение върху клиента, като запазват всяка печалба, получена в резултат на отклонението). Доставчиците могат нарочно да забавят времето между котировките и изпълнението на сделките с ДЗР, за да се възползват допълнително от тази практика. НКО са установили също практики, при които доставчици на ДЗР прилагат асиметрична или непоследователна надбавка към основните спредови продукти.
- (52) Описаните по-горе практики за пускане на пазара и разпространение на ДЗР потвърждават съществуващото значително безпокойство за защитата на инвеститорите във връзка с тези ДЗР.

⁽¹⁾ Напр. ES-CNMV, UK-FCA, CY-CySEC и DE-BaFin.

⁽²⁾ По-специално UK-FCA. В Германия е прието законодателство, което да защити клиентите от загуби (DE-BaFin, Общ административен закон, публикуван на 8 май 2017 г. С него се забранява пускането на пазара, разпространението или продажбата на непрофесионални клиенти на ДЗР, които не изключват задължения за допълнителни плащания).

⁽³⁾ ES-CNMV например установи, че предвид получаваните отрицателни резултати клиентите обикновено търгуват за кратки периоди.

⁽⁴⁾ В раздел 6 от въпросите и отговорите във връзка с предоставянето на ДЗР и други спекулативни продукти на инвеститори на дребно съгласно ДПФИ (ESMA-35-36-794), актуализирани на 31 март 2017 г., е посочено, че е малко вероятно посредник, предлагащ бонус, който има за цел да стимулира непрофесионални клиенти да търгуват със сложни спекулативни продукти като ДЗР и ролинг спот валутни договори, да може да докаже, че действа честно, справедливо и професионално и в най-добрия интерес на своите непрофесионални клиенти.

⁽⁵⁾ Напр. FR-AMF, UK-FCA и ES-CNMV.

⁽⁶⁾ Напр. CZ-CNB, FR-AMF, HU-MNB, LU-CSSF и UK-FCA.

⁽⁷⁾ Някои от тези конфликти на интереси са разгледани по-подробно в раздел 2 от въпросите и отговорите във връзка с предоставянето на ДЗР и други спекулативни продукти на инвеститори на дребно съгласно ДПФИ (ESMA 35-36-794), актуализирани на 31 март 2017 г.

3. ПРИЛОЖИМИТЕ ДЕЙСТВАЩИ РЕГУЛАТОРНИ ИЗИСКВАНИЯ СЪГЛАСНО ПРАВОТО НА СЪЮЗА НЕ СА НАСОЧЕНИ В ДОСТАТЪЧНА СТЕПЕН СПРЯМО УСТАНОВЕНОТО ЗНАЧИТЕЛНО БЕЗОПКОЙСТВО ЗА ЗАЩИТАТА НА ИНВЕСТИТОРИТЕ (ЧЛЕН 40, ПАРАГРАФ 2, БУКВА б) ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 600/2014)

- (53) Както е определено в член 40, параграф 2, буква б) от Регламент (ЕС) № 600/2014, ESMA обсъди дали действащите регулаторни изисквания в Съюза, които са приложими към съответния финансов инструмент или дейност, въздействат в достатъчна степен на заплахата. Приложимите действащи регулаторни изисквания са установени в Директива 2014/65/ЕС, Регламент (ЕС) № 600/2014 и Регламент (ЕС) № 1286/2014 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾. По-специално те обхващат: i) изискването да се предоставя на клиентите подходяща информация съгласно член 24, параграфи 3 и 4 от Директива 2014/65/ЕС ⁽²⁾; ii) изискванията за подходящи и уместни услуги съгласно член 25, параграфи 2 и 3 от Директива 2014/65/ЕС ⁽³⁾; iii) изискванията за изпълнение на нарежданията при най-благоприятни условия съгласно член 27 от Директива 2014/65/ЕС ⁽⁴⁾; iv) изискванията за управление на продуктите съгласно член 16, параграф 3 и член 24, параграф 2 от Директива 2014/65/ЕС; и v) изискванията за оповестяване в членове 5—14 от Регламент (ЕС) № 1286/2014.
- (54) Някои от доставчиците, брокерите и търговските организации изрично посочиха в коментарите си в отговор на поканата, че ESMA трябва да обсъди въздействието на новото законодателство, преди да приложи мерки за намеса в търговията с финансовите продукти, и особено неотдавнашното въвеждане на ДПФИ II (по-специално правилата за управление на продуктите) и ПИПДОЗИП.
- (55) Следва да се отбележи, че обхватът и съдържанието на няколко приложими регулаторни изисквания съгласно Директива 2014/65/ЕС и Регламент (ЕС) № 600/2014 са подобни на съществуващите съгласно Директива 2004/39/ЕО ⁽⁵⁾. Докато приемането на Директива 2014/65/ЕС и на Регламент (ЕС) № 600/2014 имаше за цел да подобри няколко важни аспекта на инвестиционните услуги и дейностите за засилване на защитата на инвеститорите (вкл. чрез правомощия за намеса за продукти), подобренията в съответните разпоредби не са насочени към особените опасения, описани в настоящото решение. От гледна точка на рисковете и вредите за инвеститорите, разгледани в основанията на настоящото решение, няколко разпоредби останаха в значителна степен непроменени.
- (56) Изискванията за предоставяне на подходяща информация на клиентите са допълнително подробно описани в Директива 2014/65/ЕС, със значително подобрение в областта на оповестяването на разходите и таксите, при което инвестиционните посредници трябва да предоставят на клиентите обобщена информация за всички разходи и такси във връзка с инвестиционните услуги и финансовите инструменти. Същевременно само правила, основаващи се на оповестяване, включително подобрената информация за разходите, очевидно не са достатъчни за справяне с комплексния риск, произтичащ от пускането на пазара, разпространението или продажбата на ДЗР на непрофесионални клиенти.
- (57) По-специално в член 24, параграф 3 от Директива 2014/65/ЕС е въведени изискване, наред с другото, инвестиционните посредници да гарантират, че всяка информация, включително маркетинговите съобщения, насочени към клиенти или потенциални клиенти, е достоверна, ясна и не е подвеждаща. Освен това в член 24, параграф 4 от Директива 2014/65/ЕС е въведено изискване към инвестиционните посредници да предоставят своевременно подходяща информация на клиентите и потенциалните клиенти по отношение на посредника и неговите услуги, финансовите инструменти и предлаганите стратегии, местата за изпълнение и всички разходи и свързани такси, включително насоки и предупреждения за рисковете, свързани с инвестирането в тези финансови инструменти и дали финансовият инструмент е предназначен за непрофесионални или за професионални клиенти.
- (58) ESMA също така отчете приложимостта на правилата за оповестяване съгласно Регламент (ЕС) № 1286/2014. В Регламент (ЕС) № 1286/2014 се определят единни правила за формата и съдържанието на основния информационен документ, който трябва да бъде предоставен от създателите на пакети с инвестиционни продукти на дребно и основаващи се на застраховане инвестиционни продукти (ПИПДОЗИП) на инвеститорите на дребно, за да им помогне да разберат и сравнят основните характеристики и рискове на ПИПДОЗИП. По-специално член 5 от

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1286/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 26 ноември 2014 г. относно основните информационни документи за пакети с инвестиционни продукти на дребно и основаващи се на застраховане инвестиционни продукти (ПИПДОЗИП) (ОВ L 352, 9.12.2014 г., стр. 1).

⁽²⁾ Преди член 19, параграфи 2 и 3 от Директива 2004/39/ЕО.

⁽³⁾ Преди член 19, параграфи 4 и 5 от Директива 2004/39/ЕО.

⁽⁴⁾ Преди член 21 от Директива 2004/39/ЕО.

⁽⁵⁾ В Приложение IV към Директива 2014/65/ЕС е предоставена таблица на съответствието между изискванията на Директива 2004/39/ЕО и изискванията на Директива 2014/65/ЕС и Регламент (ЕС) № 600/2014.

Регламент (ЕС) № 1286/2014, както е приложен от Делегиран регламент (ЕС) 2017/653 на Комисията ⁽¹⁾, въвежда, наред с другото, методология за представяне на обобщаващия показател за риска и придружаващите го обяснения, включително дали инвеститорът може да изгуби целия инвестиран капитал или да поеме допълнителни финансови ангажменти или задължения. Пре все това този тип оповестяване не привлича в достатъчна степен вниманието на инвеститорите към последиците от инвестирането, по-специално в ДЗР. Например коефициентът на ефективност се отнася единствено до отделен продукт с ДЗР и не информира клиента за общия процент на сметките на непрофесионални клиенти, които губят пари при търговия с ДЗР. Освен това обобщаващият показател за риска не съдържа пряка информация относно ефективността на продукта в миналото и е възможно такава информация да не бъде предоставена в придружаващите обяснения, тъй като съзателят на ПИПДОЗИП има определена свобода на преценка относно степента, в която трябва да бъдат включени определени разяснения.

- (59) ESMA обсъди дали тези изисквания биха могли да отстранят някои или всички опасения във връзка с пускането на пазара, разпространението или продажбата на ДЗР на непрофесионални клиенти или поне да премахнат необходимостта от въвеждане на предупрежденията за рисковете с настоящото решение. Същевременно тези изисквания не гарантират, че на непрофесионалните клиенти в Съюза се предоставя еднаква и ефективна информация за рисковете, свързани с търговията с ДЗР. По-специално указанията и предупрежденията, посочени в член 24, параграф 4 от Директива 2014/65/ЕС, изглежда не отстраняват тези опасения предвид различията в информацията, която може да бъде предоставена на клиентите и която може да не привлече достатъчно вниманието на клиентите към конкретните последици, произтичащи от търговията с ДЗР. Предупрежденията за рисковете, въведени с настоящото решение, ще предоставят на непрофесионалните клиенти важна информация, особено за процента на сметките на непрофесионални клиенти, които губят пари при търговия с ДЗР, за всеки отделен посредник. Освен това решението ще хармонизира практиките в трансграничния бизнес, като по този начин ще осигури еднакво равнище на информираност на инвеститорите в целия Съюз.
- (60) Изискванията за пригодност бяха подсилени в Директива 2014/65/ЕС, в която се поставя изискване за предоставяне на клиента на доклад за пригодността и усъвършенстване на оценката за пригодност. По-специално в член 25, параграф 2 от Директива 2014/65/ЕС се въвежда изискване доставчиците на ДЗР да получат необходимата информация относно знанията и опита на клиента или потенциалния клиент в инвестиционната област, съответстващи, наред с другото, на конкретния тип продукт, финансовото състояние на това лице, включително способността му да понася загуби, и инвестиционните му цели, включително допустимото за него равнище на риск, така че доставчикът на бинарни опции да може да препоръча на клиента или потенциалния клиент финансови продукти, които са подходящи за него и съответстват на допустимото за него равнище на риск и на способността му да понася загуби. Същевременно изискванията за пригодност са приложими само за предоставянето на инвестиционни съвети и за управление на портфейли и следователно обикновено не се отнасят за търговията с ДЗР, която се извършва предимно чрез електронни платформи, без да се предоставя инвестиционен съвет или управление на портфейл.
- (61) Освен това целите на оценката на пригодността (преценка за продуктите според познанията и опита на клиентите, финансовото им състояние и инвестиционните им цели) остават в значителна степен непроменени спрямо режима в Директива 2004/39/ЕО и както е видно от настоящото решение, са недостатъчни, за да се избегнат установените вреди за инвеститора.
- (62) Подобен е случаят, при който изискванията за уместност бяха завишени в Директива 2014/65/ЕС главно чрез ограничаване на списъка на некомплексни продукти и по този начин беше ограничен обхватът на продуктите само за услуги по нареждане. С член 25, параграф 3 от Директива 2014/65/ЕС се въвежда изискването доставчиците на ДЗР да искат от своите клиенти или потенциални клиенти да предоставят информация за знанията и опита си в инвестиционната област, съответстващи, наред с другото, на конкретния тип продукт, който се предлага или търси, така че доставчикът да може да прецени дали този продукт е подходящ за клиента или потенциалния клиент. Ако доставчикът счита, че продуктът е неподходящ за клиента или потенциалния клиент, той предупреждава клиента. ДЗР се определят като сложни финансови продукти и следователно подлежат на проверката за уместност съгласно член 25, параграф 3 от Директива 2014/65/ЕС.

⁽¹⁾ Делегиран регламент (ЕС) 2017/653 на Комисията от 8 март 2017 г. за допълване на Регламент (ЕС) № 1286/2014 на Европейския парламент и на Съвета относно основните информационни документи за пакети с инвестиционни продукти на дребно и основаващи се на застраховане инвестиционни продукти (ПИПДОЗИП) чрез определяне на регулаторните технически стандарти за представянето, съдържанието, преразглеждането и изменението на основните информационни документи, както и за условията за изпълнение на изискването за предоставяне на тези документи (ОВ L 100, 12.4.2017 г., стр. 1).

- (63) Това вече е налице като изискване по смисъла на Директива 2004/39/ЕО, която предвижда по същество същата проверка за уместност като предвидената в Директива 2014/65/ЕС. Както е видно от настоящото решение и от опита от надзора на националните компетентни органи ⁽¹⁾, проверката за уместност не е достатъчна, за да се преодолеят опасенията за защитата на инвеститорите, описани в настоящото решение.
- (64) Поради това е малко вероятно проверките дали продуктите са подходящи и годни съгласно съществуващите нормативни изисквания да помогнат на непрофесионалните клиенти да търгуват с ДЗР по начин, който да гарантира, че е преодоляна значителната загриженост за защитата на инвеститорите.
- (65) По отношение на изпълнението на нареждания при най-благоприятните условия за клиента повечето от правилата за това вече са установени с Директива 2004/39/ЕО. Те бяха подсилени в Директива 2014/65/ЕС. По-специално в член 27 от Директива 2014/65/ЕС е предвидено инвестиционните посредници, когато изпълняват нареждания, да предприемат „всички достатъчни стъпки“ (а не „всички разумни стъпки“, както беше преди) за постигането на възможно най-добрия резултат за клиентите. Освен това участниците на пазара трябва да публикуват допълнителна информация, и по-специално от инвестиционните посредници се изисква да оповестяват водещите пет места за изпълнение на нареждания на клиенти и качеството на изпълнение, когато изпълняват тези поръчки.
- (66) ESMA обсъди дали преразгледаните правила за изпълнение на нарежданията при най-благоприятните условия за клиента биха могли да решат поне някои от проблемите във връзка с пристесението относно пускането на пазара, разпространението или продажбата на ДЗР на непрофесионални клиенти. Повишената прозрачност за изпълнението на нарежданията помага на клиентите да разберат по-добре и да оценят качеството на практиките на посредника и по този начин да оценят по-добре качеството на предоставената им цялостна услуга. Освен това подобрената информация за начина, по който посредниците изпълняват нарежданията на клиентите помага на клиентите да следят дали посредникът предприема всички необходими стъпки, за да постигне възможно най-добрите резултати за тях. Изискванията във връзка с изпълнението на нареждания при най-благоприятните условия за клиента укрепват също стандарта за изпълнението на нареждания при такива условия по отношение на извънборсовите продукти, като изискват от посредниците да проверяват справедливостта на предложената на клиента цена при изпълнение на нареждания или вземане на решения за търговия с извънборсови продукти, включително продукти по поръчка. Изискванията в Директива 2014/65/ЕС предполагат събирането на пазарни данни, които да се използват при определяне на цената на тези продукти и по възможност сравняване със сходни или сравними продукти. Въпреки това правилата за изпълнението на нареждания при най-благоприятните условия за клиента сами по себе си не са решение нито за рисковете, свързани с характеристиките на продукта, освен за изпълнението, нито за рисковете, свързани с широкото предлагане на пазара, разпространението или продажбата на тези продукти на непрофесионални клиенти.
- (67) По отношение на тези по същество сходни действащи нормативни изисквания ESMA многократно е изтъквал описаните по-горе рискове в предупреждения към инвеститорите, въпроси и отговори ⁽²⁾ и в становището си относно „Практики съгласно ДПФИ за посредници, продаващи сложни продукти“. Освен това ESMA работи в областта на сближаването на надзорните практики, наред с другото и в рамките на съвместната група за ДЗР. Въпреки широкото използване от страна на ESMA на необвързващи инструменти за осигуряване на последователно и ефективно прилагане на приложимите действащи нормативни изисквания, продължават опасенията за защитата на инвеститорите. Това показва, че поради причините, разгледани в този раздел, тези изисквания не предлагат решение във връзка с установените опасения.
- (68) ESMA разглежда потенциалното въздействие на правилата за управление на продукта, определени в член 16, параграф 3 и член 24, параграф 2 от Директива 2014/65/ЕС. Същите въвеждат изискване към доставчиците, които създават финансови инструменти (вкл. ДЗР) за продажба на клиенти да гарантират, че продуктите са предназначени за нуждите на определен целеви пазар от крайни клиенти в рамките на съответната категория клиенти; че стратегията за разпространение на продуктите е в съответствие с определения целеви пазар; и че доставчиците предприемат разумни мерки, за да гарантират, че финансовите инструменти се разпространяват на определения целеви пазар и периодично преразглеждат определения целеви пазар и характеристиките на продукта. Доставчиците на ДЗР трябва да са наясно с финансовите инструменти, които предлагат или препоръчват, да правят оценка на съвместимостта на финансовите инструменти с потребностите на клиентите, на които предоставят инвестиционни услуги, като същевременно вземат под внимание определения целеви пазар от крайни клиенти и гарантират, че финансовите инструменти се предлагат или се препоръчват само когато това е в интерес на клиента. Освен това доставчици на ДЗР, които разпространяват финансов инструмент, който не е създаден от тях, следва да разполагат с подходящи процедури за получаване и разбиране на съответната информация във връзка с процеса на

⁽¹⁾ Например IE-CBI изрази загриженост по отношение на критериите, използвани за оценка на знанията и опита за целите на оценката след извършената проверка на тази тема (<https://www.centralbank.ie/news/article/inspection-finds-75-percent-of-cfd-clients-lost-money>). Освен това достоверни данни, събрани от UK-FCA за първото тримесечие на 2017 г. от доставчици на ДЗР, показват, че при някои от най-големите доставчици на ДЗР на непрофесионални клиенти в Обединеното кралство (представляващи приблизително 70 % от съответния пазар в Обединеното кралство) приблизително 50 % от клиентите не са издържали проверката за уместност, но са продължили да търгуват след получаване на предупреждение за повишен риск. Освен това UK-FCA отбеляза многократни пропуски от страна на доставчиците по отношение на адекватността на техните оценки за уместност и свързаните с тях политики и процедури (вж. по-горе).

⁽²⁾ Въпроси и отговори във връзка с предоставянето на ДЗР и други спекулативни продукти на инвеститори на дребно съгласно ДПФИ (ESMA35-36-794), актуализирани на 31 март 2017 г.

одобрение на продукта, включително определения целеви пазар и характеристиките на продукта. Доставчиците на ДЗР, които разпространяват финансови инструменти, създадени от доставчици, които не са адресати на изискванията за управление на продукта, посочени в Директива 2014/65/ЕС, или създадени от доставчици от трета държава, следва също да имат подходящи способности за получаване на достатъчна информация относно финансовите инструменти.

- (69) ESMA отбеляза, че изискванията за управление на продукта са въведени за пръв път в правото на Съюза с Директива 2014/65/ЕС. На 2 юни 2017 г. ESMA публикува „Насоки относно изискванията за управление на продукта съгласно ДПФИ II“⁽¹⁾, в които се предоставят насоки за създателите и разработващите оценката на целевия пазар.
- (70) Въпреки че тези изисквания биха могли да ограничат типа клиенти (целевия пазар), за които ДЗР биха били подходящи и сред които те би следвало да бъдат разпространявани, те не разглеждат основните рискове, описани в настоящото решение и свързани с характеристиките на продукта (напр. висок ливъридж) или свързаните с тях практики (напр. допускане на задължения за допълнителни плащания или предлагане на бонуси). Също така те не ограничават конкретно разпространението на продукти с посочените по-горе характеристики на масовия пазар. Вместо това понесените от клиентите вреди показват, че пускането на пазара, разпространението или продажбата на ДЗР не са подходящи за масовия пазар на дребно, освен ако не са придружени от определени ограничения, които не са описани подробно в изискванията за управление на продуктите. Респондентите в поканата за представяне на коментари откровено заявят, че изискванията за управление на продуктите са важни аспекти при определянето на целевия пазар и приваждането на стратегията за разпространение в съответствие с този целеви пазар, но от друга страна, поканата за представяне на коментари ясно показва, че според някои доставчици ДЗР с високи прагове за използване на ливъридж (напр. 100:1)⁽²⁾ са подходящ продукт за непрофесионални клиенти, дори когато са приложими изискванията за управление на продуктите (те стигат до заключението, че целевият пазар на ДЗР с такъв ливъридж е масовият пазар). Редица посредници продължават да предлагат ДЗР с такъв висок ливъридж на масовия пазар, дори след като са въведени Директива 2014/65/ЕС и изискванията за управление на продуктите (като оценяват единствено уместността). ESMA и НКО не са съгласни с такъв подход. Това показва, че изискванията за управление на продуктите все още дават известна свобода на преценка на отделните доставчици при идентифицирането на характеристиките на продуктите, които възнамеряват да предлагат на клиентите си. Следователно все още липсва общо минимално равнище на защита на инвеститорите в Съюза.
- (71) Въпреки съществуването на тези регулаторни изисквания, данните показват, че непрофесионалните клиенти продължават и ще продължават да губят пари при търговия с ДЗР. Следователно мярката е необходима за преодоляване на заплахата.

4. КОМПЕТЕНТНИТЕ ОРГАНИ НЕ СА ПРЕДПРИЕЛИ ДЕЙСТВИЯ ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА ЗАПЛАХАТА ИЛИ ПРЕДПРИЕТИТЕ ДЕЙСТВИЯ НЕ СА АДЕКВАТНИ ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕТО ѝ (ЧЛЕН 40, ПАРАГРАФ 2, БУКВА в) ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 600/2014)

- (72) Едно от условията ESMA да приеме ограничението в настоящото решение е, че компетентният орган или компетентните органи не са предприели действия за преодоляване на заплахата или предприетите действия не са адекватни за преодоляването ѝ.
- (73) Опасенията относно защитата на инвеститорите, описани в настоящото решение, подтикнаха някои НКО да проведат консултации или да предприемат действия на национално равнище, насочени към ограничаване на пускането на пазара, разпространението или продажбата ДЗР на непрофесионални клиенти:
- i) От август 2016 г. Органът за финансови услуги и пазари (BE-FSMA), НКО в Белгия, е въвел забрана за извършването на определени сделки за извънборсови деривати (вкл. ДЗР) за непрофесионални клиенти. Освен това FSMA е забранил някои агресивни или неуместни техники за разпространение, като нежелани обаждания чрез външни телефонни центрове, неуместни форми на възнаграждение и фиктивни подаръци или бонуси⁽³⁾;
 - ii) От ноември 2016 г. CY-CySEC изисква от доставчиците на ДЗИ да разработят политика за ливъриджа и да прилагат праг за използването на ливъридж, ненадвишаващ 50:1 за непрофесионални клиенти, освен ако клиент с подходящи знания и опит поиска по-високо ниво на ливъридж⁽⁴⁾. CY-CySEC изисква също от доставчиците да имат защита при отрицателен баланс за всяка сметка за ДЗР. Освен това от средата на март 2017 г. съществува забрана за промоции на бонуси⁽⁵⁾;

⁽¹⁾ Насоки на ESMA относно изискванията за управление на продукта съгласно ДПФИ II от 2 юни 2017 г. (ESMA35-43-620).

⁽²⁾ Напр. London Capital Group Ltd, Dom Maklerski TMS Brokers S.A., GKFX Financial Services Limited, AxiCorp Financial Services Pty Ltd, Swissquote и някои поверителни отговори изрично посочват ливъридж от 100:1.

⁽³⁾ Наредба на BE-FSMA, уреждаща разпространението на определени дериватни финансови инструменти за клиенти.

⁽⁴⁾ Циркулярно писмо № C168 на CY-CySEC от 30 ноември 2016 г.

⁽⁵⁾ Циркулярно писмо № C168 на CY-CySEC от 30 ноември 2016 г.

- iii) От декември 2016 г. във Франция законодателството предвижда забрана на маркетинговите съобщения от доставчиците на инвестиционни услуги за физически лица относно ДЗР, при които не се ограничава загубата на клиента за всяка позиция ⁽¹⁾;
- iv) От юли 2015 г. PL-KNF изисква от доставчиците на ДЗР да въведат прагове за използване на ливъридж при ДЗР за непрофесионални клиенти, не по-високи от 100:1 ⁽²⁾. През юли 2017 г. Министерството на финансите на Полша публикува проект за изменение на Закона за търговията с финансови инструменти с цел да се определи максимален ливъридж от 25:1 за всички класове активи и финансови инструменти, търгувани от непрофесионални клиенти без сетълмент от ЦК ⁽³⁾. След обширна обществена консултация, проведена между юли и ноември 2017 г., на 13 декември 2017 г. Министерството на финансите на Полша обяви актуализация на проекта и обществена консултация от 13 до 22 декември 2017 г. Новият проект ще въведе два различни максимални прага за използване на ливъридж: 100:1 за опитни непрофесионални клиенти (клиенти, които са сключили най-малко 40 сделки през 24-месечния период преди сключването на нова сделка, за която се определя лимит на ливъридж) и 50:1 за непрофесионални клиенти без опит ⁽⁴⁾;
- v) От октомври 2017 г. Органът за финансово поведение на Малта (MT-MFSA), НКО в Малта, въведе онлайн валутна политика, която изисква от доставчиците на ДЗР, ролинг спот валутни договори и други комплексни спекулативни продукти, да въведат следните прагове за използване на ливъридж: 50:1 за непрофесионални клиенти и 100:1 за непрофесионални клиенти, които са избрали да бъдат третирани като професионални клиенти ⁽⁵⁾;
- vi) През май 2017 г. Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht (Федерална служба за надзор на финансовите услуги) (DE-BaFin), НКО в Германия, забрани пускането на пазара, разпространението или продажбата на непрофесионални клиенти на ДЗР, които не изключват задължения за допълнителни плащания ⁽⁶⁾;
- vii) През март 2017 г. ES-CNMV изиска от субектите, които предлагат на непрофесионални клиенти, установени в Испания, ДЗР или продукти форекс с над десетократен ливъридж или бинарни опции, изрично да информират тези клиенти, че ES-CNMV счита, че поради сложността и нивото на риска на тези продукти тяхното придобиване не е подходящо за непрофесионални клиенти. От тези субекти се изисква също да гарантират, че клиентите са информирани за разходите, които ще трябва да поемат, ако решат да закрийт позицията си при закупуването на такива продукти, а що се отнася до ДЗР и продукти форекс, че са предупредени, че поради ливъридж загубите могат да бъдат по-големи от първоначално платената сума за закупуване на съответния продукт. Освен това те трябва да получат от клиента собственоръчно или записано устно изявление, което им позволява да докажат, че клиентът е информиран, че продуктът, който ще придобие, е особено сложен и че ES-CNMV счита, че не е подходящ за непрофесионални клиенти. Освен това рекламните материали, използвани от поднадзорните на ES-CNMV субекти за популяризиране на тези продукти, трябва да съдържат предупреждение относно трудността на разбирането на продуктите и факта, че ES-CNMV счита, че тези продукти не са подходящи за непрофесионални клиенти поради тяхната сложност и нивото на риска, който носят. ES-CNMV поиска също от CY-CySEC и UK-FCA да информират доставчиците на ДЗР за тези изисквания, като насърчат тези от тях, които предоставят услуги в Испания, да отправят същото предупреждение ⁽⁷⁾;
- viii) На 6 март 2017 г. IE-CBI публикува консултативен документ, с който поиска мнения по два основни варианта: i) забрана на продажбата или разпространението на ДЗР на непрофесионални клиенти или ii) въвеждане на засилени мерки за защита на инвеститорите, включително ограничаване на ливъриджа и изискване непрофесионалните клиенти да не могат да изгубят повече от сумата, която са внесли за всяка отделна позиция ⁽⁸⁾;

⁽¹⁾ Член 72 от Закон № 2016-1691 от 9 декември 2016 г. относно прозрачността, борбата срещу корупцията и модернизацията на стопанския живот.

⁽²⁾ Достъпно на: <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20150000073>

⁽³⁾ Достъпно на: <http://legislacja.gov.pl/docs//2/12300403/12445426/12445427/dokument298571.pdf>

⁽⁴⁾ Достъпно на: <https://legislacja.rcl.gov.pl/docs//2/12300403/12445438/12445439/dokument321489.pdf>.

⁽⁵⁾ MT-MFSA: Изисквания за инвестиционни посредници от категория 3, които разпространяват или възнамеряват да разпространяват ДЗР и/или ролинг спот валутни договори при режима на ДПФИ, 3 април 2017 г.; достъпни на: https://www.mfsa.com.mt/pages/readfile.aspx?f=/files/Announcements/Consultation/2017/20170403_Revised%20online%20forex%20policy_clean.pdf

⁽⁶⁾ Общият административен закон на DE-BaFin е публикуван на 8 май 2017 г. и доставчиците на ДЗР трябваше да въведат съответните мерки до 10 август 2017 г. Законът е достъпен на: https://www.bafin.de/SharedDocs/Veroeffentlichungen/DE/Aufsichtsrecht/Verfuegung/vf_170508_allgvgf_cfd_wa.html;jsessionid=BEF7FF8ADA6FF31D076D4DE32FBF8025.2_cid290?nn=7846960.

⁽⁷⁾ Предвидените мерки бяха обявени в съобщението на ES-CNMV относно мерките относно пускането на пазара на ДЗР и други спекулативни продукти за инвеститори на дребно от 21 март 2017 г.

⁽⁸⁾ Консултативен документ 107 относно защитата на инвеститорите на дребно във връзка с разпространението на ДЗР.

- ix) На 10 май 2017 г. Ελληνική Επιτροπή Κεφαλαίων (Гръцка комисия за капиталовия пазар) (EL-НСМС), НКО в Гърция, издаде циркулярно писмо за извънборсовото предоставяне на инвестиционни услуги с деривативни финансови инструменти (вкл. форекс, ДЗР и бинарни опции) чрез платформи за електронна търговия ⁽¹⁾; и
- x) През февруари 2018 г. PT-CMVM издаде циркулярно писмо, в което се посочва, че инвестиционните посредници следва да се въздържат от предоставяне на услуги за търговия във връзка с деривати, които са свързани с криптовалута, ако не са в състояние да осигурят спазване на всички информационни задължения към клиентите относно характеристиките на продуктите.
- (74) Освен това Finanstilsynet (NO-Finanstilsynet), НКО в Норвегия, публикува на 26 февруари 2018 г. консултативен документ, в който предлага, наред с другото, мерки във връзка с ДЗР, които са подобни на предложените от ESMA в поканата за представяне на коментари. Периодът за консултации е от 26 февруари 2018 г. до 26 март 2018 г. ⁽²⁾.
- (75) Други НКО са отправяли предупреждения до непрофесионалните клиенти във връзка с ДЗР. По-специално:
- През декември 2016 г. AT-FMA публикува предупреждение във връзка с рисковете, свързани с ДЗР, ролинг спот валутни договори (rolling spot forex) и бинарни опции;
 - През февруари 2017 г. IT-CONSOB публикува специално съобщение, с което предупреждава италианските непрофесионални клиенти за рисковете, свързани с ДЗР ⁽³⁾; и
 - През ноември 2017 г. UK-FCA публикува предупреждение за рисковете, свързани с ДЗР в криптовалута ⁽⁴⁾.
- (76) Освен това NO-Finanstilsynet отмени разрешението на доставчик на ДЗР след проверка на място.
- (77) Както е видно от горепосоченото, в 13 от 28-те държави членки НКО са предприели или обсъдили действия за преодоляване на опасенията, свързани със защитата на инвеститорите и произтичащи от пускането на пазара, разпространението или продажбата на ДЗР на непрофесионални клиенти. Тези мерки се различават значително и включват, наред с другото, забрана на пускането на пазара на ДЗР за непрофесионални клиенти, въвеждане на определени прагове за използване на ливъридж, ограничения за пускането на пазара и изискване да се осигури защита при отрицателен баланс. Въпреки че тези мерки имат известен ефект, значителните опасения, свързани със защитата на инвеститорите, не са отстранени.
- (78) Например във Франция, където е въведена една от най-строгите мерки в Съюза, FR-AMF потвърждава, че продължава да има опасения във връзка с характеристиките на тези продукти и продължавашото им предлагане на непрофесионални клиенти. Например, въпреки че FR-AMF е отбелязал намаляване на броя на оплакванията през 2017 г., все още е налице значителен брой (33 %) ⁽⁵⁾ оплаквания във връзка с тези продукти спрямо общия брой оплаквания, получавани във връзка с други инвестиционни продукти и услуги. В Полша приемането на мерките през юли 2015 г. не е било достатъчно за преодоляване на опасенията, свързани със защитата на инвеститорите. Както е посочено по-горе, проучването, проведено от PL-KNF през първото тримесечие на 2018 г., показва, че 79,69 % от клиентите са изгубили пари през 2017 г., а средната загуба на клиент е нараснала.
- (79) От друга страна, в Белгия BE-FSMA е удовлетворен от резултата от действията си; BE-FSMA въведе забрана на пускането на пазара на ДЗР за непрофесионални клиенти и следователно тези продукти не могат да бъдат законно предлагани на непрофесионални клиенти в Белгия.
- (80) ESMA няма доказателства, че на настоящия етап е необходима забрана, а не ограничаване на пускането на пазара, разпространението или продажбата на ДЗР на непрофесионални клиенти на равнището на Съюза. Същевременно, като се има предвид, че отделните ограничения, приложени в предприятиите до момента национални мерки, които съдържат само някои от елементите, включени в настоящата мярка (напр. конкретни прагове за използването на ливъридж или ограничения за пускане на пазара), се оказаха недостатъчни за разрешаване на установените опасения във връзка със защитата на инвеститорите, ESMA счита, че е необходимо да се наложат всички изисквания в настоящото решение като пакет, за да се постигне минимално ниво на защита на непрофесионалните клиенти в Съюза.

⁽¹⁾ НСМС циркулярно писмо № 56/10.5.2017 г.

⁽²⁾ Достъпно на: <https://www.finanstilsynet.no/contentassets/455795d40fe4445f88a3b71b35079c94/horingsnotat—produktintervensjon.pdf>

⁽³⁾ Съобщението на CONSOB е публикувано на 13 февруари 2017 г. в бюлетина на CONSOB, достъпно на: (версия на италиански език) <http://www.consob.it/web/area-pubblica/avvisi-ai-risparmiatori/documenti/tutela/cns/2017/ct20170207.html>; (версия на английски език) http://www.consob.it/web/consob-and-its-activities/newsletter/documenti/english/en_newsletter/2017/year_23_n-05_13_february_2017.html#news2.

⁽⁴⁾ Достъпно на: <https://www.fca.org.uk/news/news-stories/consumer-warning-about-risks-investing-cryptocurrency-cfds>

⁽⁵⁾ 33 % от всички оплаквания, получени от AMF през 2017 г., са свързани с ДЗР и бинарни опции.

- (81) Освен това ДЗР най-често се пускат на пазара, разпространяват или продават чрез сметки за онлайн търговия. Следователно националната забрана или ограничаване не са достатъчни, за да защитят непрофесионалните клиенти в държави членки, различни от държавата членка, в която е взета мярката, когато доставчиците на ДЗР търгуват в тези други държави членки. Както е видно от данните, събрани от UK-FCA и CY-CySEC⁽¹⁾, доставчиците на ДЗР успяват да достигнат до нови клиенти в Съюза лесно и бързо, като осъществяват дейност онлайн. Като допълнителен пример, потвърждаващ европейското измерение на дейността в тази област, IT-CONSOB докладва пред ESMA, че всички оплаквания, получени от IT-CONSOB във връзка с ДЗР и бинарни опции за периода от септември 2017 г. до февруари 2018 г., са били изцяло свързани с доставчици на ДЗР, осъществяващи дейност в Италия от пет различни държави членки по силата на свободата на предоставяне на инвестиционни услуги или дейности или правото на установяване на клон в други държави членки⁽²⁾.
- (82) Предвид горепосоченото, за да бъдат мерките на национално равнище ефективни за непрофесионалните клиенти в целия Съюз, би било необходимо НКО във всички държави членки да предприемат действия, насочени към въвеждане в рамките на кратък период от време на общо минимално ниво на защита на инвеститорите, както е определено в настоящото решение. Тъй като това не е извършено и поради неотложната необходимост да се преодолеят установените проблеми относно защитата на инвеститорите, ESMA счита, че е необходимо да упражни своите правомощия за временна намеса в търговията с финансови продукти. Настоящата фрагментирана рамка не предоставя на непрофесионалните клиенти защита в целия Съюз или защитата е в различна степен, когато инвестират в едни и същи сложни продукти, понякога от едни и същи доставчици.
- (83) На последно място, прилагането на надзорните правомощия на НКО съгласно член 69 от Директива 2014/65/ЕС, например в съответствие с параграф 2, буква е) (временна забрана за извършване на професионална дейност) и буква у) (спиране на пускането или продажбата, поради липсата на съответствие с изискванията спрямо процеса на одобрение на продукта), също не би гарантирало преодоляването на значителното безпокойство за защитата на инвеститорите. Мярката за намеса в търговията с финансови продукти се прилага за даден продукт или за дейност, свързана с този продукт, и следователно се прилага и за всички инвестиционни посредници, предоставящи този продукт или извършващи тази дейност, а не поради конкретно неспазване от страна на отделен инвестиционен посредник. С преодоляването на рисковете, произтичащи от предлагането на ДЗР на непрофесионални клиенти, на равнището на Съюза мярката за намеса е по-ефективна от опитите на НКО да предприемат действия срещу всеки посредник поотделно. Както беше отбелязано по-горе, доказателствата показват, че този проблем засяга целия пазар, тъй като не се ограничава до специфичните особености на конкретни доставчици и основните рискове са присъщи на продукта и на бизнес модела на доставчиците. В този смисъл разнообразните индивидуални надзорни действия не са непосредствена гаранция, че ще бъдат предотвратени по-нататъшните вреди за непрофесионалните клиенти и не осигуряват адекватна алтернатива на прилагането на правомощията на ESMA за намеса. Трансграничният характер на разпространението на ДЗР, фактът, че те засягат повече от една държава членка, нарастването на разпространението на ДЗР в нови юрисдикции и растящият брой различни национални мерки за преодоляване на подобни опасения за защитата на инвеститорите (което от своя страна може да повиши риска от регулаторен арбитраж) водят до заключението, че са необходими общи за Съюза мерки, за да се гарантира общо ниво на защита в целия Съюз.

5. МЯРКАТА НА ESMA ЦЕЛИ ПРЕОДОЛЯВАНЕТО НА УСТАНОВЕНОТО ЗНАЧИТЕЛНО БЕЗПОКОЙСТВО, СВЪРЗАНО СЪС ЗАЩИТАТА НА ИНВЕСТИТОРИТЕ, И НЯМА ОТРИЦАТЕЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЕФЕКТИВНОСТТА НА ФИНАНСОВИТЕ ПАЗАРИ ИЛИ ВЪРХУ ИНВЕСТИТОРИТЕ, КОЕТО ДА Е НЕПРОПОРЦИОНАЛНО СПРЯМО ПОЛЗИТЕ ОТ МЯРКАТА (ЧЛЕН 40, ПАРАГРАФ 2, БУКВА а) И ПАРАГРАФ 3, БУКВА а) ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 600/2014)

- (84) Предвид размерите и естеството на установеното значително безпокойство за защитата на инвеститорите, ESMA счита за необходимо и пропорционално временно да ограничи пускането на пазара, разпространението или продажбата на ДЗР на непрофесионални клиенти.
- (85) Чрез това ограничение опасенията се преодоляват, като се предоставя подходящо и еднакво ниво на защита на непрофесионалните клиенти, търгуващи с ДЗР в Съюза. То няма отрицателно въздействие върху ефективността на финансовите пазари или върху инвеститорите, което да е непропорционално спрямо ползите от него.
- (86) Основните ползи от мерките за временна намеса от страна на ESMA са, както следва:
- i) намаляване на риска от некоректно продаване на ДЗР и свързаните с тях финансови последици, което е съществена полза за непрофесионалните клиенти и за финансовите пазари като цяло;

(1) В Обединеното кралство и в Кипър, където са установени повечето доставчици на ДЗР, CY-CySEC и UK-FCA са отчетли увеличаване на броя на доставчиците, които се специализират в трансграничната продажба на ДЗР на непрофесионални клиенти: съответно от 103 на 138 доставчици и от 117 на 143 доставчици между 2016 г. и 2017 г.

(2) Членове 34 и 35 от Директива 2014/65/ЕС.

- ii) намаляване на рисковете, свързани с регулаторния или надзорния арбитраж между различните субекти и юрисдикции;
 - iii) възстановяване на доверието на инвеститорите във финансовите пазари, включително доверието в доставчиците, осъществяващи активна дейност в този сектор, което може да е претърпяло щети върху репутацията поради срещаните от инвеститорите проблеми.
- (87) ESMA счита, че потенциалните финансови последици и разходи, с които доставчиците ще се сблъскат при прилагането на мерките за намеса съгласно настоящото решение, вероятно ще бъдат както еднократни, така и текущи, и ще са свързани, наред с другото, със:
- i) първоначални и текущи разходи за ИТ;
 - ii) актуализиране/преразглеждане на съществуващите процедурни и организационни мерки;
 - iii) съответни разходи за човешки ресурси, свързани с изпълнението на мерките за намеса от страна на ESMA (вкл. служители, отговарящи за съответствието, и персонал, предоставящ съответните инвестиционни услуги или информация за продуктите);
 - iv) потенциално преразглеждане и актуализиране на съществуващи договори (преработване на документацията); и
 - v) намалени обеми на продажбите на продуктите, обхванати от мерките на ESMA за намеса.
- (88) Възможно е част от тези разходи да бъдат прехвърлени върху инвеститорите.
- (89) Очакваното въздействие на мерките за намеса е представено по-подробно по-долу.

5.1. Защита на първоначалния марж

- (90) ESMA счита за необходимо да ограничи пускането на пазара, разпространението или продажбата на ДЗР на непрофесионални клиенти чрез прилагане на определени специфични прагове за използване на ливъридж в зависимост от характера на базовия актив.
- (91) Въвеждането на тези прагове ще защити клиентите, като ги задължи да плащат минимален първоначален марж, за да сключат ДЗР. Това изискване е известно като „защита на първоначалния марж“. То ще ограничи номиналната експозиция на клиентите във връзка с инвестираните парични средства. Тъй като разходите, които даден клиент може да понесе, се увеличават като номинална инвестиционна експозиция, защитата на първоначалния марж ще намали вероятността от загуби за клиентите спрямо загубите, които биха могли да се очакват, ако клиентът търгува при висок ливъридж⁽¹⁾. Както е обяснено по-долу, емпиричните теоретични изследвания потвърждават този анализ и установяват, че праговете за използване на ливъридж подобряват средните резултати на инвеститорите⁽²⁾.
- (92) За да стигне до това заключение, ESMA взе предвид отговорите на поканата за представяне на коментари. С някои изключения доставчиците, търговските организации и други заинтересовани субекти бяха най-общо против предлаганите прагове за използване на ливъридж. Основното въздействие на предлаганото налагане на прагове върху ливъриджа за доставчиците е очакван спад на приходите. Същевременно много от тях посочиха, че най-общо не се противопоставят на праговете за използване на ливъридж като мярка за намеса, но не са съгласни с конкретните предложени прагове.
- (93) Представителите на потребителите бяха най-общо положително настроени към предлаганите мерки по отношение на ДЗР, включително към предложените от ESMA прагове за използване на ливъридж. Същевременно почти половината от отговорите на представителите на потребителите предложиха да се отиде отвъд предложените от ESMA мерки, като се приемат по-строги мерки, например по-строги прагове за използване на ливъридж или пълна забрана на пускането на пазара, разпространението и продажбата на ДЗР на непрофесионални клиенти.
- (94) В голяма част от отговорите от частни лица беше изразено общо, често много кратко, одобрение или неодобрение на предложените мерки и само много ограничен брой отговори съдържаха по-съществени коментари. Преобладаващата част от тези лица са против предложените прагове за използване на ливъридж. Сред малкото частни лица, подкрепящи предложените от ESMA мерки по отношение на ДЗР, някои посочиха, че според тях непрофесионалните клиенти се нуждаят от допълнително ниво на защита, когато търгуват с тези инструменти. Някои от тях споменаха размера на загубите, произтичащи от търгуването с ДЗР, или се оплакаха от агресивното поведение на някои посредници. В някои случаи инвеститорите твърдят, че са били жертви на измама.

(1) Колкото е по-висок ливъриджът, толкова по-вероятни са загубите за клиентите, тъй като спредовете и таксите съставляват голяма част от първоначалния марж. По-високият ливъридж увеличава също вероятността от това клиентът да изгуби определен процент от маржа и така увеличава риска от съществена вреда за инвеститора.

(2) Should Retail Investors' Leverage Be Limited? („Трябва ли да се ограничи ливъриджа на инвеститорите?“) Rawley Z. Heimer и Alp Simsek. Работен доклад на Националното бюро за икономически изследвания (NBER) № 24176, публикуван през декември 2017 г. и достъпен на: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2150980.

- (95) Някои респонденти на поканата за представяне на коментари посочиха, че биха оценили допълнително прецизиране на категориите, използвани за защитата на първоначалния марж. Един респондент посочи няколко конкретни базови актива, чиято класификация да бъде променена поради нестабилността им. След допълнителен количествен анализ ESMA прехвърли EuroSTOXX50 в класа активи на основните индекси. Също NASDAQ-100 беше добавен в класа активи на основните индекси.
- (96) Съществуващите проучвания показват, че по-ниският ливъридж е свързан с по-добри резултати за клиентите, включително по-ниски загуби на сделка и по-ниски общи такси за трансакции като функция от по-ниските обеми на търговия (¹).
- (97) По-конкретно подробното проучване на Rawley Z. Heimer и Alp Simsek, което сравнява резултатите на клиентите преди и след прилагането на праговете за използване на ливъридж на американския пазар, стига до заключението, че праговете подобряват резултатите за клиентите с най-висок ливъридж с 18 процентни пункта на месец и облекчават загубите им с 40 % (²). Това задълбочено теоретично проучване показва положителна връзка между по-ниския ливъридж и по-ниския обем на сделките, който допринася за подобряване на резултатите за потребителите.
- (98) Във връзка с поканата за представяне на коментари ESMA не получи количествени данни, които доказват, че въвеждането на защита на първоначалния марж води до по-ниска възвръщаемост от инвестицията за непрофесионалните клиенти.
- (99) Освен това изискването за минимален първоначален марж ще преодолее част от рисковете, свързани с разпространението на ДЗР, като гарантира, че само непрофесионални клиенти, които са в състояние да внесат достатъчно висок марж, могат да търгуват с тези продукти (³).
- (100) Съответно, се очаква също защитата на първоначалния марж да намали вероятността доставчиците на ДЗР да се насочат към масовия непрофесионален клиент чрез по-малки размери на сметките, подкрепени от по-висок ливъридж. Вероятно това ще насърчи посредниците да се съсредоточат върху опитни непрофесионални клиенти и професионални клиенти, вместо да „изкарват пари“ от по-неопитните непрофесионални клиенти. Следователно предлаганата защита на първоначалния марж ще помогне да се гарантира, че доставчиците на ДЗР работят при условия, които са в най-добрия интерес на техните клиенти, вместо да се стремят да привличат нови клиенти или да разширяват пазарния си дял чрез по-високи равнища на ливъридж.
- (101) Защитата на първоначалния марж ще помогне също за преодоляване на риска от потенциални конфликти на интереси, особено когато доставчиците на ДЗР не хеджират сделките на клиентите си и по този начин се възползват пряко от загубите на клиентите, тъй като ще намали риска посредниците да се възползват от губещи клиентски сделки и очакваната печалба от сключването на сделки. Това е общ подход към защитата на инвеститорите, възприет от редица други международни юрисдикции (⁴).
- (102) Защитата на първоначалния марж за всеки базов актив е определена въз основа на нестабилността на този базов актив с помощта на симулационен модел за оценка на вероятността клиентът да изгуби 50 % от първоначалната си инвестиция в рамките на подходящ период на държане (⁵). По-конкретно ESMA извърши количествена симулация на разпределението на възвръщаемостта, която един инвеститор в ДЗР може да очаква да получи при различни равнища на ливъридж. Отправна точка на симулацията бяха данните за пазарната цена (в повечето случаи) за период от 10 години на различни типове базови активи, които често се използват в ДЗР, продавани на непрофесионални клиенти (⁶). За целите на анализа ESMA разгледа ДЗР, който автоматично се закрива, когато маржът достигне 50 % от първоначалната му стойност. Симулираната вероятност от настъпване на закриване зависи от (и се увеличава с) дадения ливъридж. Изследван показател е вероятността от (автоматично) закриване като функция на ливъриджа. Този показател позволява да се определят прагове за използване на ливъридж съгласно модел, който се очаква да преодолее вредите по последователен начин при различните типове базови активи.

(¹) Вж. Heimer, Rawley, and Simsek, Alp, *Should Retail Investors' Leverage Be Limited?*, Работен доклад на Националното бюро за икономически изследвания (NBER) № 24176, публикуван през декември 2017 г. и достъпен на: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2150980.

(²) *Should Retail Investors' Leverage Be Limited?* Rawley Z. Heimer и Alp Simsek. Работен доклад на Националното бюро за икономически изследвания (NBER) № 24176, публикуван през декември 2017 г. и достъпен на: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2150980.

(³) В този смисъл защитата на първоначалния марж би трябвало също така да намали степента, в която тези продукти се разпространяват сред особено уязвими инвеститори, например групите клиенти с ниски доходи.

(⁴) Прагове за използване на ливъридж съществуват например в САЩ, Япония, Хонконг и Сингапур. Прагове за използване на ливъридж и изисквания за минимален марж са включени и в Консултативния документ на МОКЦК от февруари 2018 г., достъпен на: <http://www.iosco.org/library/pubdocs/pdf/IOSCOPD592.pdf>.

(⁵) FCA използва сходна рамка за анализ в консултативния си документ, публикуван през декември 2016 г. Достъпна на: <https://www.fca.org.uk/publication/consultation/cp16-40.pdf>.

(⁶) В повечето случаи са използвани данни от приблизително 10 години. Изключения са някои акции, за които данни за цените са налични единствено за периода, започващ със съответното първоначално публично предлагане, и криптовалутите.

- (103) ESMA счита, че предвид непрофесионалният характер на инвеститорите и статистическите данни за разпределенията на периодите на държане на ДЗР (използвани са данни, събрани от НКО), е подходящо защитата на първоначалния марж да се определи, като се допусне, че непрофесионалните клиенти държат актива за най-малко един ден. За да осигури последователна референтна точка, ESMA симулира какъв ливъридж ще доведе до закриване на маржа с вероятност от 5 % за различни базови активи. След това диапазонът на резултатите в рамките на всеки клас активи послужи за основа при избора на праговете за използване на ливъридж. В повечето случаи праговете бяха определени консервативно близо до по-ниския край на диапазона. Взето беше предвид и колко разпространена е търговията с различните активи. Например при ДЗР в стоки нефтът и златото често се търгуват от непрофесионални клиенти, но симулациите показват, че ливъриджът, който предполага 5 % вероятност от закриване на маржа при ДЗР за злато, е около два пъти по-голям от този при ДЗР за петрол. Поради това прагът за използване на ливъридж за злато е различен от прага за петрол и други стоки. Определянето на защитата на първоначалния марж по този начин, по-специално чрез симулирани позиции с продължителност най-малко един ден, осигурява последователна и необходима степен на защита на непрофесионалните клиенти, които могат да не наблюдават активно позицията си в хода на деня за търговия или да не могат да оценят необходимостта от бързи реакции в светлината на нестабилността на пазара на базовия актив. При ДЗР в акции данните показват, че периодите на държане обикновено са по-дълги от тези за други активи, и бяха разгледани периоди на държане до 5 дни.
- (104) ESMA разгледа различни подходи за калибрирането на защитата на първоначалния марж. Например алтернативата би била да се определи единен праг за използване на ливъридж за всички ДЗР, независимо от базовия актив. Същевременно ESMA сметна за уместно да се направи разграничение между различните типове базови активи, като се имат предвид разликите в историческата нестабилност на цените при различните класове базови активи, в допълнение към разликите в типичните структури на таксите в рамките на съвкупността на съществуващите посредници, предлагачи ДЗР ⁽¹⁾, и типичното поведение на клиентите.
- (105) Въпреки че въвеждането на защитата на първоначалния марж ще доведе до определени разходи за онези доставчици на ДЗР, които ще трябва да коригират праговете за използване на ливъридж, които понастоящем се предоставят на непрофесионални клиенти, ESMA очаква тези разходи да не бъдат непропорционални на ползите от въвеждането на такава защита. Също така ESMA отбелязва, че вече е стандартна практика доставчиците на ДЗР да променят редовно ливъриджа, предлаган на техните клиенти, въз основа на променящия се рисков профил на определени активи.

5.2. Защита чрез закриване на маржа

- (106) Друга мярка за защита на непрофесионалните клиенти е защитата чрез закриване на маржа. Тази мярка допълва въвеждането на защитата на първоначалния марж и намалява риска непрофесионалните клиенти да изгубят значителни средства, надвишаващи средствата, които са инвестирали в ДЗР, при нормални пазарни условия.
- (107) Осигуряването на защита чрез закриване на маржа и стандартизирането на процента, при който доставчиците на ДЗР са длъжни да закрият отворен ДЗР на клиента (при 50 % от изисквания първоначален марж), има за цел и да преодолее непоследователното прилагане на практики за закриване на маржа от доставчиците на ДЗР. Някои НКО са отбелязали, че доставчиците на ДЗР позволяват средствата на клиентите им да спаднат до 0—30 % от първоначалния марж, необходим за откриване на ДЗР ⁽²⁾. Като позволяват на клиентите да намалят своя марж до нула, доставчиците излагат клиентите си на риск да загубят повече от вложените от тях средства, особено в случай на недостиг на ликвидност. Обратното, твърде високото ниво на закриване на маржа ще изложи клиентите на често закриване, което може да не е в техен интерес. Прагът от 50 %, определен в мярката на ESMA, намалява риска от значителни загуби за непрофесионалните клиенти и следователно е пропорционален.

⁽¹⁾ Допусканията за разходите се основават на данни за разходите, предоставени от доставчици на ДЗР. Допусканията за разходите бяха променени като част от проверките за надеждност, като това не доведе до съществени промени в резултатите. Това не означава, че спредовете и таксите не са източник на значителни вреди, особено при висок ливъридж. Тези разходи действително са основна причина, поради която по-голямата част от непрофесионалните клиенти губят пари, и са източник на значителни загуби за клиенти, които често търгуват с много позиции. По-скоро проверките за надеждност просто показват, че типичните спредове и такси не увеличават по същество вероятността от закриване при използваните допускания. В моделирането във всички случаи беше симулирана една позиция в ДЗР.

⁽²⁾ Вж. съображение 26.

- (108) В поканата за представяне на коментари ESMA описва защита чрез закриване на маржа на ниво отделна позиция. Този подход има за цел да разреши редица опасения относно прилагането на тази мярка на ниво сметка за търгуване с ДЗР на съществуващия пазар. По-специално, тъй като защитата на първоначалния марж се прилага въз основа на базовия инструмент на ДЗР, прилагането на правило за закриване на марж на ниво позиция ще гарантира ефективното прилагане на защитата на първоначалния марж за всеки клас базови активи и ще осигури твърда горна граница на ливъриджа за съответния клас базови активи. Друга причина за този подход е намерението да се гарантира, че непрофесионалните клиенти са наясно и разбират своята експозиция на всеки отделен базов актив. Първоначално ESMA предложи правилото за закриване на маржа да се прилага на 50 % от първоначалния марж на ниво позиция, за да се осигури ефективна защита на непрофесионалните клиенти, като същевременно се намали сложността на продукта и се подобри разбирането на непрофесионалните клиенти за тяхната експозиция.
- (109) ESMA взе предвид отговорите на поканата за представяне на коментари. Преобладаващата част от доставчиците, брокерите и търговските организации, които отговориха на поканата за представяне на коментари, изразиха загрижеността си относно правилото за закриване на маржа на ниво позиция. Що се отнася до въздействията върху посредниците, основните повдигнати въпроси бяха перспективата за значителни разходи за внедряване на ИТ и текущи разходи за мониторинг. Много отговори от посредници съдържаха и притеснения по отношение на съществуващите клиенти, които са запознати със закриването на ниво сметка. Освен това респондентите подчертаха, че инвеститорите, които прилагат конкретни стратегии за търговия, вече няма да могат да използват тези стратегии ефективно, тъй като отделните позиции могат да бъдат закрити в определен момент, ако клиентите не допълнят своите маржове за конкретната позиция, което ще доведе до неочаквана пазарна експозиция на останалите позиции. Друг аргумент в подкрепа на потенциалните отрицателни последици от закриването на маржа на ниво позиция е, че поради закриването на позициите клиентите ще трябва да отворят отново позиции, което би могло да доведе до по-високи разходи за търговия.
- (110) Подобни опасения по отношение на отрицателните последици за инвеститорите от закриването на маржа на ниво позиция бяха споменати в значителна част от отговорите на отделните инвеститори на поканата за представяне на коментари. Най-честите аргументи бяха, че правилото на ниво позиция би попречило на използването на определени стратегии за търговия и би изисквало от инвеститорите да наблюдават непрекъснато позициите си, тъй като вече няма да могат да разчитат на определени хеджове.
- (111) Повечето представители на потребителите подкрепиха предложените мерки или дори предложиха значително по-ограничителни мерки по отношение на ДЗР (като пълна забрана на пускането на пазара, разпространението и продажбата на тези инструменти на непрофесионални клиенти).
- (112) Имаше и отговори от посредници във връзка с поканата за представяне на коментари, които подкрепиха предложеното в поканата правило за закриване на маржа на ниво позиция. Тези посредници посочиха, че вече прилагат такъв подход и са доволни от резултатите.
- (113) ESMA анализира очакваните резултати за инвеститорите в зависимост от това дали правилото за закриване на маржа е приложимо на ниво позиция (ДЗР ще бъде закрит, когато неговата стойност падне под 50 % от стойността на първоначалния марж) или на ниво сметка за търговия с ДЗР (ДЗР ще бъде закрит, когато стойността на всички открити ДЗР, свързани със сметката за търговия, заедно с всички средства в тази сметка, падне под 50 % от стойността на общия първоначален марж за всички тези отворени ДЗР). По-специално ESMA оцени честотата на закриване и влиянието на очертаващите се загуби на клиенти за симулиран портфейл от позиции в ДЗР по всеки сценарий. Този анализ не оцени точните цифрови резултати, което означава, че съществува изключително голям диапазон от различни потенциални портфейли, които инвеститорът може да държи. Вместо това анализът прецени дали която и да е от двете бази по принцип би могла да доведе до по-добри резултати за инвеститорите. Общото заключение беше, че по-добрите резултати за инвеститорите при закриване на маржа на ниво позиция или на ниво сметка зависят от промените в цените на базовите активи, съставляващи инвестиционния портфейл на ДЗР. Причината за това е, че след закриване на едната или на другата база цената на базовия актив може да се възстанови или да се влоши.
- (114) Най-общо може да се очаква закриване да се случва малко по-често на ниво позиция, като се допуска, че инвестиционният портфейл е еднакъв и в двата случая. От друга страна, се очаква закриването да е рядко явление и при двете бази поради защитата на първоначалния марж. За клиенти, в сметката за търговия с ДЗР на които има единствена позиция, няма да има разлика между закриването на ниво сметка и на ниво позиция. Поканата за представяне на коментари показва ясно, че съществуват много сметки на непрофесионални клиенти за търговия с ДЗР, в които има само една позиция.

- (115) Въпреки че се очаква разликата в резултатите, произтичаща от закриването на ниво позиция в сравнение със закриването на ниво сметка, да е малка за много инвеститори (не може да бъде точно определена, ако няма представителен портфейл), отговорите на поканата за представяне на коментари подчертаха допълнителни причини, поради които закриването на ниво сметка може да е по-добро за някои инвеститори. Първо, като дава възможност печалбата от една позиция да компенсира загубите от друга, закриването на ниво сметка подкрепя разнообразния портфейл от инвестиции. На второ място, доколкото закриването настъпва по-рядко на ниво сметка, то намалява възможността инвеститорите да поемат разходи, произтичащи от повторно поемане на позиции.
- (116) Като взе предвид горния анализ и отговорите от поканата за представяне на коментари, ESMA счита, че стандартното правило за закриване на маржа на ниво сметка при 50 % от общата защита на първоначалния марж като отделна мярка, която да се вземе в допълнение към другите описани в настоящото решение мерки, е пропорционално като минимална защита, която следва да бъде приложена. По-специално това правило следва да предвижда закриване на един или повече ДЗР при най-благоприятните за непрофесионалния клиент условия, за да се гарантира, че стойността на сметката в нито един момент няма да е по-ниска от 50 % от общата защита на първоначалния марж, внесен за сключването на всички отворени ДЗР. Стойността на сметката за тези цели следва да се определя от средствата в тази сметка заедно с всички нереализирани нетни печалби от отворени ДЗР, свързани с тази сметка.
- (117) Предлаганата от ESMA защита чрез закриване на маржа не пречи на доставчика да прилага правилото за закриване на ниво позиция при 50 % от изисквания първоначален марж на конкретната позиция, вместо правилото за закриване на ниво сметка; всъщност това би могло да намали сложността за непрофесионалните клиенти. Освен това, като прилага правилото за закриване на ниво позиция при 50 %, доставчикът по същество изпълнява изискването за закриване на ниво сметка, тъй като всички отделни позиции ще бъдат закрити в съответствие с правилото за закриване при 50 %.

5.3. Защита при отрицателен баланс

- (118) Защитата при отрицателен баланс има за цел да защити непрофесионалните клиенти при изключителни обстоятелства, когато промяната в цената на базовия актив е достатъчно голяма и внезапна, така че да попречи на доставчика на ДЗР да закрие позицията в съответствие с изискванията за защита чрез закриване на маржа и клиентът да се окаже с отрицателна стойност на сметката. С други думи, голямо пазарно събитие може да доведе до недостиг на ликвидност, който да направи защитата чрез автоматично закриване на маржа неефективна. Много НКО ⁽¹⁾ са отбелязали, че след такива събития клиентите са дължали много повече от инвестираните суми, като се е стигало до отрицателен баланс по сметките им за търговия с ДЗР.
- (119) Целта на защитата при отрицателен баланс е да гарантира, че максималните загуби на инвеститора от търгуването с ДЗР, включително всички свързани разходи, са ограничени до общите средства, свързани с търгуването с ДЗР и намиращи се в сметката на инвеститора за търговия с ДЗР. Това включва всички средства, които предстои да бъдат платени по тази сметка в резултат на нетни печалби от закриване на отворени ДЗР, свързани с тази сметка. Инвеститорът не трябва да понася никакви допълнителни задължения във връзка с търгуването с ДЗР. Други сметки не трябва да са част от изложения на риск капитал на инвеститора. Ако сметката за търговия включва други финансови инструменти (напр. ПКИПЦК или акции), на риск са изложени само средствата, изрично заделени за търговия с ДЗР, а не средствата, инвестирани в други финансови инструменти.
- (120) Целта на защитата при отрицателен баланс е също така да осигури „ограничителен механизъм“ в случай на екстремни пазарни условия. ESMA анализира случая с швейцарския франк от януари 2015 г., за да разгледа прякото му влияние върху инвеститорите при редица сценарии ⁽²⁾. Тези сценарии бяха:
- защита срещу всякакъв отрицателен баланс по сметка за търговия с ДЗР, държана от непрофесионален клиент;
 - защита срещу всякакъв отрицателен баланс по всяка от позициите в ДЗР, държани от непрофесионален клиент;
 - липса на защита при отрицателен баланс.

⁽¹⁾ Например DE-BaFin посочи, че някои инвеститори са изгубили повече пари, отколкото са инвестирали, поради решението на Националната банка на Швейцария да не обвързва повече швейцарския франк с еврото. Достъпно на: https://www.bafin.de/SharedDocs/Veroeffentlichungen/EN/Aufsichtsrecht/Verfuegung/vf_170508_allgvfg_cfd_wa_en.html

⁽²⁾ „Случаят с швейцарския франкове“ е внезапното поскъпване с 15 % на швейцарския франк спрямо еврото в четвъртък, 15 януари 2015 г., сутринта.

- (121) При оценката на тези възможности ESMA отбеляза, че прякото въздействие върху инвеститорите, произтичащо от различните варианти в случай на екстремни пазарни събития, трябва да бъде претеглено спрямо произтичащите текущи разходи за осигуряване на тази защита. По-специално доставчиците на ДЗР ще извършват текущи разходи, свързани с допълнителен капитал или хеджиране, като част от управлението на риска. Част от тези разходи биха могли на свой ред да бъдат прехвърлени върху самите инвеститори под формата на по-високи спредове или други такси.
- (122) От друга страна, важен риск от големи вреди за потребителите, който възниква, когато липсва защита при отрицателен баланс, е възможността инвеститорът да дължи пари на посредник в резултат на екстремни пазарни условия. Такава ситуация е особено вредна за инвеститорите без значително ликвидно богатство ⁽¹⁾. ESMA реши да приеме защита при отрицателен баланс на ниво сметка за търговия с ДЗР като начин за справяне с този източник на потенциална голяма вреда, който същевременно свежда до минимум свързаните с това разходи за посредниците и инвеститорите. По-специално ESMA счита, че съществува риск налагането на защита при отрицателен баланс за всеки ДЗР да наложи непропорционални разходи на инвеститорите и посредниците. Ако беше въведена защита при отрицателен баланс на ниво позиция, посредниците щяха да са длъжни да опрошават всички загуби на клиента, надвишаващи средствата, предназначени за тази позиция, включително първоначалния марж и всеки допълнителен марж, платен от клиента. Тъй като защитата при отрицателен баланс не би позволила нетиране на значителна загуба с други позиции в портфейла на клиента, правило на ниво позиция би повишило поемания от посредниците пазарен риск. Това най-вероятно би довело до увеличаване на капиталовите изисквания за посредниците, а разходите за това най-вероятно биха били прехвърлени върху непрофесионалните клиенти.
- (123) По отношение на предложението за защита при отрицателен баланс, повечето от доставчиците, брокерите и търговските организации изразиха положително мнение. Някои доставчици помолиха за допълнително разясняване на това правило. Изразените опасения бяха свързани с въздействието на мерките върху капиталовите изисквания на посредниците и възможността клиентите да използват това, за да спекулират срещу доставчиците, като влизат в две противоположни позиции с един и същ брокер по различни сметки. Представителите на потребителите бяха положително настроени към предложените мерки, включително защитата при отрицателен баланс. Най-общо частните лица, които отговориха на поканата за представяне на коментари и изрично споменаха в отговорите си предложенията за защита при отрицателен баланс, подкрепиха тези предложения.
- (124) ESMA обсъди влиянието на осигуряването на защита при отрицателен баланс върху доставчиците на ДЗР, както и значителните вреди за непрофесионалните клиенти, които биха могли да настъпят без тази защита. ESMA счита, че като цяло защитата при отрицателен баланс на ниво сметка отстранява установеното опасение, свързано със защитата на инвеститорите, и е пропорционална.

5.4. Предупреждения за риска

- (125) Друга мярка за справяне с рисковете за непрофесионалните клиенти във връзка с ДЗР е изискването за предоставяне на стандартизирани и ефективни специфични за посредника предупреждения за риска, включително информация за процента на загубите по сметки на непрофесионални клиенти. Както е отбелязано по-горе, редица НКО са отбелязали ниското качество на предупрежденията за риск, предоставяни на клиентите, и докладваха, че доставчиците на ДЗР често не успяват да изложат ясно високорисковия и сложен характер на продуктите. По-специално предупрежденията за рисковете често не обясняват ясно потенциала за бързи загуби, които могат да надхвърлят инвестираните от клиентите пари, или посланията се размиват от начина, по който са представени предупрежденията, или от изявления за потенциални печалби.
- (126) В отговорите сипо поканата за представяне на коментари много малка част от доставчиците и брокерите се противопоставиха на въвеждането на стандартизирано предупреждение за риска. Някои посредници посочиха, че оценяват използването на специфичен за посредника процент на загубите вместо по-стандартизирано предупреждение. Мненията на представителите на потребителите бяха смесени, тъй като почти половината отговори изразиха предпочитания към по-строги мерки във връзка с ДЗР (напр. забрана). Представителите на потребителите, които изрично споменаха предупреждението за риска в отговорите си, подкрепиха предложението, стига то да се разглежда заедно с другите предложени мерки.

⁽¹⁾ Вредата, причинена в такава ситуация, беше очевидна при срива на швейцарския франк, когато някои инвеститори несъзнателно поеха задължения в размер на десетки хиляди евро — суми, които не бяха в състояние да платят.

- (127) Специфичните за посредниците предупреждения за риска, въведени с настоящото решение, ще предоставят на непрофесионалните клиенти важна информация за тези конкретни продукти, особено за процента на сметките на непрофесионални клиенти, които губят пари при търговия с ДЗР. В проучване се установи, че стандартизираното предупреждение за риска подобрява значително разбирането на непрофесионалните клиенти за продукта, включително за възможността да изгубят повече пари, отколкото са инвестирали, и за вероятността от постигане на печалба ⁽¹⁾.
- (128) Изискването доставчиците на ДЗР да посочват процента на сметките на непрофесионални клиенти, които са на загуба, има за цел да уравни тенденцията доставчиците на ДЗР да подчертават потенциалните печалби повече от загубите.
- (129) Освен това се очаква предупрежденията да помогнат на непрофесионалните клиенти при вземането на информирано решение дали искат да използват високорисков продукт, който по-вероятно ще доведе до загуба, отколкото до печалба.
- (130) За да се предупредят инвеститорите за риска от загуби, свързани с инвестиране в ДЗР, ESMA счита, че всеки доставчик на ДЗР трябва да информира клиентите си за процента на държаните при него сметки за търговия с ДЗР на непрофесионални клиенти, които са изгубили пари през последния 12-месечен период. За да се гарантира актуалността на данните, изчислението трябва да се актуализира всяко тримесечие. Процентът трябва да е представен по прост и ясен начин като част от предупреждението за риска във всяко съобщение на доставчика.
- (131) За да се определи дали дадена сметка е изгубила пари, трябва да се вземат предвид както реализираните, така и нереализираните печалби или загуби. Реализираните печалби и загуби са свързани с позиции в ДЗР, които са били закрити през периода, за който се прави изчислението. Нереализираните печалби и загуби са свързани със стойността на отворените позиции към края на периода, за който се прави изчислението. За да се осигури пълна представа за процента на сметките, по които е реализирана печалба или е понесена загуба, при изчислението трябва да бъдат взети предвид всички разходи във връзка с търговията с ДЗР.
- (132) За новосъздадени доставчици на ДЗР и доставчици на ДЗР, които не са имали открити позиции в ДЗР през последните 12 месеца, не е възможно този процент да се изчисли за последните 12 месеца. Настоящото решение предвижда за тези посредници стандартизирано предупреждение за риска, в което се посочват процентите, установени от НКО в съществуващите им проучвания.
- (133) Както е посочено по-горе, почти всички доставчици на ДЗР, отговорили на поканата за представяне на коментари, подкрепиха стандартизираното предупреждение за риска или не изразиха мнение за него. Респондентите, изразили отрицателно мнение, или оспориха ефективността на предупреждението за риска, или не приеха процентите, установени от извършените от НКО проучвания. Често приверждан коментар е, че посредниците искат по-сбитата версия на предупреждението за риска, която би могла да се използва за цифровия маркетинг от страна на посредниците.
- (134) ESMA обсъди възможността да се изисква общо предупреждение за риска, в което се посочва само рискът, че непрофесионалните клиенти могат да изгубят пари бързо поради ливъриджа на ДЗР, или по-специфично предупреждение, основано на средните загуби на непрофесионалните клиенти въз основа на проучванията на НКО. Първият вариант беше отхвърлен, тъй като не привлича по ефективен начин вниманието на непрофесионалните клиенти към действителния риск, специфичен за търговията с ДЗР. Вторият вариант беше отхвърлен, тъй като тези проучвания не отразяват специфични особености (напр. при посредници, които предлагат единствено определени типове ДЗР). Въпреки че изчисленията за конкретните посредници могат да бъдат по-трудни за доставчиците, отколкото общото предупреждение за рисковете, в съответствие с обратната информация от поканата за представяне на коментари ESMA счита, че е необходимо инвеститорите да се предупреждават по подходящ начин за риска от загуби.
- (135) За един риск във връзка със специфичните за посредниците проценти на загубите ESMA и НКО признават, че тези проценти ще се използват за маркетинг вместо за постигане на първоначалната им цел, а именно като предупреждение за риска. Поради тези причини НКО трябва да контролират инвестиционните посредници да не използват специфичните за тях проценти по неподходящ начин и да проверяват прилагането на тази мярка.

⁽¹⁾ По-конкретно, преди да им бъде предоставено стандартизирано предложение за риска, 66 % от участниците в проучването заявиха правилно, че ДЗР са по-рискови от спестовните сметки, облигациите и индексните фондове, 50 % заявиха правилно, че биха могли да загубят повече пари, отколкото са инвестирали в ДЗР, а 54 % точно казаха, че повечето клиенти губят пари, когато използват тези продукти. След представянето на стандартизираното предупреждение за риска на уебсайта на посредника, проучването установи, че 90 % от участниците описват точно рисковия профил на ДЗР (т.е. че те са по-рискови от посочените по-горе активи). За клиенти, които неправилно са заявили, че всички инвеститори печелят пари, вероятността клиентът да отговори правилно (като посочи, че повечето инвеститори губят пари), е 91,5 %. Това показва, че стандартизираните предупреждения за риска, включително разкриването на резултатите по сметките на клиентите, може съществено да повиши разбирането на клиента за продукта. От Mullett, T.L. & Stewart, N. (2017 г.) The effect of risk warning content for contract for difference products („Влиянието на съдържанието на предупрежденията за риска върху продуктите по договори за разлики“). *Работен доклад*. Проучването е финансирано с публична безвъзмездна помощ за научни изследвания, но е разработено в консултация с UK-FCA.

- (136) В съответствие с обратната информация от поканата за представяне на коментари, ESMA счита, че един по-пропорционален подход също така би приспособил предупреждението за рисковете към вида на използваните канали за комуникация. Поради това в настоящото решение е предвидено съкратено предупреждение за съобщенията чрез нетраен носител, например мобилни приложения или постове в социални медии.

5.5. Забрана на парични и непарични облиги

- (137) Последна мярка за преодоляване на рисковете, свързани с разпространението на ДЗР сред непрофесионални клиенти, е забраната на паричните (напр. т.нар. „бонуси за търговия“) и определени видове непарични облиги. Финансовите промоции, в които се предлагат бонуси или други стимули за търговия с ДЗР, често отклоняват вниманието на непрофесионалните клиенти от високорисковия характер на продуктите с ДЗР. Те привличат непрофесионални клиенти, които иначе не биха избрали да инвестират в тези продукти. Условие за такива облиги често е влагането на пари от клиентите по сметката или извършването на определен обем сделки.
- (138) Същевременно забраната на облигите от страна на ESMA често не обхваща информацията и инструментите за изследване, предоставяни на непрофесионални клиенти, доколкото те се отнасят до ДЗР (с изключение на непарични облиги), тъй като те биха помогнали за вземането на решения от клиентите.
- (139) По-голямата част от отговорите на доставчици, търговски организации и брокери подкрепиха мерките, свързани със стимулирането на клиентите. Представителите на потребителите също изрично посочиха тези мерки като положителни. Като отчете рисковете за непрофесионалните клиенти от тези облиги, ESMA счита за необходимо и пропорционално да ги ограничи.

5.6. Обща пропорционалност

- (140) ESMA достигна предела на ефективността на своите необвързващи инструменти в тази област. В този контекст, особено по отношение на управлението на продукта, ESMA признава също, че принципите за управление на продукта вече са част от надзорната култура над финансовите услуги в Съюза. През ноември 2013 г. европейските надзорни органи (ЕНО) излязоха със съвместна позиция относно „Процеси на създателите на продукти за надзор и управление на продукта“, определяща основни принципи, приложими за процесите на надзор и управление на финансовите инструменти⁽¹⁾. През февруари 2014 г. ESMA публикува становище относно „Практики съгласно ДПФИ за посредници, продаващи сложни продукти“⁽²⁾, а през март 2014 г. публикува становище относно „Структурирани продукти за търговия на дребно — добри практики за организация на управлението на продукти“⁽³⁾. Освен това от март 2007 г. в Обединеното кралство са въведени насоки за определяне на принципите за управление на продукти⁽⁴⁾.
- (141) Въпреки надзорните принципи и регулаторните изисквания, описани в настоящото решение, вредата във връзка с пускането на пазара, разпространението или продажбата на ДЗР на непрофесионални клиенти продължи да търпи развитие през последните години.
- (142) Всеобхватна мярка на ESMA е необходима и пропорционална за отстраняване на установените опасения, свързани със защитата на инвеститорите. Най-общо се очаква мярката да намали извънредните и значителни загуби, понасяни от непрофесионални клиенти по ДЗР, както и да повиши осведомеността на непрофесионалните клиенти за рисковете, свързани с тези продукти. Ползите от преодоляването на установените опасения, свързани със защитата на инвеститорите, по предложения начин надхвърлят потенциалните последици за доставчиците на ДЗР, включително разходите за внедряване, свързани със спазването на тези изисквания, и потенциалното намаляване на приходите на доставчиците на ДЗР (в резултат на по-ниски обеми на търговия, по-ниски плащани от клиентите такси и по-ниски загуби на клиенти).
- (143) Освен това мярката на ESMA ще влезе в действие два месеца след публикуването на настоящото решение в Официален вестник на Европейския съюз (ОВ). Това означава двумесечен срок за уведомяване след официалното публикуване. Това има за цел да се постигне компромис между интереса на непрофесионалните клиенти от незабавно намаляване на вредата, произтичаща от текущата търговия с ДЗР, и необходимостта да се даде достатъчно време на съответните участници на пазара да организират и променят своите бизнес модели по подходящ начин.

⁽¹⁾ Съвместна позиция относно „Процеси на създателите на продукти за надзор и управление на продукти“ (JC-2013-77).

⁽²⁾ Становище относно „Практики съгласно ДПФИ за посредници, продаващи сложни продукти“ (ESMA/2014/146). В становището са специално посочени ДЗР и бинарните опции.

⁽³⁾ Становище относно „Структурирани продукти за търговия на дребно — добри практики за организация на управлението на продукти“ (ESMA/2014/332).

⁽⁴⁾ „The Responsibilities of Providers and Distributors for the Fair Treatment of Customers“ („Отговорности на доставчиците и дистрибуторите за добросъвестно отношение към клиентите“) https://www.handbook.fca.org.uk/handbook/document/RPPD_FCA_20130401.pdf. Насоките са свързани с принципите относно дейността на предприятията в Обединеното кралство (PRIN) https://www.handbook.fca.org.uk/handbook/document/rppd/RPPD_Full_20180103.pdf.

- (144) Настоящото решение определя общи изисквания, които имат за цел да осигурят необходимото минимално ниво на защита на непрофесионалните клиенти в Съюза, като допълва съществуващите изисквания. То няма за цел да попречи на НКО и на доставчиците на ДЗР да осигурят по-високо ниво на защита на инвеститорите, например чрез прилагане на по-високи изисквания за първоначалните маржове.

6. МЕРКИТЕ НЕ СЪЗДАВАТ РИСК ОТ РЕГУЛАТОРЕН АРБИТРАЖ (ЧЛЕН 40, ПАРАГРАФ 3, БУКВА б) ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 600/2014)

- (145) Предвид естеството на установените рискове и броя и вида на засегнатите инвеститори, както и националните мерки, предложени от някои държави членки, мярката на ESMA ще осигури общ минимален подход в целия Съюз. ESMA обсъди също риска доставчиците, които в момента предлагат ДЗР, да се опитат да предлагат продукти със сходни характеристики, например опции, фючърсни договори, суапове и споразумения за лихвен форуърд. Респондентите в поканата за представяне на коментари потвърдиха, че има прилики между ДЗР и тези продукти. Поради това, въпреки че доказателствата на ESMA са главно относно търговията с ДЗР, ESMA и НКО ще проследяват дали ще се развият такива нови тенденции на разпространение, които да породят сходни неблагоприятни последици за непрофесионалните клиенти, и дали съществуват такива усилия от страна на доставчиците на ДЗР да заобикалят настоящите мерки за намеса и ще предприемат действия, ако е необходимо.
- (146) Освен това временните мерки за намеса на ESMA се прилагат за всички доставчици на ДЗР и за всички други лица, които съзнателно и умишлено допринасят за нарушаване на мерките, които попадат в обхвата на Регламент (ЕС) № 600/2014. Докато обхватът на субектите, попадащи в обхвата на приложение на член 40 от същия регламент по отношение на дружествата за управление на фондове, трябва да бъде разгледан на законодателно равнище с цел подобряване на правната сигурност ⁽¹⁾, ESMA разгледа възможностите за регулаторен арбитраж. ESMA реши, че с оглед на вредите за инвеститорите, както е видно от информацията по-горе, предложените мерки имат достатъчно широко приложение и следователно са адекватни за преодоляване на значителното безпокойство за защитата на инвеститорите, произтичащо от пускането на пазара, разпространението или продажбата на ДЗР.

7. КОНСУЛТАЦИЯ И УВЕДОМЯВАНЕ (ЧЛЕН 40, ПАРАГРАФ 3, БУКВА в) И ПАРАГРАФ 4 ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 600/2014)

- (147) Тъй като предложените мерки могат в ограничена степен да се отнасят до дериватите за селскостопански стоки, ESMA се консултира с публичните органи, които са компетентни относно надзора, управлението и регулирането на физическите селскостопански пазари съгласно Регламент (ЕО) № 1234/2007 ⁽²⁾. ESMA получи отговори от Bundesministerium für Ernährung und Landwirtschaft (Федералното министерство на продоволствията и селското стопанство) (Германия), Министерството на земеделието (Латвия) и Министерството на земеделието и горите (Финландия). Тези респонденти не изразиха възражения относно приемането на предложените мерки.
- (148) ESMA уведоми НКО за настоящото предложение за решение.

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Определения

За целите на настоящото решение:

- а) „договор за разлики“ или „ДЗР“ означава дериват, различен от опция, фючърсен договор, суап или споразумение за лихвен форуърд, който има за цел да осигури на притежателя дълга или къса експозиция към колебания в цената, нивото или стойността на даден базов актив и който трябва да бъде уреден в брой или може да бъде уреден в брой по избор на някоя от страните поради причини, различни от неизпълнение или прекратяване на друго основание;

⁽¹⁾ ESMA изтъкна риска от регулаторен арбитраж в своето становище от 12 януари 2017 г. относно въздействието на изключването на дружествата за управление на фондове от обхвата на правомощията за намеса по ДПФИ (ESMA 50-1215332076-23), в което изразява загриженост за риска от регулаторен арбитраж и потенциалното намаляване на ефективността на бъдещите мерки за намеса вследствие от изключването на определени субекти от обхвата на приложението на съответните мерки (дружества за управление на ПКИПЦК и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове). Комисията предложи изменения, за да се подобри правната сигурност в това отношение чрез изменение на Регламент (ЕС) № 600/2014 (COM (2017) 536/948972).

⁽²⁾ Регламент (ЕО) № 1234/2007 на съвета от 22 октомври 2007 г. за установяване на обща организация на селскостопанските пазари и относно специфични разпоредби за някои земеделски продукти („Общ регламент за ООП“) (ОВ L 299, 16.11.2007 г., стр. 1).

- б) „изключена непарична облага“ означава всяка непарична изгода, различна от информацията и инструментите за изследване, доколкото се отнася до ДЗР;
- в) „първоначален марж“ означава всяко плащане за целите на сключване на ДЗР, с изключение на комисиона, такси за трансакции и всички други свързани с тях разходи;
- г) „защита на първоначалния марж“ означава първоначалният марж, посочен в приложение I;
- д) „защита чрез закриване на маржа“ означава закриването на един или повече открити ДЗР на непрофесионален клиент при условия, които са по-благоприятни за клиента, в съответствие с членове 24 и 27 от Директива 2014/65/ЕС, когато сумата на средствата в сметката за търговия с ДЗР и нереализираната нетна печалба по всички отворени ДЗР, свързани с тази сметка, спадне под половината от общия първоначален марж за всички тези отворени ДЗР;
- е) „защита при отрицателен баланс“ означава ограничаването на сумарните задължения на непрофесионален клиент за всички ДЗР, свързани със сметка за търговия с ДЗР, държана при доставчик на ДЗР, до средствата по тази сметка за търгуване с ДЗР.

Член 2

Временно ограничаване на ДЗР по отношение на непрофесионални клиенти

Пускането на пазара, разпространението и продажбата на ДЗР на непрофесионални клиенти се ограничават до обстоятелства, при които е изпълнено най-малко едно от следните условия:

- а) доставчикът на ДЗР изисква от непрофесионалния клиент да плати защитата на първоначалния марж;
- б) доставчикът на ДЗР осигурява на непрофесионалния клиент защитата чрез закриване на маржа;
- в) доставчикът на ДЗР осигурява на непрофесионалния клиент защитата при отрицателен баланс;
- г) доставчикът на ДЗР не предоставя, пряко или непряко, на непрофесионалния клиент плащане, парична или изключена непарична облага във връзка с пускането на пазара, разпространението или продажбата на ДЗР, освен реализираните печалби по всеки предоставен ДЗР; и
- д) доставчикът на ДЗР не изпраща пряко или непряко съобщение до непрофесионален клиент или не публикува информация, достъпна за такъв клиент, във връзка с пускането на пазара, разпространението или продажбата на ДЗР, освен ако това съобщение или тази информация не включва подходящо предупреждение за риска, посочено и съответстващо на условията в Приложение II.

Член 3

Забрана за участие в дейности за заобикаляне

Забранява се участие в дейности, чиято цел или резултат е заобикаляне на изискванията по член 2, включително когато лицето действа като заместник на доставчика на ДЗР.

Член 4

Влизане в сила и прилагане

Настоящото решение влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящото решение се прилага от 1 август 2018 г. за срок от три месеца.

Съставено в Париж на 22 май 2018 година.

За Съвета на надзорниците
Steven MAJHOOR
Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ПРОЦЕНТИ НА ПЪРВОНАЧАЛНИЯ МАРЖ ПО ТИПОВЕ БАЗОВИ АКТИВИ

- а) 3,33 % от номиналната стойност на ДЗР, когато базовата двойка валути се състои от които и да е от следните валути: щатски долар, евро, японска йена, британска лира, канадски долар или швейцарски франк;
- б) 5 % от номиналната стойност на ДЗР, когато индексът, двойката валути или стоката на базовия актив е:
- i) който и да е от следните индекси: Financial Times Stock Exchange 100 (FTSE 100); Cotation Assistée en Continu 40 (CAC 40); Deutsche Bourse AG German Stock Index 30 (DAX30); Dow Jones Industrial Average (DJIA); Standard & Poors 500 (S&P 500); NASDAQ Composite Index (NASDAQ), NASDAQ 100 Index (NASDAQ 100); Nikkei Index (Nikkei 225); Standard & Poors/Australian Securities Exchange 200 (ASX 200); EURO STOXX 50 Index (EURO STOXX 50);
 - ii) двойка валути, която се състои от най-малко една валута, която не е посочена в буква а) по-горе; или
 - iii) злато;
- в) 10 % от номиналната стойност на ДЗР, когато стоковият или капиталовият индекс на базовия актив е стоков или капиталов индекс, различен от изброените в буква б) по-горе;
- г) 50 % от номиналната стойност на ДЗР, когато базовият актив е криптовалута; или
- д) 20 % от номиналната стойност на ДЗР, когато базовият актив:
- i) е акция; или
 - ii) не е посочен по друг начин в настоящото приложение.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ПРЕДУПРЕЖДЕНИЯ ЗА РИСКА

РАЗДЕЛ А

Условия на предупрежденията за риска

1. Предупреждението за риска трябва да бъде оформено така, че да бъде гарантирана неговата забележимост, с размер на шрифта, най-малко едъкъв с преобладаващия размер на шрифта, и на езика, използван в съобщението или публикуваната информация.
2. Ако съобщението или публикуваната информация е на траен носител или уебсайт, предупреждението за риска трябва да е във формата, определен в Раздел Б.
3. Ако съобщението или информацията е на носител, различен от траен носител или уебсайт, предупреждението за риска трябва да е във формата, определен в Раздел В.
4. Предупреждението за риска трябва да включва актуален специфичен за доставчика процент на загубите, основаващ се на изчисляване на процента на сметките за търговия с ДЗР, предоставени от доставчика на ДЗР на непрофесионални клиенти, които са изгубили пари. Изчисляването се извършва на всеки три месеца и обхваща 12-месечния период преди датата на извършването му („12-месечен период, за който се прави изчислението“). За целите на изчислението:
 - а) се счита, че сметката за търговия с ДЗР на отделен непрофесионален клиент е изгубила пари, ако сумата на цялата реализирана и нереализирана нетна печалба по ДЗР, свързани с тази сметка през 12-месечния период, за който се прави изчислението, е отрицателна;
 - б) всички разходи във връзка с ДЗР, свързани със сметката за търговия с ДЗР, включително всички такси и комисиони, се изключват от изчислението;
 - в) следните елементи се изключват от изчислението:
 - i) всяка сметка за търговия с ДЗР, по която през периода, за който се прави изчислението, не е имало открит ДЗР;
 - ii) всички печалби и загуби от продукти, различни от ДЗР, свързани със сметката за търговия с ДЗР;
 - iii) всичко внесени и изтеглени от сметката за търговия с ДЗР средства;
5. Чрез дерогация от параграфи 2 до 4, ако през последния 12-месечен период, за който се прави изчислението, доставчик на ДЗР не е предоставял открити ДЗР във връзка със сметка за търговия с ДЗР на непрофесионален клиент, този доставчик на ДЗР следва да използва стандартното предупреждение за рисковете, съдържащо се в Раздел Г и Раздел Д, в зависимост от случая.

РАЗДЕЛ Б

Стандартно предупреждение за риска, свързан с доставчика, на траен носител и уебсайт

ДЗР са сложни инструменти и носят висок риск от бърза загуба на средства в резултат на ливъридж.

[посочете процента за доставчика] % от сметките на инвеститорите на дребно губят пари, когато търгуват ДЗР с този доставчик.

Помислете дали разбирате как функционират ДЗР и дали можете да си позволите да поемате високия риск от загуба на парите си.

РАЗДЕЛ В

Съкратено предупреждение за риска, свързано с доставчика

[посочете процента за доставчика] % от сметките на инвеститорите на дребно губят пари, когато търгуват ДЗР с този доставчик.

Помислете дали можете да си позволите да поемате високия риск от загуба на парите си.

РАЗДЕЛ Г

Стандартно предупреждение за риска на траен носител и уебсайт

ДЗР са сложни инструменти и носят висок риск от бърза загуба на средства в резултат на ливъридж.

Между 74 и 89 % от сметките на инвеститорите на дребно губят пари, когато търгуват с ДЗР.

Помислете дали разбирате как функционират ДЗР и дали можете да си позволите да поемате високия риск от загуба на парите си.

РАЗДЕЛ Д

Съкратено стандартно предупреждение за риска

Между 74 и 89 % от сметките на инвеститорите на дребно губят пари, когато търгуват с ДЗР.

Помислете дали можете да си позволите да поемате високия риск от загуба на парите си.

НАСОКИ

НАСОКИ (ЕС) 2018/797 НА ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА

от 3 май 2018 година

относно предоставянето на услуги за управление на резерви в евро от Евросистемата на централни банки и държави извън еврозоната и на международни организации (ЕЦБ/2018/14)

(преработен текст)

УПРАВИТЕЛНИЯТ СЪВЕТ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка, и по-специално членове 12.1, 14.3 и 23 от него,

като има предвид, че:

- (1) Насоки ЕЦБ/2006/4 ⁽¹⁾ претърпяха няколко изменения ⁽²⁾. Предвид необходимостта от допълнителни изменения Насоки ЕЦБ/2006/4 следва да бъдат преработени от съображения за яснота.
- (2) Съгласно член 23 във връзка с член 42.4 от Устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка (наричан по-долу „Уставът на ЕСЦБ“) Европейската централна банка (ЕЦБ) и националните централни банки на държавите членки, чиято парична единица е еврото, могат да установяват отношения с централните банки и с финансовите институции в други страни и в зависимост от конкретния случай – с международни организации, както и да осъществяват всички видове банкови сделки при отношенията си с трети страни и международни организации.
- (3) При предоставяне на услуги за управление на резерви в евро от Евросистемата на клиенти, независимо от централната банка от Евросистемата, чрез която се предоставят тези услуги, Евросистемата следва да действа като единна система. За тази цел настоящите насоки имат за цел да осигурят, *inter alia*, че услугите за управление на резерви от Евросистемата се предоставят на стандартизирана основа при хармонизирани условия, че ЕЦБ получава адекватна информация относно тези услуги и че са определени минимални общи характеристики, които се изискват при договорните споразумения с клиентите.
- (4) Цялата информация, данни и документи, изготвени от и/или обменяни между централни банки от Евросистемата във връзка с услугите за управление на резерви от Евросистемата, имат поверителен характер и са подчинени на условията на член 37 от Устава на ЕСЦБ,

ПРИЕ НАСТОЯЩИТЕ НАСОКИ:

Член 1

Определения

За целите на настоящите насоки:

- 1) „всички видове банкови сделки“ включва предоставянето на услуги за управление на резерви от Евросистемата на клиенти;
- 2) „упълномощен персонал на ЕЦБ“ означава такива лица в ЕЦБ, които са определени от Изпълнителния съвет като упълномощени да изпращат и получават информацията, която трябва да бъде предоставяна в рамките на услугите за управление на резерви от Евросистемата;
- 3) „централни банки“ включват паричните органи;
- 4) „клиент“ означава централна банка или държава (включително орган на публична власт или държавна агенция) извън еврозоната, или международна организация, на която централна банка от Евросистемата предоставя услуги за управление на резерви от Евросистемата;

⁽¹⁾ Насоки ЕЦБ/2006/4 от 7 април 2006 г. относно предоставянето на услуги за управление на резерви в евро от Евросистемата на централни банки и държави извън еврозоната и на международни организации (ОВ L 107, 20.4.2006 г., стр. 54).

⁽²⁾ Вж. приложение I.

- 5) „централни банки от Евросистемата“ са ЕЦБ и националните централни банки на държавите членки, чиято парична единица е еврото;
- 6) „услуги за управление на резерви от Евросистемата“ означава услугите за управление на резерви, изброени в член 2, които могат да бъдат предоставяни от централни банки от Евросистемата на клиенти и които дават възможност на клиентите да управляват изцяло резервите си чрез една централна банка от Евросистемата;
- 7) „доставчик на услуги от Евросистемата“ означава централна банка от Евросистемата, която се задължава да предоставя пълния набор от услуги за управление на резерви от Евросистемата;
- 8) „доставчик на отделни услуги“ означава централна банка от Евросистемата, която не се задължава да предоставя пълния набор от услуги за управление на резерви от Евросистемата;
- 9) „международна организация“ означава организация, различна от институциите и органите на Съюза, създадена със или съгласно международен договор;
- 10) „потенциален клиент“ означава централна банка или държава (включително орган на публична власт или държавна агенция) извън еврозоната, или международна организация, която е започнала преговори с доставчик на услуги от Евросистемата или с доставчик на отделни услуги с намерение за установяване на делови взаимоотношения и която е получила договор за преговаряне и възможно сключване;
- 11) „резерви“ означава допустими активи на клиента, деноминирани в евро, като например парични наличности и всички ценни книжа, които са включени в списъка с допустимите търгуеми активи, публикуван и ежедневно актуализиран на уебсайта на ЕЦБ, с изключение на:
 - а) ценни книжа, попадащи в „категория на дисконтирането V“ (обезпечени с активи ценни книжа);
 - б) активи, държани единствено за изпълнение на пенсионни и свързани с тях задължения на клиента към негов бивш или настоящ персонал;
 - в) деноминирани в евро активи, държани по специални сметки, открити в централна банка от Евросистемата от клиент за разсрочване на държавен дълг в рамките на международни споразумения;
 - г) деноминирани в евро активи на Международния валутен фонд (МВФ), държани по Сметки № 1 и № 2 и в Сметката за ценни книжа на МВФ в централните банки от Евросистемата; и
 - д) други категории деноминирани в евро активи, определени от Управителния съвет.

Член 2

Списък на услуги за управление на резерви в евро от Евросистемата

Услугите за управление на резерви в евро от Евросистемата включват следното:

- 1) попечителски (за доверително съхранение) сметки за резервите;
- 2) следните попечителски (за доверително съхранение) услуги:
 - а) извлечения за наличностите към края на месеца с възможност да се предоставят извлечения и на други дати по искане на клиента;
 - б) изпращане на извлечения по SWIFT за всички клиенти, които могат да получават извлечения по SWIFT и по друг подходящ начин за клиенти, които не ползват SWIFT;
 - в) уведомления за корпоративни действия (например купонни плащания и обратни изкупувания), отнасящи се до притежаваните от клиентите ценни книжа;
 - г) обработване на корпоративни действия от името на клиенти;
 - д) съдействие при сключването на споразумения между клиенти и представители на трети страни при спазването на определени ограничения във връзка с работата на автоматизираните програми за заемане на ценни книжа;
- 3) следните услуги по сетълмент:
 - а) сетълмент услуги „доставка без плащане/доставка срещу плащане“ за всички ценни книжа, деноминирани в евро, за които има попечителски сметки;
 - б) потвърждаване на сетълмента за всички операции по SWIFT (или по друг подходящ начин, за клиенти, които не ползват SWIFT);

- 4) следните касови/инвестиционни услуги:
- a) покупко-продажба на чуждестранна валута от свое име за сметка на клиента, което включва като минимум спот покупки/продажби на евро срещу валути на държави от Г-10 извън еврозоната;
 - б) услуги по срочни депозити:
 - i) като представител, или
 - ii) от свое име;
 - в) овърнайт кредитни салда:
 - i) първи ред — автоматично инвестиране на ограничена фиксирана сума за един клиент от свое име,
 - ii) втори ред — възможност за инвестиране на средства при участници на пазара като представител;
 - г) извършване на инвестиции за клиенти в съответствие с техни постоянно валидни инструкции и в съответствие с набора от услуги за управление на резерви от Евросистемата;
 - д) изпълнение на нареждания на клиенти за покупки/продажби на ценни книжа на вторичния пазар;
- 5) следната услуга по касова сметка:
- a) изпълнение на входящи и изходящи безкасови платежни операции във връзка с услуги за управление на резерви от Евросистемата.

Член 3

Предоставяне на услуги от доставчик на услуги от Евросистемата или доставчик на отделни услуги

1. В рамките на услугите за управление на резерви от Евросистемата централните банки от Евросистемата се считат за доставчик на услуги от Евросистемата или за доставчик на отделни услуги.
2. В допълнение към услугите, посочени в член 2, доставчиците на услуги от Евросистемата могат да предлагат на клиенти и други услуги за управление на резерви. Доставчиците на услуги от Евросистемата определят тези услуги индивидуално, като настоящите насоки не се прилагат по отношение на тях.
3. Настоящите насоки и изискванията за услугите за управление на резерви от Евросистемата се прилагат по отношение на доставчиците на отделни услуги относно една или повече услуги за управление на резерви от Евросистемата, или част от такава услуга, която доставчиците на отделни услуги предоставят и която/които представлява/т част от пълния набор от услуги за управление на резерви от Евросистемата. Освен това доставчиците на отделни услуги могат да предлагат на клиенти и други услуги за управление на резерви, като определят такива услуги на индивидуална основа. Настоящите насоки не се прилагат по отношение на такива услуги.
4. По отношение на услугите за управление на резерви, предоставяни на клиенти, тези клиенти могат да имат споразумения с няколко централни банки от Евросистемата.

Член 4

Информация относно услугите за управление на резерви от Евросистемата

1. Централните банки от Евросистемата предоставят на упълномощения персонал на ЕЦБ всяка информация, отнасяща се до предоставянето на услуги за управление на резерви от Евросистемата на нови и настоящи клиенти и уведомяват упълномощения персонал на ЕЦБ, когато потенциален клиент се обърне към тях.
2. Преди централните банки от Евросистемата да разкрият самоличността на настоящ, нов или потенциален клиент на упълномощения персонал на ЕЦБ, те се стремят да получат съгласието на клиента за това.
3. Ако не е получено съгласие, съответната централна банка от Евросистемата предоставя на упълномощения персонал на ЕЦБ исканата информация, без да разкрива самоличността на клиента.

Член 5

Забрана и преустановяване на услуги за управление на резерви от Евросистемата

1. ЕЦБ поддържа за справка от централните банки от Евросистемата списък с настоящи, нови или потенциални клиенти, чиито резерви са засегнати от заповед за блокиране на средства или друга подобна мярка, наложена от една от държавите членки на Европейския съюз въз основа на резолюция на Съвета за сигурност на ООН или от Съюза.

2. Ако въз основа на мярка или решение, различно от упоменатите в параграф 1, прието по причини, свързани с националната политика или националния интерес от централна банка от Евросистемата или от държавата членка, в която се намира, централната банка от Евросистемата преустанови предоставянето на услуги за управление на резерви от Евросистемата на настоящ клиент или откаже да предоставя такива услуги на нов или потенциален клиент, същата централна банка от Евросистемата незабавно уведомява за това упълномощения персонал на ЕЦБ. Упълномощеният персонал на ЕЦБ незабавно уведомява за това останалите централни банки от Евросистемата. Всяка такава мярка или решение не възпрепятстват другите централни банки от Евросистемата да предоставят услуги за управление на резерви от Евросистемата на такива клиенти.

3. Член 4, параграфи 2 и 3 се прилагат по отношение на всяко разкриване на самоличността на настоящ, нов или потенциален клиент, извършено съгласно параграф 2. При липсата на съгласие от клиента разкриването на самоличността на клиента на други централни банки от Евросистемата се извършва само, когато такава разкриване би било в съответствие с приложимото право.

Член 6

Отговорност за услугите за управление на резерви от Евросистемата

1. Всяка централна банка от Евросистемата носи отговорност за изпълнението на всяко договорно споразумение с клиентите си, което счита за необходимо за предоставяне на услугите за управление на резерви от Евросистемата.
2. Всяка централна банка от Евросистемата, която предоставя услугите за управление на резерви от Евросистемата или част от тях на свои клиенти, носи отговорност за такива услуги при условията на специфични разпоредби, които са приложими към или договорени от централна банка от Евросистемата.

Член 7

Минимални общи характеристики в договорните споразумения с клиенти

Централните банки от Евросистемата гарантират, че техните договорни споразумения с клиенти са съгласувани с настоящите насоки и със следните минимални общи характеристики. Договорните споразуменията следва да:

- а) предвиждат, че контрагентът на клиента е централната банка от Евросистемата, с която клиентът е сключил споразумение за предоставяне на услуги за управление на резерви от Евросистемата или част от тях, и че такова споразумение не поражда само по себе си права или претенции на клиента спрямо друга централна банка от Евросистемата;
- б) препраща към притежавани от контрагентите на клиентите връзки, които могат да се използват за сетълмент на ценни книжа, и съответните рискове при използването на връзки, които не са допустими за операциите по паричната политика;
- в) препраща към факта, че определени сделки в рамките на услугите за управление на резерви от Евросистемата се извършват на базата на полагане на максимални усилия;
- г) препраща към факта, че централната банка от Евросистемата може да прави предложения към клиентите си относно времето и изпълнението на дадена сделка, за да се избегнат противоречия с паричната политика и политиката на обменния курс на Евросистемата, и че тази централна банка от Евросистемата няма да носи отговорност за последствията, които тези предложения могат да имат за клиента;
- д) препраща към факта, че таксите, които централните банки от Евросистемата начисляват на клиентите си за предоставянето на услугите за управление на резерви от Евросистемата, подлежат на преразглеждане от Евросистемата, и че клиентите, в съответствие с приложимото право, са обвързани от промените в таксите, които могат да последват от тези преразглеждания;
- е) предвиждат, че клиентът потвърждава на централната банка от Евросистемата, че той спазва правото на Съюза и националните закони за предотвратяване на изпирането на пари и финансирането на тероризъм, доколкото те се прилагат спрямо него, включително указанията на компетентните органи, и че той не участва в каквато и да било форма на изпиране на пари или финансиране на тероризъм.

Член 8

Роля на ЕЦБ

ЕЦБ координира общото предоставяне на услуги за управление на резерви от Евросистемата и свързаната с това информационна рамка. Всяка централна банка от Евросистемата, която стане доставчик на услуги от Евросистемата или която прекрати статута си на такъв, информира ЕЦБ за това.

Член 9**Отмяна**

1. Считано от 1 октомври 2018 г., Насоки ЕЦБ/2006/4 заедно с последващите им изменения, посочени в приложение I, се отменят.
2. Позоваванията на отменените насоки се считат за позовавания на настоящите насоки, като се четат съгласно таблицата на съответствията в приложение II.

Член 10**Действие и изпълнение**

1. Настоящите насоки пораждат действие на датата, на която националните централни банки на държавите членки, чиято парична единица е еврото, бъдат уведомени за тях.
2. Централните банки от Евросистемата са длъжни да спазват настоящите насоки от 1 октомври 2018 г.

Член 11**Адресати**

Адресати на настоящите насоки са всички централни банки от Евросистемата.

Съставено във Франкфурт на Майн на 3 май 2018 година.

За Управителния съвет на ЕЦБ
Председател на ЕЦБ
Mario DRAGHI

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ОТМЕНЕНИТЕ НАСОКИ И СПИСЪК НА ТЕХНИТЕ ПОСЛЕДВАЩИ ИЗМЕНЕНИЯ

Насоки ЕЦБ/2006/4 (ОВ L 107, 20.4.2006 г., стр. 54).

Насоки ЕЦБ/2009/11 (ОВ L 139, 5.6.2009 г., стр. 34).

Насоки ЕЦБ/2013/14 (ОВ L 138, 24.5.2013 г., стр. 19).

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ТАБЛИЦА НА СЪОТВЕТСТВИЯТА

Насоки ЕЦБ/2006/4	Настоящите насоки
Член 1	Член 1
Член 2	Член 2
Член 3	Член 3
Член 4	Член 4
Член 5	Член 5
Член 6	Член 6
Член 7	Член 7
Член 8	Член 8
Член 9	Членове 9—11

ПОПРАВКИ**Поправка на Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/1825 на Комисията от 6 септември 2016 г. за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) № 901/2014 по отношение на административните изисквания за одобряването и надзора на пазара на дву-, три- и четириколесни превозни средства**

(Официален вестник на Европейския съюз L 279 от 15 октомври 2016 г.)

На страница 68, в точка 1 от приложението, с което се изменя приложение I към Регламент за изпълнение (ЕС) № 901/2014 — в буква н), с която се добавя допълнение 11б, във втора графа от таблицата вписването за позиции с номера 2.2.5.1 и 2.2.5.2:

вместо: „L1e — L7e if equipped with twinned wheels L2e, L4e, L5e, L6e, L7e“

да се чете: „L1e — L7e, ако е оборудвано със сдвоени колела L2e, L4e, L5e, L6e, L7e“.

На страница 69, в точка 1 от приложението, с което се изменя приложение I към Регламент за изпълнение (ЕС) № 901/2014 — в буква н), с която се добавя допълнение 11б, във втора графа от таблицата вписването за позиции с номера 3.6.1 и 3.6.2:

вместо: „L1e — L7e equipped with twinned wheels, L2e, L5e, L6e, L7e“

да се чете: „L1e — L7e, оборудвано със сдвоени колела, L2e, L5e, L6e, L7e“.

ISSN 1977-0618 (електронно издание)
ISSN 1830-3617 (печатно издание)

Служба за публикации на Европейския съюз
2985 Люксембург
ЛЮКСЕМБУРГ

BG